

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๔๔

อพ. ๑/๒๕๔๓ สมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ

จัดทำโดย : ส่วนบริการวิชาการหอสมุดรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. 244-1318-21 โทรสาร. 244-1322

เอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำนำ

เอกสารนี้จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือญัตติ ที่เข้าสู่การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดย รวบรวมข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง บทความ ข่าวที่ตัดจากหนังสือพิมพ์ และ/หรือ สรุปลงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น ประกอบการพิจารณาแก่สมาชิกรัฐสภา และผู้สนใจทั่วไป

เอกสารประกอบการพิจารณานี้ ส่วนบริการวิชาการ หอสมุดรัฐสภา สำนักงาน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้จัดทำ การนำข้อความหรือส่วนหนึ่งส่วนใดในเอกสารนี้ ไปลงพิมพ์ในเอกสารอื่น โปรดอ้างที่มากำกับไว้ด้วย

หากต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม โปรดติดต่อส่วนบริการวิชาการ หอสมุดรัฐสภา หมายเลขโทรศัพท์ 2441319 ถึง 2441321 โทรสาร 2441322

ส่วนบริการวิชาการ

หอสมุดรัฐสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ส่วนบริการวิชาการ หอสมุดรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โทร. 2441318-21 โทรสาร 2441322

สารบัญ

	หน้า
1. สารสำคัญร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	1
2. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2543 - 2544	5
3. โครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544	7
4. การจัดสรรงบประมาณจำแนกตามโครงสร้างแผนงานปีงบประมาณ 2543 - 2544	9
5. งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามสาขาและแผนงานภายในกรอบโครงสร้างแผนงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 (เรียงลำดับตามจำนวนมากน้อยของงบประมาณที่ตั้งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 และเปรียบเทียบกับงบประมาณของปีงบประมาณ พ.ศ. 2543)	12
6. งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงานและลักษณะเศรษฐกิจ	24
7. งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามหมวดรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2542 - 2544	26
8. เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามกระทรวงประจำปีงบประมาณ 2542 - 2544	27
9. ทิศทางการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544	29
10. งบประมาณรายจ่ายเพื่อการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นภายใต้ระบบ กนท.	31
11. ฐานะเงินคงคลังของรัฐบาล	32
12. ประเด็นที่น่าสนใจของการจัดทำงบประมาณปี 2544	33
13. เครื่องชี้วัดเศรษฐกิจมหภาคของไทย	34
14. ยอดหนี้สาธารณะคงค้างปีงบประมาณ 2539-2542	38
15. โครงสร้างงบประมาณและข้อมูลภาระการชำระหนี้สาธารณะ ปีงบประมาณ 2540-2543	39
16. สมมติฐานเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจมหภาค ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาระหนี้	40
17. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2543 ของสภาผู้แทนราษฎร	41
18. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2543 ของวุฒิสภา	50
19. การประเมินสถานการณ์เศรษฐกิจปัจจุบันและแนวโน้ม	58
20. บทความจากสื่อมวลชน	66
21. ภาคผนวก	
- กระบวนการตราพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ	77

สาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

1. ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 เป็นจำนวนไม่เกิน 910,000,000,000 บาท
2. ตั้งรายจ่ายชดใช้เงินคงคลัง

เหตุผล

1. เพื่อให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจได้มีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 สำหรับใช้เป็นหลักในการจ่ายเงินแผ่นดิน
2. เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่กำหนดให้ตั้งรายจ่ายชดใช้เงินคงคลังตามที่ได้จ่ายไปแล้ว

สาระสำคัญ

1. ให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 เป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 910,000,000,000 บาท จำแนกเป็นรายจ่ายดังต่อไปนี้
 - 1.1 งบประมาณรายจ่ายงบกลาง ในความควบคุมของกระทรวงการคลังและสำนักงานงบประมาณรวม 13 รายการ ให้ตั้งเป็นจำนวน 86,911,966,500 บาท
 - 1.2 งบประมาณรายจ่ายของสำนักนายกรัฐมนตรี และหน่วยงานในกำกับ จำนวน 23 หน่วยงาน ให้ตั้งเป็นจำนวน 7,765,675,900 บาท
 - 1.3 งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงกลาโหม จำนวน 6 หน่วยงาน ให้ตั้งเป็นจำนวน 77,217,821,000 บาท

1.4 งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงการคลัง จำนวน 7 หน่วยงาน ให้ตั้งเป็น
จำนวน **96,992,599,800** บาท

1.5 งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงการต่างประเทศ จำนวน 1 หน่วยงาน
(สำนักงานปลัดกระทรวง) ให้ตั้งเป็นจำนวน **3,800,906,000** บาท

1.6 งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 12
หน่วยงาน ให้ตั้งเป็นจำนวน **68,316,953,600** บาท

1.7 งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงคมนาคม จำนวน 8 หน่วยงาน ให้ตั้งเป็น
จำนวน **47,790,419,900** บาท

1.8 งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงพาณิชย์ จำนวน 8 หน่วยงาน ให้ตั้งเป็น
จำนวน **4,537,116,700** บาท

1.9 งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานในกำกับ
จำนวน 10 หน่วยงาน ให้ตั้งเป็นจำนวน **106,095,246,600** บาท

1.10 งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงยุติธรรม จำนวน 4 หน่วยงาน ให้ตั้งเป็น
จำนวน **6,911,621,600** บาท

1.11 งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
จำนวน 6 หน่วยงาน ให้ตั้งเป็นจำนวน **16,948,853,000** บาท

1.12 งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ
สิ่งแวดล้อม จำนวน 9 หน่วยงาน และหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน **12,645,948,800** บาท

1.13 งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานในกำกับ
จำนวน 17 หน่วยงาน ให้ตั้งเป็นจำนวน **160,864,152,100** บาท

1.14 งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานในกำกับ
จำนวน 8 หน่วยงาน ให้ตั้งเป็นจำนวน **58,915,133,000** บาท

1.15 งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงอุตสาหกรรม จำนวน 6 หน่วยงาน ให้ตั้งเป็นจำนวน **4,039,539,400** บาท

1.16 งบประมาณรายจ่ายของทบวงมหาวิทยาลัย และหน่วยงานในกำกับ จำนวน 25 หน่วยงาน (สถาบัน) ให้ตั้งเป็นจำนวน **32,241,946,500** บาท

1.17 งบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง จำนวน 7 หน่วยงาน

- งบประมาณรายจ่ายของราชบัณฑิตยสถาน ให้ตั้งเป็นจำนวน **40,322,300** บาท

- งบประมาณรายจ่ายของสำนักพระราชวัง ให้ตั้งเป็นจำนวน **1,058,576,000** บาท

- งบประมาณรายจ่ายของสำนักราชเลขาธิการ ให้ตั้งเป็นจำนวน **263,426,000** บาท

- งบประมาณรายจ่ายของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ให้ตั้งเป็นจำนวน **313,487,000** บาท

- งบประมาณรายจ่ายของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ให้ตั้งเป็นจำนวน **1,094,352,000** บาท

- งบประมาณรายจ่ายของสำนักงานอัยการสูงสุด ให้ตั้งเป็นจำนวน **1,587,171,200** บาท

- งบประมาณรายจ่ายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ตั้งเป็นจำนวน **42,565,788,200** บาท

1.18 งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ จำนวน 7 หน่วยงาน

- สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้ง ให้ตั้งเป็นจำนวน **2,123,000,000** บาท

- สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ให้ตั้งเป็นจำนวน **22,760,000** บาท

- สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้ตั้งเป็นจำนวน **33,360,000** บาท

- สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ให้ตั้งเป็นจำนวน **55,000,000** บาท

- สำนักงานศาลปกครอง ให้ตั้งเป็นจำนวน 690,000,000 บาท
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ให้ตั้งเป็นจำนวน 183,767,000 บาท
- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ให้ตั้งเป็นจำนวน 550,439,000 บาท

1.19 งบประมาณรายจ่ายของรัฐวิสาหกิจ จำนวน 20 หน่วยงาน ให้ตั้งเป็นจำนวน 32,361,440,900 บาท

1.20 ให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อเป็นกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 21 รายการ เป็นจำนวน 35,061,210,000 บาท

ให้สำนักงบประมาณมีอำนาจจัดสรรงบประมาณรายจ่ายดังกล่าวในข้อนี้ให้ส่วนราชการเบิกจ่ายได้ตามความจำเป็น

ในกรณีจำเป็น สำนักงบประมาณจะโอนรายจ่ายรายการใดรายการหนึ่งไปเพิ่มรายการอื่นในข้อนี้ก็ได้

2. ให้ตั้งรายจ่ายสดใช้เงินคงคลัง ตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณเป็นจำนวน 3,325,894,813 บาท

3. ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจสั่งจ่ายเงินแผ่นดิน ตามรายการและจำนวนเงินที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่สำนักงบประมาณจะได้จัดสรรหรือตามที่จะได้มีการโอนเปลี่ยนแปลงตามกฎหมาย

4. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ประมาณการรายรับประจำปีงบประมาณ 2543 - 2544 *

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทรายรับ	ปีงบประมาณ				ปีงบประมาณ 2544 (+ เพิ่ม), (- ลด) จากปีงบประมาณ 2543	
	2543		2544		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ก. รายได้						
1. ภาษีอากร	723,610.92	84.14	783,809.29	86.13	60,198.39	8.32
	(705,059.92)	(82.66)			(78,713.37)	(11.16)
1.1 ภาษีทางตรง	245,800.00	28.58	237,600.00	26.11	-8,200.00	-3.34
	(227,930.00)	(26.72)			(9,670.00)	(4.24)
- ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	105,000.00	12.21	101,830.00	11.19	-3,170.00	-3.02
	(85,300.00)	(9.99)			(16,530.00)	(19.38)
- ภาษีเงินได้นิติบุคคล	135,000.00	15.70	125,770.00	13.82	-9,230.00	-6.84
	(133,630.00)	(15.67)			(-7,860.00)	(-5.88)
- ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม	5,800.00	0.67	10,000.00	1.10	4,200.00	72.41
	(9,000.00)	(1.06)			(1,000.00)	(11.11)
1.2 ภาษีทางอ้อม	477,810.91	55.56	546,209.00	60.02	68,398.09	14.31
	(477,165.92)	(55.94)			(69,043.08)	(14.47)
- ภาษีการขายทั่วไป	234,700.00	27.29	252,340.00	27.73	17,640.00	7.52
	(215,250.00)	(25.23)			(37,090.00)	(17.23)
- ภาษีการขายเฉพาะ	169,340.99	19.69	193,753.00	21.29	24,412.01	14.42
	(175,739.99)	(20.60)			(18,013.01)	(10.25)
- ภาษีสินค้าเข้า - ออก	72,234.00	8.40	98,625.00	10.84	26,391.00	36.54
	(84,640.00)	(9.92)			(13,985.00)	(16.52)
- ภาษีสักขณະอนุญาต	1,535.93	0.18	1,491.00	0.16	-44.93	-2.93
	(1,535.93)	(0.18)			(-44.93)	(-2.93)

- * หมายเหตุ : 1. ปีงบประมาณ 2543 และ 2544 เป็นประมาณการ
2. ตัวเลขในวงเล็บปีงบประมาณ 2543 เป็นประมาณการปรับปรุง

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทรายรับ	ปีงบประมาณ				ปีงบประมาณ 2544 (+ เพิ่ม), (- ลด) จากปีงบประมาณ 2543	
	2543		2544		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
2. การขายสิ่งของและบริการ	14,925.70 (20,689.71)	1.74 (2.43)	15,859.95	1.74	934.25 (-4,829.76)	6.26 (-23.34)
3. รัฐพาณิชย์	56,072.00 (42,680.00)	6.52 (5.00)	47,510.00	5.22	-8,562.00 (4,830.00)	-15.26 (11.32)
4. รายได้อื่น	28,288.38 (33,959.38)	3.29 (3.98)	23,960.76	2.63	-4,327.62 (-9,998.62)	-15.29 (-29.44)
รายได้รวม	822,897.00 (802,425.00)	95.68 (94.07)	871,140.00	95.73	48,243.00 (68,715.00)	5.86 (8.56)
หักลด						
1. การคืนภาษีของกรมสรรพากร	64,200.00 (49,580.00)	7.47	55,080.00	6.05	-9,120.00 (5,500.00)	-14.21 (11.09)
2. จัดสรรเงินภาษีมูลค่าเพิ่มให้ อบจ.	1,739.00 (2,880.00)	0.20 (0.34)	3,340.00	0.37	1,601.00 (460.00)	92.06 (15.97)
3. การกั้นเงินเพื่อชดเชยภาษี สำหรับสินค้าส่งออก	6,958.00 (6,935.00)	0.81 (0.81)	7,720.00	0.85	762.00 (785.00)	10.95 (11.32)
รายได้สุทธิ	750,000.00 (743,030.00)	87.21 (87.10)	805,000.00	88.46	55,000.00 (61,970.00)	7.33 (8.34)
ข. เงินกู้	110,000.00 (110,000.00)	12.79 (12.9)	105,000.00	11.54	-5,000.00 (-5,000.00)	-4.55 (-4.55)
รวมรายรับ	860,000.00 (853,030.00)	100.00 (100.00)	910,000.00	100.00	50,000.00 (56,970.00)	5.81 (6.68)

ที่มา : เอกสารงบประมาณฉบับที่ 2 ประมาณการรายรับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544

จากตารางประมาณการรายรับประจำปีงบประมาณ 2544 จำนวน 910,000 ล้านบาท โดยคาดว่าจะจัดเก็บรายได้รวมประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ภาษีทางตรง, ภาษีทางอ้อม, การขายสิ่งของและบริการรายได้จากรัฐพาณิชย์ และรายได้อื่น ๆ จำนวน 871,140 ล้านบาท หรือร้อยละ 95.73 ของประมาณการรายรับทั้งสิ้น เมื่อหักลดภาระการคืนภาษีของกรมสรรพากรจำนวน 55,080 ล้านบาท จัดสรรเงินภาษีมูลค่าเพิ่มให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) จำนวน 3,340 ล้านบาท และการกักเงินเพื่อชดเชยภาษีสำหรับสินค้าส่งออก จำนวน 7,720 ล้านบาท จะคงเหลือเป็นรายได้สุทธิจำนวน 805,000 ล้านบาท ซึ่งรัฐบาลต้องกู้เงินมาเพิ่มอีกจำนวน 105,000 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.54 เพื่อให้เพียงพอกับงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้ 910,000 ล้านบาท

โครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 วงเงินประมาณ 910,000 ล้านบาท (เป็นงบประมาณแบบขาดดุล) เพิ่มจากงบประมาณปี พ.ศ. 2543 จำนวน 50,000 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.81 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.5 ของผลิตภัณฑ์รวมของประเทศ (GDP) เทียบกับร้อยละ 16.7 ของปีที่แล้ว (2543) วงเงินดังกล่าวกำหนดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระดับร้อยละ 4.5 และอัตราเงินเฟ้อประมาณร้อยละ 3 โดยมีปัจจัยที่สำคัญในการสนับสนุนการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจไทยปี 2544 ได้แก่ การขยายตัวของการลงทุนภาคเอกชนอย่างชัดเจนและการฟื้นตัวของการบริโภคภาคเอกชนอย่างต่อเนื่องจากปี 2543 รวมทั้งการขยายตัวของการค้าระหว่างประเทศ โดยเฉพาะแนวโน้มของการส่งออกที่ขยายตัวในขณะที่ดุลบัญชีเดินสะพัดยังคงเกินดุล

นโยบายงบประมาณปี 2544 มีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนการขยายตัวและรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ รองรับการพัฒนาและปรับโครงสร้างทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครองที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยวัตถุประสงค์การจัดทำงบประมาณปี 2544 มุ่งเน้นในทิศทางหลักดังนี้

1. กระตุ้นเศรษฐกิจ การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
2. พัฒนาศักยภาพคน สังคม ชุมชน และคุณภาพชีวิตเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
3. ปรับปรุงระบบการบริหารและการจัดการภาครัฐ

โครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2543 - 2544*

หน่วย : ล้านบาท

โครงสร้างงบประมาณ	ปีงบประมาณ 2543	ปีงบประมาณ 2544	ปีงบประมาณ 2544 เปรียบเทียบกับ ปีงบประมาณ 2543	
			จำนวน	ร้อยละ
1. วงเงินงบประมาณรายจ่าย (สัดส่วนต่อ GDP)	860,000.0 (16.7)	910,000.0 (16.5)	50,000	5.81
- รายจ่ายประจำ (สัดส่วนต่องบประมาณ)	635,585.1 (73.9)	676,741.5 (74.4)	41,156.4	6.48
- รายจ่ายลงทุน (สัดส่วนต่องบประมาณ)	217,097.6 (25.2)	221,123.2 (24.3)	4,025.6	1.85
- รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ (สัดส่วนต่องบประมาณ)	7,317.3 (0.9)	12,135.3 (1.3)	4,818.0	65.84
2. รายรับ (สัดส่วนต่อ GDP)	860,000.0 (16.7)	910,000 (16.5)	50,000.0	5.81
- รายได้	750,000.0	805,000.0	55,000	7.33
- เงินกู้	110,000.0	105,000.0	-5,000	-4.55
3. ผลิตภัณฑ์รวมของประเทศ (GDP) (ร้อยละที่เพิ่มขึ้น)	5,137,000.0 (7.4)	5,522,000.0 (7.5)	385,000	7.49

* ที่มา : เอกสารงบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2544

การจัดสรรงบประมาณจำแนกตามโครงสร้างแผนงาน ปีงบประมาณ 2543 - 2544

หน่วย : ล้านบาท

โครงสร้างแผนงาน	ปีงบประมาณ 2543			ปีงบประมาณ 2544		
	จำนวน	อันดับ	ร้อยละ ¹	จำนวน	อันดับ	ร้อยละ ²
1. การพัฒนาสังคม	374,948.1		43.60	386,694.2		42.49
- ด้านการศึกษา	222,111.7	1	25.83	224,046.2	1	24.62
- ด้านการสาธารณสุข	65,209.9	6	7.58	66,254.3	7	7.28
- ด้านการบริการสังคม	87,625.5	4	10.19	96,393.7	4	10.59
2. การพัฒนาเศรษฐกิจ	157,604.5		18.33	165,134.0		18.15
- ด้านการเกษตร	64,900.2	7	7.55	66,437.6	6	7.30
- ด้านการอุตสาหกรรมและ เหมืองแร่	3,651.8	12	0.42	3,179.8	12	0.35
- ด้านการคมนาคมขนส่งและ สื่อสาร	58,968.5	8	6.86	62,497.4	8	6.87
- ด้านการพาณิชย์และท่องเที่ยว	5,378.4	11	0.63	7,055.8	11	0.78
- ด้านการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อม	24,705.6	10	2.87	25,963.4	10	2.85
3. การรักษาความมั่นคงแห่งชาติ และการรักษาความสงบเรียบร้อย	139,066.0		16.17	138,978.7		15.27
- ด้านการรักษาความมั่นคง แห่งชาติ	88,409.5	3	10.28	86,534.5	5	9.51
- ด้านการรักษาความสงบ เรียบร้อยภายใน	50,656.5	9	5.89	52,444.2	9	5.76
4. การบริหารงานทั่วไป	110,207.3		12.81	120,104.9		13.20
- ด้านการบริหารงานทั่วไปของรัฐ	110,207.3	2	12.81	120,104.9	2	13.20
5. การชำระหนี้เงินกู้	78,174.1		9.10	99,088.2		10.89
- ด้านการชำระหนี้เงินกู้	78,174.1	5	9.10	99,088.2	3	10.89
รวมทั้งสิ้น	860,000.0		100.0	910,000.0		100

ที่มา : เอกสารงบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ 2544

หมายเหตุ : 1. ร้อยละของงบประมาณรายจ่ายรวมปี 2543

2. ร้อยละของงบประมาณรายจ่ายรวมปี 2544

จากตารางจะเห็นได้ว่างบประมาณดังกล่าวได้แบ่งเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำ 676,741.5 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 74.4 งบประมาณรายจ่ายลงทุน 221,123.2 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 24.3 และรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ 12,135.3 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.3

เมื่อเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายปี 2543 กับปี 2544 พบว่า งบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.85 ขณะที่รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณปี 2543 แล้วเพิ่มขึ้นร้อยละ 65.84 งบรายจ่ายประจำ ซึ่งเป็นเบียดเบียนเงินเดือน เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วร้อยละ 6.48

อย่างไรก็ตาม หากดูการจัดสรรงบประมาณตามโครงสร้างแผนงานต่าง ๆ ซึ่งมีด้วยกัน 5 แผนงานใหญ่ ๆ คือ แผนการพัฒนาเศรษฐกิจ แผนการพัฒนาสังคม แผนการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ และการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน แผนการบริหารงานทั่วไป และแผนการชำระหนี้เงินกู้แล้ว เห็นได้ว่า แผนการพัฒนา-สังคม ได้รับการจัดสรรงบประมาณให้มากที่สุด คือ 386,694.2 ล้านบาท หรือร้อยละ 42.49 ของงบประมาณปี 2544 รองลงมาคือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณให้จำนวน 165,134.0 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.15 ส่วนแผนการรักษาความมั่นคงแห่งชาติและการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน ได้รับงบประมาณเป็นอันดับสาม คือ 138,978.7 ล้านบาท หรือร้อยละ 15.27 อันดับสี่ คือ แผนการบริหารงานทั่วไป ได้รับ 120,104.9 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.20 และแผนที่ได้รับการจัดสรรน้อยที่สุด คือ แผนการชำระหนี้เงินกู้ จำนวน 99,088.2 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.89

เมื่อจำแนกงบประมาณตามโครงสร้างแผนงาน เปรียบเทียบกับงบประมาณปี 2543 แล้วพบสิ่งที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ในโครงสร้างแผนงานการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยภาพรวมได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.8 (จากเดิม 157,604.5 ล้านบาท เป็น 165,134.0 ล้านบาท) เพิ่มขึ้น 7,529.5 ล้านบาท ซึ่งแผนงานด้านนี้ประกอบด้วยแผนงานด้านการเกษตร ด้านการอุตสาหกรรมและเหมืองแร่ ด้านการคมนาคมขนส่งและสื่อสาร ด้านการพาณิชย์และท่องเที่ยว และด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี พลังงาน และสิ่งแวดล้อม พบว่างบประมาณในด้านการพาณิชย์และท่องเที่ยว ได้รับเพิ่มมากขึ้นถึงร้อยละ 31.2 (จากเดิม 5,378.4 ล้านบาท เป็น 7,055.8 ล้านบาท) เพิ่มขึ้น 1,677.4 ล้านบาท ขณะที่ด้านอุตสาหกรรมและเหมืองแร่ ได้รับงบประมาณลดลงร้อยละ 12.9 (จากเดิม 3,651.8 ล้านบาท เป็น 3,179.8 ล้านบาท) ลดลง 472.0 ล้านบาท

2. **ด้านการพัฒนาสังคม** โดยภาพรวมได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.1 (จากเดิม 374,948.1 ล้านบาท เป็น 386,694.2 ล้านบาท) เพิ่มขึ้น 11,746.1 ล้านบาท ซึ่งแผนงานด้านนี้ประกอบด้วยแผนงานด้านการศึกษา ด้านการสาธารณสุข และด้านการบริการสังคม และพบว่าแผนงานด้านการบริการสังคมได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.0 (จากเดิม 87,626.5 ล้านบาท เป็น 96,393.7 ล้านบาท) เพิ่มขึ้น 8,767.2 ล้านบาท ขณะที่แผนงานด้านการศึกษา ได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.9 (จากเดิม 222,111.7 ล้านบาท เป็น 224,046.2 ล้านบาท) เพิ่มขึ้นเพียง 1,934.5 ล้านบาท

3. **ด้านการรักษาความมั่นคงแห่งชาติและการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน** โดยภาพรวมได้รับงบประมาณลดลงร้อยละ 0.1 (จากเดิม 139,066.0 ล้านบาท เป็น 138,978.7 ล้านบาท) ลดลง 87.3 ล้านบาท ซึ่งแผนงานนี้ประกอบด้วยแผนงานด้านการรักษาความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์ในต่างประเทศ และด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน ซึ่งพบว่าแผนการรักษาความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์ในต่างประเทศ ได้รับงบประมาณลดลงร้อยละ 2.1 (จากเดิม 88,409.5 ล้านบาท เป็น 86,534.5 ล้านบาท) ลดลง 1,875.0 ล้านบาท ส่วนด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.5 (จากเดิมร้อยละ 50,656.5 ล้านบาท เป็น 52,444.2 ล้านบาท) เพิ่มขึ้น 1,787.7 ล้านบาท

4. **ด้านการบริหารงานทั่วไป** มีแผนงานเดียว คือ การบริหารงานทั่วไปของรัฐ ได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.0 (จากเดิม 110,207.3 ล้านบาท เป็น 120,104.9 ล้านบาท) เพิ่มขึ้น 9,897.6 ล้านบาท

5. **การชำระหนี้เงินกู้** มีแผนเดียวเช่นกันคือ แผนด้านการชำระหนี้เงินกู้ ซึ่งได้รับงบประมาณเพิ่มร้อยละ 26.8 (จากเดิม 78,174.1 ล้านบาท เป็น 99,088.2 ล้านบาท) เพิ่มขึ้น 20,914.1 ล้านบาท

เป็นที่สังเกตว่า หากคิดเป็นจำนวนเงิน พบว่างบประมาณในส่วนที่ลดลงนั้น แผนงานด้านการรักษาความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์ในต่างประเทศถูกลดไปมากที่สุดคือ ถูกลดไปถึง 1,875.0 ล้านบาท ส่วนแผนงานด้านการชำระหนี้เงินกู้กลายเป็นแผนงานที่ได้เงินเพิ่มมากที่สุด คือ เพิ่มถึง 20,914.1 ล้านบาท

งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามสาขาและแผนงานภายในกรอบ*
 โครงสร้างแผนงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544
 (เรียงลำดับตามจำนวนมากน้อยของงบประมาณที่ตั้งในงบประมาณ พ.ศ. 2544
 และเปรียบเทียบกับงบประมาณของปีงบประมาณ พ.ศ. 2543)

หน่วย : ล้านบาท

ด้าน / สาขา / แผนงาน	ปีงบประมาณ		เปลี่ยนแปลง
	2543	2544	จำนวน
1. ด้านการศึกษา	222,111.7	224,046.2	1,934.5
1.1 สาขาการให้บริการทางการศึกษา	203,674.0	204,863.1	1,189.1
1.1.1 แผนงานจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	114,737.9	116,467.2	1,729.3
1.1.2 แผนงานสนับสนุนการบริการการศึกษา	25,600.0	28,000.0	2,400
1.1.3 แผนงานบริหารและจัดการการศึกษา ระดับอุดมศึกษา	27,800.1	26,235.6	-1,564.5
1.1.4 แผนงานจัดการอาชีวศึกษาและ วิชาชีพพิเศษ	13,368.9	12,372.0	-996.9
1.1.5 แผนงานส่งเสริมและพัฒนาพลานามัย	9,569.7	8,747.1	-822.6
1.1.6 แผนงานสนับสนุนการจัดการศึกษาเอกชน	5,899.2	5,726.5	-172.7
1.1.7 แผนงานจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา	3,233.1	3,123.4	-109.7
1.1.8 แผนงานจัดการศึกษาพิเศษและ ศึกษาสงเคราะห์	1,904.4	2,197.5	293.1
1.1.9 แผนงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน	1,343.8	1,629.1	285.3
1.1.10 แผนงานส่งเสริมและพัฒนาจริยศึกษา	216.9	364.7	147.8
1.2 สาขาการบริหารด้านการศึกษา	8,778.7	9,463.5	684.8
1.2.1 แผนงานบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4,306.8	4,581.6	274.8
1.2.2 แผนงานบริหารการศึกษา	1,970.2	1,958.5	-11.7
1.2.3 แผนงานบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา	1,319.6	1,753.7	434.1
1.2.4 แผนงานบริหารการศึกษานอกโรงเรียน	956.8	979.0	22.2
1.2.5 แผนงานบริหารการอาชีวศึกษา และวิชาชีพพิเศษ	225.3	190.7	-34.6

*ที่มา : เอกสารงบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2544 สำนักงบประมาณ, สำนักนายกรัฐมนตรี

หน่วย : ล้านบาท

ด้าน / สาขา / แผนงาน	ปีงบประมาณ		เปลี่ยนแปลง
	2543	2544	จำนวน
1.3. สาขาการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา	5,016.8	5,103.5	86.7
1.3.1 แผนงานปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1,752.0	1,741.4	-10.6
1.3.2 แผนงานปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา	821.7	949.9	128.2
1.3.3 แผนงานปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษานอกโรงเรียน	782.6	888.8	106.2
1.3.4 แผนงานปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา	996.1	766.5	-229.6
1.3.5 แผนงานปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์	431.4	512.5	81.1
1.3.6 แผนงานปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษาและวิชาชีพพิเศษ	233.0	244.4	11.4
1.4. สาขาการศาสนา	2,376.0	2,386.6	10.6
1.4.1 แผนงานทำนุบำรุงและส่งเสริมการศาสนา	1,313.6	1,299.3	-14.3
1.4.2 แผนงานเผยแผ่การศาสนาและส่งเสริมจริยธรรม	780.1	777.5	-2.6
1.4.3 แผนงานศาสนศึกษา	244.4	267.1	22.7
1.4.4 แผนงานบริหารการศาสนา	26.1	27.7	1.6
1.4.5 แผนงานวิจัยการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม	11.8	15.0	3.2
1.5. สาขาการศิลปะและวัฒนธรรม	1,052.5	1,100.7	48.2
1.5.1 แผนงานอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรม	516.4	496.2	-20.2
1.5.2 แผนงานส่งเสริมเผยแพร่และพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรม	216.3	262.5	46.2
1.5.3 แผนงานทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม	246.5	254.8	8.3
1.5.4 แผนงานบริหารการศิลปะและวัฒนธรรม	73.3	87.2	13.9

หน่วย : ล้านบาท

ด้าน / สาขา / แผนงาน	ปีงบประมาณ		เปลี่ยนแปลง
	2543	2544	จำนวน
1.6. สาขาการวิจัย	1,037.0	1,029.2	-7.8
1.6.1 แผนงานวิจัยการศึกษา	990.8	987.0	-3.8
1.6.2 แผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษา	46.2	42.2	-4
1.7. สาขากิจการนิสิตนักศึกษา	147.2	69.4	-77.8
1.7.1 แผนงานกิจการนิสิตนักศึกษา	147.2	69.4	-77.8
1.8. สาขาการบริการวิชาการแก่สังคม	29.5	30.2	0.7
1.8.1 แผนงานบริการวิชาการแก่สังคม	29.5	30.2	0.7
2. ด้านการบริหารงานทั่วไปของรัฐ	110,207.3	120,104.9	9,897.6
2.1. สาขาการบริหารงานด้านอื่น	100,042.3	110,549.9	10,507.6
2.1.1 แผนงานบริการของรัฐ	70,960.9	80,835.9	9,875
2.1.2 แผนงานบริหารงานขององค์กรแห่งรัฐ	15,111.5	14,394.5	-717
2.1.3 แผนงานส่งเสริมการบริหารและวิชาการ	13,518.6	13,171.7	-346.9
2.1.4 แผนงานปรับเปลี่ยนระบบราชการ	82.7	1,816.7	1,734
2.1.5 แผนงานความร่วมมือกับต่างประเทศ	306.6	271.7	-34.9
2.1.6 แผนงานคุ้มครองผู้บริโภค	62.0	59.4	-2.6
2.2. สาขาการบริหารด้านเศรษฐกิจและสังคม	10,165.0	9,555.0	-610
2.2.1 แผนงานบริหารการค้าและงบประมาณ	8,619.1	8,327.0	-292.1
2.2.2 แผนงานบริหารด้านเศรษฐกิจและสังคม	1,545.9	1,228.0	-317.9
3. ด้านการชำระเงินกู้	78,174.1	99,088.2	20,914.1
3.1 สาขาการชำระเงินกู้	78,174.1	99,088.2	20,914.1
3.1.1 แผนงานชำระเงินกู้	78,174.1	99,088.2	20,914.1

หน่วย : ล้านบาท

ด้าน / สาขา / แผนงาน	ปีงบประมาณ		เปลี่ยนแปลง
	2543	2544	จำนวน
4. ด้านการบริการสังคม	87,626.5	96,393.7	8,767.2
4.1 สาขาการพัฒนาเมืองสภาพแวดล้อม และบริการพื้นฐาน	30,553.5	42,024.5	11,471
4.1.1 แผนงานพัฒนาเมือง	20,773.7	32,029.8	11,256.1
4.1.2 แผนงานวางผังเมืองและบริการพื้นฐาน	7,684.7	8,219.1	534.4
4.1.3 แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการกีฬา	1,750.0	1,482.5	-267.5
4.1.4 แผนงานส่งเสริมการพักผ่อนหย่อนใจ	345.1	293.1	-52
4.2 สาขาการพัฒนาและบริการสังคม	37,212.3	35,180.6	-2,031.7
4.2.1 แผนพัฒนาชนบท	36,662.0	34,705.2	-1,956.8
4.2.2 แผนงานพัฒนานิคมและส่งเสริมอาชีพ	550.3	475.4	-74.9
4.3 สาขาสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์	13,007.1	13,126.5	119.4
4.3.1 แผนงานประกันสังคม	8,607.3	8,514.9	-92.4
4.3.2 แผนงานสวัสดิการสังคมและสังคม สงเคราะห์	4,098.9	4,229.1	130.2
4.3.3 แผนงานบริหารด้านสวัสดิการสังคมและ สังคมสงเคราะห์	300.9	382.5	81.6
4.4 สาขาการพัฒนากลุ่มเป้าหมายพิเศษ	6,853.6	6,062.1	-791.5
4.4.1 แผนงานบริหารและพัฒนาแรงงาน	4,696.4	3,927.3	-769.1
4.4.2 แผนงานพัฒนาเด็กและเยาวชน	1,435.6	1,417.6	-18
4.4.3 แผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์	312.6	351.0	38.4
4.4.4 แผนงานพัฒนาชาวเขา	348.4	316.8	-31.6
4.4.5 แผนงานพัฒนาสตรี	60.6	49.4	-11.2
5. ด้านการรักษาความมั่นคงแห่งชาติและ ผลประโยชน์ในต่างประเทศ	88,409.5	86,534.5	-1,875
5.1 สาขาการป้องกันประเทศ	73,955.5	73,808.5	-147
5.1.1 แผนงานบริหารทั่วไป	50,143.9	50,384.5	240.6
5.1.2 แผนงานป้องกันราชอาณาจักร	23,811.6	23,424.0	-387.6

หน่วย : ล้านบาท

ด้าน / สาขา / แผนงาน	ปีงบประมาณ		เปลี่ยนแปลง
	2543	2544	จำนวน
5.2 สาขาการรักษาความมั่นคงภายใน	7,772.5	8,029.9	257.4
5.2.1 แผนงานรักษาความมั่นคงภายใน	7,772.5	8,029.9	257.4
5.3 สาขาการดำเนินนโยบายเพื่อความมั่นคง	6,681.5	4,696.1	-1,985.4
5.3.1 แผนงานผลประโยชน์ในต่างประเทศ	5,350.9	3,594.4	-1,756.5
5.3.2 แผนงานดำเนินนโยบายเพื่อความมั่นคง	1,330.6	1,101.7	-228.9
6. ด้านการเกษตร	64,900.2	66,437.6	1,537.4
6.1 สาขาการการเกษตร	57,636.0	56,218.1	-1,417.9
6.1.1 แผนงานส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตร	54,004.7	52,818.2	-1,186.5
6.1.2 แผนงานส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจการเกษตร	3,631.3	3,399.9	-231.4
6.2 สาขาการกสิกรรม	4,446.8	4,882.9	436.1
6.2.1 แผนงานบริหารการกสิกรรม	1,029.4	2,123.4	1,094
6.2.2 แผนงานสินเชื่อการเกษตร	2,534.0	1,856.5	-677.5
6.2.3 แผนงานส่งเสริมการกสิกรรม	745.6	766.9	21.3
6.2.4 แผนงานปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน	137.8	136.1	-1.7
6.3 สาขาการบริหารด้านการเกษตร	-	3,000.0	3,000
6.3.1 แผนงานส่งเสริมการเกษตร	-	3,000.0	3,000
6.4 สาขาการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	2,803.4	2,318.7	-484.7
6.4.1 แผนงานจัดสรรน้ำ บำรุงรักษาและปรับปรุงระบบชลประทาน	1,137.7	1,170.3	32.6
6.4.2 แผนงานแหล่งน้ำขนาดใหญ่	1,047.1	645.7	-401.4
6.4.3 แผนงานแหล่งน้ำขนาดกลาง	618.6	502.7	-115.9

หน่วย : ล้านบาท

ด้าน / สาขา / แผนงาน	ปีงบประมาณ		เปลี่ยนแปลง
	2543	2544	จำนวน
6.5 สาขาการป่าไม้	14.0	17.9	3.9
6.5.1 แผนงานอนุรักษ์ป่าไม้	12.7	16.6	3.9
6.5.2 แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการป่าไม้	1.3	1.3	0
7. ด้านการสาธารณสุข	65,209.9	66,254.3	1,044.4
7.1 สาขาการบริการสาธารณสุข	52,221.2	52,345.1	123.9
7.1.1 แผนงานบริการสาธารณสุข	27,273.9	27,811.8	537.9
7.1.2 แผนงานบริการสาธารณสุขระดับจังหวัด	13,474.0	13,008.6	-465.4
7.1.3 แผนงานสวัสดิการสาธารณสุขและ ประกันสุขภาพ	11,344.0	11,419.8	75.8
7.1.4 แผนงานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยและผู้พิการ	83.3	79.5	-3.8
7.1.5 แผนงานอุบัติเหตุ ฉุกเฉิน และสาธารณสุข	46.0	25.4	-20.6
7.2 สาขาการส่งเสริมสุขภาพ ควบคุมและป้องกันโรค	6,437.2	6,716.3	279.1
7.2.1 แผนงานควบคุมและป้องกันโรค	3,056.2	3,260.9	204.7
7.2.2 แผนงานส่งเสริมสุขภาพ	1,260.5	1,219.4	-41.1
7.2.3 แผนงานป้องกันและควบคุมโรคเอดส์	1,145.3	1,135.9	-9.4
7.2.4 แผนงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย	873.0	923.6	50.6
7.2.5 แผนงานสุขภาพจิต	102.2	176.5	74.3
7.3 สาขาการบริหารจัดการการสาธารณสุข	3,098.1	3,700.9	602.8
7.3.1 แผนงานบริหารจัดการการ สาธารณสุข	3,098.1	3,700.9	602.8
7.4 สาขาการผลิตและพัฒนากำลังคนด้าน สุขภาพ	1,656.4	1,660.6	4.2
7.4.1 แผนงานผลิตและพัฒนากำลังคน ด้านสุขภาพ	1,656.4	1,660.6	4.2

หน่วย : ล้านบาท

ด้าน / สาขา / แผนงาน	ปีงบประมาณ		เปลี่ยนแปลง
	2543	2544	จำนวน
7.5 สาขาคุ้มครองผู้บริโภคด้าน	693.6	745.5	51.9
การสาธารณสุข			
7.5.1 แผนงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านการ	693.6	745.5	51.9
สาธารณสุข			
7.6 สาขาการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและ	700.1	700.4	0.3
การพึ่งตนเองด้านการสาธารณสุข			
7.6.1 แผนงานสาธารณสุขมูลฐาน	621.2	623.4	2.2
7.6.2 แผนงานพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ	72.8	70.3	-2.5
7.6.3 แผนงานพัฒนาปัจจัยสิ่งแวดล้อม	6.1	6.7	0.6
เพื่อพฤติกรรมสุขภาพ			
7.7 สาขาการพัฒนามลิตภัณฑ์สุขภาพ	403.3	385.5	-17.8
7.7.1 แผนงานพัฒนาคุณภาพและ	352.9	336.9	-16
เทคโนโลยี ด้านสาธารณสุข			
7.7.2 แผนงานพัฒนามลิตภัณฑ์สุขภาพ	50.4	48.6	-1.8
8. ด้านการคมนาคม ขนส่งและสื่อสาร	58,968.5	62,497.4	3,528.9
8.1 สาขาการคมนาคมขนส่งทางบก	52,989.7	55,942.0	2,952.3
8.1.1 แผนงานก่อสร้างทางหลวง	18,828.3	17,199.2	-1,629.1
แผ่นดิน			
8.1.2 แผนงานบริหารการคมนาคม	13,331.7	13,010.4	-321.3
ขนส่งทางบก			
8.1.3 แผนงานบำรุงรักษาทางและ	11,322.0	10,351.7	-970.3
สะพาน			
8.1.4 แผนงานพัฒนากิจการรถไฟ	3,131.0	7,931.2	4,800.2
8.1.5 แผนงานก่อสร้างทางและสะพาน	4,605.8	5,487.3	881.5
ในกรุงเทพมหานครและ			
รอบนอก			

หน่วย : ล้านบาท

ด้าน / สาขา / แผนงาน	ปีงบประมาณ		เปลี่ยนแปลง
	2543	2544	จำนวน
8.1.6 แผนงานก่อสร้างทางหลวงพิเศษ	1,641.0	1,836.6	195.6
8.1.7 แผนงานระบบขนส่งมวลชน	129.9	125.6	-4.3
8.2 สาขาการคมนาคมขนส่งทางน้ำ	4,578.8	5,222.4	643.6
8.2.1 แผนงานพัฒนาการคมนาคมขนส่งทางน้ำระหว่างประเทศ และการส่งเสริมการพาณิชย์นาวี	1,931.1	2,863.1	932
8.2.2 แผนงานพัฒนาการคมนาคมขนส่งทางน้ำชายฝั่งทะเล	1,876.3	1,375.2	-501.1
8.2.3 แผนงานบริหารการคมนาคมขนส่งทางน้ำ	553.1	601.5	48.4
8.2.4 แผนงานพัฒนาการคมนาคมขนส่งทางน้ำภายในประเทศ	218.3	382.6	164.3
8.3 สาขาการคมนาคมขนส่งทางอากาศ	1,088.5	1,049.3	-39.2
8.3.1 แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพและความปลอดภัยในการเดินอากาศ	180.7	480.1	299.4
8.3.2 แผนงานบริหารการคมนาคมขนส่งทางอากาศ	464.2	328.2	-136
8.3.3 แผนงานพัฒนาท่าอากาศยาน	379.7	180.0	-199.7
8.3.4 แผนงานพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกิจการเดินอากาศ	63.9	61.0	-2.9
8.4 สาขาการบริหารด้านการคมนาคมขนส่งและสื่อสาร	140.6	151.8	11.2
8.4.1 แผนงานบริหารด้านการคมนาคมขนส่งและสื่อสาร	140.6	151.8	11.2
8.5 สาขาการสื่อสารโทรคมนาคม	170.9	131.9	-39
8.5.1 แผนงานบริหารการสื่อสารโทรคมนาคม	170.9	131.9	-39

หน่วย : ล้านบาท

ด้าน / สาขา / แผนงาน	ปีงบประมาณ		เปลี่ยนแปลง
	2543	2544	จำนวน
9. ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน	50,656.5	52,444.2	1,787.7
9.1 สาขาความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	37,680.5	38,216.0	535.5
9.1.1 แผนงานป้องกันและควบคุมอาชญากรรม	32,926.3	34,731.6	1,805.3
9.1.2 แผนงานรักษาความปลอดภัยสาธารณะ	3,529.4	1,883.9	-1,645.5
9.1.3 แผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	1,224.8	1,567.2	342.4
9.1.4 แผนงานคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	-	33.3	33.3
9.2 สาขาการผดุงความยุติธรรม	12,976.0	14,228.2	1,252.2
9.2.1 แผนงานบริหารด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	12,976.0	14,228.2	1,252.2
10. ด้านการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี พลังงาน และสิ่งแวดล้อม	24,705.6	25,963.4	1,257.8
10.1 สาขาการพัฒนาสิ่งแวดล้อม	17,831.9	18,304.3	472.4
10.1.1 แผนงานอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ	10,825.6	11,468.3	642.7
10.1.2 แผนงานควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	6,312.4	6,084.9	-227.5
10.1.3 แผนงานบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม	463.9	500.6	36.7
10.1.4 แผนงานควบคุมมลพิษ	165.7	187.2	21.5
10.1.5 แผนงานจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	57.8	58.4	0.6
10.1.6 แผนงานวิจัย	6.5	4.9	-1.6

หน่วย : ล้านบาท

ด้าน / สาขา / แผนงาน	ปีงบประมาณ		เปลี่ยนแปลง
	2543	2544	จำนวน
10.2 สาขาการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	5,283.5	5,937.2	653.7
10.2.1 แผนงานส่งเสริมสมรรถภาพทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	1,924.9	1,904.7	-20.2
10.2.2 แผนงานบริหารการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	1,574.7	1,703.3	128.6
10.2.3 แผนงานสนับสนุนการวิจัย	1,018.8	1,228.8	210
10.2.4 แผนงานวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	597.7	945.0	347.3
10.2.5 แผนงานบริการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	167.4	155.4	-12
10.3 สาขาการพัฒนาพลังงาน	1,590.2	1,721.9	131.7
10.3.1 แผนงานพัฒนาพลังงานทดแทน	533.1	839.6	306.5
10.3.2 แผนงานบริหารการพัฒนาพลังงาน	915.3	698.7	-216.6
10.3.3 แผนงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ	110.2	152.7	42.5
10.3.4 แผนงานผลิตปิโตรเลียม	31.6	30.9	-0.7
11. ด้านการพาณิชย์และท่องเที่ยว	5,378.4	7,055.8	1,677.4
11.1 สาขาการพาณิชย์และการท่องเที่ยว	5,378.4	7,055.8	1,677.4
11.1.1 แผนงานส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยว	2,106.9	3,055.9	949
11.1.2 แผนงานส่งเสริมพาณิชย์ระหว่างประเทศ	1,173.9	2,198.0	1,024.1
11.1.3 แผนงานส่งเสริมพาณิชย์ในประเทศ	2,097.6	1,801.9	-295.7

หน่วย : ล้านบาท

ด้าน / สาขา / แผนงาน	ปีงบประมาณ		เปลี่ยนแปลง
	2543	2544	จำนวน
12. ด้านการอุตสาหกรรมและเหมืองแร่	3,651.8	3,179.8	-472
12.1 สาขาอุตสาหกรรม	2,230.7	1,939.5	-291.2
12.1.1 แผนงานส่งเสริมและพัฒนา อุตสาหกรรม	840.9	783.2	-57.7
12.1.2 แผนงานบริหารการอุตสาหกรรม	914.9	757.1	-157.8
12.1.3 แผนงานส่งเสริมการกระจาย อุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาค	415.1	348.5	-66.6
12.1.4 แผนงานส่งเสริมและพัฒนา อุตสาหกรรมการเกษตร	59.8	50.7	-9.1
12.2 สาขาการทรัพยากรธรณี	1,421.1	1,240.3	-180.8
12.2.1 แผนงานสำรวจและส่งเสริมการพัฒนา ทรัพยากรธรณี	1,049.9	875.7	-174.2
12.2.2 แผนงานบริหารการทรัพยากรธรณี	371.2	364.6	-6.6
รวมทั้งสิ้น	860,000.00	910,000.00	50,000.00

จากตาราง

จะพบว่างบประมาณรายจ่ายจำแนกตามสาขาและแผนงานภายในกรอบโครงสร้างแผนงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 ถ้าเรียงลำดับตาม จำนวนจากมากไปน้อย จะพบว่า

1. ด้านการศึกษา	มีจำนวน 224,046.2 ล้านบาท	คิดเป็นร้อยละ 24.62
2. ด้านการบริหารงานทั่วไปของรัฐ	มีจำนวน 120,104.9 ล้านบาท	คิดเป็นร้อยละ 13.20
3. ด้านการชำระหนี้เงินกู้	มีจำนวน 99,088.2 ล้านบาท	คิดเป็นร้อยละ 10.89
4. ด้านการบริการสังคม	มีจำนวน 96,393.7 ล้านบาท	คิดเป็นร้อยละ 10.59
5. ด้านการรักษาความมั่นคงแห่งชาติและ ผลประโยชน์ในต่างประเทศ	มีจำนวน 86,534.5 ล้านบาท	คิดเป็นร้อยละ 9.51
6. ด้านการเกษตร	มีจำนวน 66,437.6 ล้านบาท	คิดเป็นร้อยละ 7.30
7. ด้านการสาธารณสุข	มีจำนวน 66,254.3 ล้านบาท	คิดเป็นร้อยละ 7.28
8. ด้านการคมนาคมขนส่งและสื่อสาร	มีจำนวน 62,497.4 ล้านบาท	คิดเป็นร้อยละ 6.87
9. ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน	มีจำนวน 52,444.2 ล้านบาท	คิดเป็นร้อยละ 5.76
10. ด้านการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี พลังงาน และสิ่งแวดล้อม	มีจำนวน 25,963.4 ล้านบาท	คิดเป็นร้อยละ 2.85
11. ด้านการพาณิชย์และการท่องเที่ยว	มีจำนวน 7,055.8 ล้านบาท	คิดเป็นร้อยละ 0.78
12. ด้านการอุตสาหกรรมและเหมืองแร่	มีจำนวน 3,179.8 ล้านบาท	คิดเป็นร้อยละ 0.35

รวมงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามสาขา และแผนงานภายในกรอบโครงสร้างแผนงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 รวมทั้งหมด 910,000 บาท ซึ่งถ้ารวมงบประมาณ ในด้านการศึกษา การบริหารงานทั่วไปของรัฐ การชำระหนี้เงินกู้ การบริการสังคม คิดเป็นร้อยละ 59.3

งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงานและลักษณะเศรษฐกิจ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 จำแนกตามลักษณะงานได้ 4 ประเภทหลัก และ 14 ด้าน โดยเรียงลำดับงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากมากไปน้อยได้ดังนี้

1. การบริการชุมชนและสังคม จำนวน 374,840.7 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 43.6 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น ซึ่งถ้าเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การศึกษา การสาธารณสุข การสังคมสงเคราะห์ การเคหะและชุมชน การศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ ร้อยละ 25.6, 7.4, 5.4 4.3, 0.9 ตามลำดับ

2. การเศรษฐกิจ จำนวน 190,176.7 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 22.1 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น ซึ่งถ้าเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ การคมนาคมขนส่งและสื่อสาร การเกษตร การบริการเศรษฐกิจอื่น การเหมืองแร่ ทรัพยากรธรณี การอุตสาหกรรมและการโยธา การเชื้อเพลิงและพลังงาน ร้อยละ 10, 7.9, 3.4, 0.6, 0.2 ตามลำดับ

3. การบริหารทั่วไป จำนวน 175,488.8 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 20.4 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น ซึ่งถ้าเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การป้องกันประเทศ การรักษาความสงบภายใน การบริหารทั่วไปของรัฐ ร้อยละ 8.9, 6.5, 5.0 ตามลำดับ

4. ด้านอื่น ๆ จำนวน 119,493.8 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 13.9 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น

งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามหมวดรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2542 - 2544*

หน่วย : ล้านบาท

หมวดรายจ่าย	ปีงบประมาณ						ปีงบประมาณ 2544 เทียบกับ	
	2542		2543		2544		จำนวน	ร้อยละ ⁴
	จำนวน	ร้อยละ ¹	จำนวน	ร้อยละ ²	จำนวน	ร้อยละ ³		
1. เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	263,210.9	31.9	275,047.9	32.0	279,924.4	30.8	4,876.5	1.8
2. ค่าจ้างชั่วคราว	7,451.8	0.9	7,972.5	0.9	8,447.4	0.9	474.9	6.0
3. ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	84,350.7	10.2	87,344.1	10.2	89,561.6	9.8	2,217.5	2.5
4. ค่าสาธารณูปโภค	7,509.2	0.9	7,912.8	0.9	8,303.1	0.9	390.3	4.9
5. ค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	193,612.3	23.5	175,560.0	20.4	153,852.7	16.9	-21,707.3	-12.4
6. เงินอุดหนุน	131,858.9	16.0	151,292.7	17.6	188,883.7	20.8	37,591.0	24.8
7. รายจ่ายอื่น	137,006.2	16.6	154,870.0	18.0	181,027.1	19.9	26,157.1	16.9
รวม	825,000.00	100.00	860,000.00	100.00	910,000.00	100.00	50,000.00	5.8

*ที่มา : งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2543 หน้า 9

งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2544 หน้า 9

- หมายเหตุ 1. ร้อยละของงบประมาณรายจ่ายรวมประจำปีงบประมาณ 2542
 2. ร้อยละของงบประมาณรายจ่ายรวมประจำปีงบประมาณ 2543
 3. ร้อยละของงบประมาณรายจ่ายรวมประจำปีงบประมาณ 2544
 4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงจากปีงบประมาณ 2543

เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามกระทรวง

ประจำปีงบประมาณ 2542 - 2544

หน่วย : ล้านบาท

กระทรวง	ปีงบประมาณ				ปีงบประมาณ 2544 เทียบ กับปีงบประมาณ 2543	การเบิกจ่ายเงิน ต่างประเทศ	โครงการ/งาน รายการ
	2542	อันดับ	2543	อันดับ			
1. กระทรวงศึกษาธิการ	151,752.1	1	159,141.5	1	1,722.7	1,192.9	3,683.1
2. กระทรวงมหาดไทย	97,936.9	2	95,418.6	2	10,676.6	1,749.7	3,115.2
3. กระทรวงกลาโหม	77,066.9	3	77,194.9	3	22.9	-	4,513.7
4. งบกลาง	76,910.5	4	76,935.8	4	9,976.2	-	803.1
5. กระทรวงการคลัง	75,214.2	5	76,682.7	5	20,309.9	-	596.6
6. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	65,407.9	6	69,227.1	6	-910.1	6,311.7	1,240.0
7. กระทรวงสาธารณสุข	57,171.3	7	58,426.0	7	489.1	1,218.6	826.1
8. กระทรวงคมนาคม	56,923.8	8	50,066.1	8	-2,275.7	3,194.8	4,743.0
9. ส่วนราชการที่ไม่สังกัด สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง	42,592.8	9	47,554.2	9	10,676.6	1,749.7	3,115.2
10. ขวมนทวียาลัย	34,268.2	10	33,853.0	10	-16,611.0	2,202.0	2,950.0

หน่วย : ล้านบาท

กระทรวง	ปีงบประมาณ				ปีงบประมาณ 2544 เทียบกับปีงบประมาณ 2543	ปีงบประมาณ 2544 เทียบกับปีงบประมาณ 2543	การเบิกจ่ายเงินกู้ต่างประเทศ	โครงการ/งานรายการ
	2542	อันดับ	2543	อันดับ				
11. กองทุนและเงินหมุนเวียน	22,320.0	11	33,295.5	11	35,061.2	10	-	1,000.0
12. รัฐวิสาหกิจ	21,060.4	12	24,286.9	12	32,361.4	11	84.2	2,868.8
13. กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม	11,244.8	13	12,869.2	14	12,646.0	14	3,791.2	686.3
14. กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม	11,127.2	14	17,106.6	13	16,948.9	13	115.9	326.2
15. สำนักนายกรัฐมนตรี	7,005.0	15	7,979.2	15	7,765.7	15	-	565.0
16. กระทรวงยุติธรรม	5,068.1	16	6,086.6	16	6,911.6	16	-	484.7
17. กระทรวงการต่างประเทศ	4,106.6	17	3,931.1	19	3,800.9	19	-	241.1
18. กระทรวงพาณิชย์	3,942.5	18	4,290.1	17	4,537.1	17	-	224.0
19. กระทรวงอุตสาหกรรม	3,880.0	19	4,088.3	18	4,039.5	18	790.0	616.0
20. หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ	-	-	1,566.6	20	3,658.3	20	-	1,283.8
รวมทั้งสิ้น	825,000.0		860,000.0		910,000.0		50,000.0	33,789.4
							20,651.0	

ทิศทางการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544

ทิศทางการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 มุ่งเน้นการใช้จ่ายเงินเพื่อดำเนินงานให้เกิดผลในการพัฒนาให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 โดยให้ความสำคัญในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. กระตุ้นเศรษฐกิจ พัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการขยายตลาดการส่งออก การค้าชายแดน เร่งรัดการผลักดันระบบคุณภาพสินค้าตามมาตรฐานสากล เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตและการตลาดให้มีความพร้อมในการแข่งขันและครบวงจร สนับสนุนการปรับโครงสร้างการผลิตทางการเกษตรและอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาภาคการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรสำหรับสินค้าเกษตรที่เกินความต้องการของตลาด ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรโดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพ เน้นการมีส่วนร่วมของสหกรณ์ องค์กรประชาชน และภาคธุรกิจเอกชน นอกจากนี้ รัฐบาลยังสนับสนุนการพัฒนาด้านการคมนาคม ขนส่ง ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำ ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบธุรกิจอาชีพอิสระ อุตสาหกรรมธุรกิจขนาดย่อมและขนาดกลาง (SMEs) สนับสนุนแผนงานวิจัยที่เป็นระบบ ส่งเสริมการวิจัยทางการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุ์พืชปักษีวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยว พัฒนามาตรฐานคุณภาพการให้บริการในธุรกิจการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการในเชิงบูรณาการอย่างครบวงจร ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco - tourism)

2. พัฒนาศักยภาพคน สังคม ชุมชน และคุณภาพชีวิต เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจ พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน เผยแพร่และถ่ายทอดในกระบวนการการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ การพัฒนาครูและให้มีคนเก่งทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณิตศาสตร์ และภาษาศาสตร์ ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส การพัฒนาสุขภาพและอนามัย โดยพัฒนาการบริการและบริหารจัดการด้านสาธารณสุขให้มีคุณภาพมาตรฐานและทั่วถึง การพัฒนาชุมชนและสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ส่งเสริมให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุ์พืชปักษีวัฒนธรรมชาติและระบบนิเวศน์ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

3. ปรับปรุงระบบบริหารและการจัดการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ปรับปรุงโครงสร้างและบทบาทของส่วนราชการ แก้ไขกฎหมาย ระเบียบที่เป็นอุปสรรคในการให้บริการประชาชน พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนและการเตือนภัยทางเศรษฐกิจและสังคม

ส่งเสริมการกระจายอำนาจและถ่ายโอนการบริหารงบประมาณสู่องค์กรส่วนท้องถิ่น เพิ่มบทบาทและขีดความสามารถของหน่วยงานในภูมิภาคและท้องถิ่นเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ

หน่วย : ล้านบาท	
ทิศทางการจัดสรรงบประมาณ	งบประมาณ
รวมงบประมาณตามทิศทางฯ ทั้งสิ้น	244,169.0
1. การกระตุ้นเศรษฐกิจ การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	61,524.2
2. การพัฒนาศักยภาพคนสังคม ชุมชน และคุณภาพชีวิต เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	147,939.8
3. การปรับปรุงระบบการบริหารและการจัดการภาครัฐ	34,705.0

ที่มา : งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ 2544 หน้า 4 - 6

งบประมาณรายจ่ายเพื่อการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค และท้องถิ่นภายใต้ระบบ กนท. *

ในปีงบประมาณ 2544 รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณสำหรับงาน และโครงการตามแผนพัฒนาชนบท จำนวน 96,194.4 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2543 ที่ใช้เพื่อการนี้ จำนวน 4,419.8 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 4.8

งบประมาณที่จัดสรรให้ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) แก่ 8 กระทรวงหลัก และ 2 หน่วยงานเสริมตามแผนงาน/โครงการ จำนวน 96,194.4 ล้านบาท จะนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาชนบทในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. เสริมสร้างศักยภาพคนและชุมชนในชนบท จำนวน 69,609.8 ล้านบาท
2. เสริมสร้างโอกาสการพัฒนาอาชีพ การมีงานทำ และรายได้ของคนทุกกลุ่มจำนวน 20,205.4 ล้านบาท
3. การฟื้นฟูบูรณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 6,229.5 ล้านบาท
4. การเพิ่มบทบาทของประชาชนและองค์กรท้องถิ่นในการบริหารจัดการจำนวน 149.7 ล้านบาท

* ที่มา : งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ 2544 หน้า 94 - 96

ฐานะเงินคงคลังของรัฐบาล

ฐานะเงินคงคลังของรัฐบาลสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2542 คิดเป็น จำนวน 86,439.6 ล้านบาท ประกอบด้วยรายได้ (รายได้ที่นำส่งคลังในแต่ละปีงบประมาณ ซึ่งประกอบด้วย รายได้จากภาษีอากร รายได้จาก การขายส่งของและบริการ รายได้จากทรัพย์สิน และรายได้อื่น ๆ) จำนวน 709,926.6 ล้านบาท รายจ่าย (รายจ่ายจริงจากเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณนั้น ๆ และรายจ่ายจากปีงบประมาณก่อน ๆ ซึ่งเป็นรายจ่ายจากเงินกันไว้เบิกจ่ายเหลือในปี) จำนวน 840,185.8 ล้านบาท และ ดุลเงินนอกงบประมาณ (เงินใด ๆ ที่ไม่ใช่เงินงบประมาณ ซึ่งส่วนราชการและองค์การ นำมาฝากไว้กับกระทรวงการคลัง เช่น เงินกู้จากต่างประเทศ เงินทุนหมุนเวียน) จำนวน 47,303.3 ล้านบาท เงินกู้ (การกู้เงินของรัฐบาล ในแต่ละปีงบประมาณ เพื่อชดเชย การขาดดุลงบประมาณ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 9 ทวิ ของ พ.ร.บ. วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 ซึ่งเพิ่มเติมโดยมาตรา 3 ของ พ.ร.บ. วิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2517 ซึ่งกำหนดให้กู้ได้ร้อยละ 20 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี กับอีกร้อยละ 80 ของงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับชำระคืนเงินกู้ การกู้เงินดังกล่าวนี้ โดยใช้วิธี ออกตั๋วเงินคลัง พันธบัตร ตราสารอื่น หรือทำสัญญา) การชดเชยการขาดดุล เงินกู้ ในปี พ.ศ. 2538 - พ.ศ. 2541 ไม่มีการชดเชยการขาดดุลเงินกู้ แต่ในปี พ.ศ. 2542 มีการชดเชย การขาดดุลเงินกู้จำนวน 25,000 ล้านบาท

ฐานะการคลังของรัฐบาล

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ รายการ	2538	2539	2540	2541	2542 ¹
รายได้	760,137.7	850,176.8	844,194.9	727,392.6	708,926.6
รายจ่าย	670,552.5	777,245.6	910,314.7	848,029.0	840,185.8
ดุลเงินงบประมาณ	89,585.2	72,931.2	(66,119.8)	(120,636.4)	(130,259.2)
ดุลเงินนอกงบประมาณ	(7,646.6)	5,895.6	(49,025.0)	(18,565.4)	47,303.3
ดุลเงินสด	81,938.6	78,826.8	(115,144.8)	(139,201.8)	(82,955.9)
ชดเชยการขาดดุลเงินกู้	0.0	0.0	0.0	0.0	25,000.0
ผลกระทบต่อเงินคงคลัง	81,938.6	78,826.8	(115,144.8)	(139,201.8)	(57,955.9)
ฐานะเงินคงคลังสิ้นปีงบประมาณ	319,915.3	398,742.1	283,597.3	144,395.5	86,439.6

หมายเหตุ : 1 เป็นข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2544 หน้า 109 (กรมบัญชีกลาง)

ประเด็นที่น่าสนใจของการจัดทำงบประมาณปี 2544

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายปี 2544 ได้ผ่านการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีแล้ว และจะนำเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในลำดับต่อไป โดยรัฐบาลยังคงใช้นโยบายงบประมาณขาดดุลเหมือนกับ 2 - 3 ปีที่ผ่านมา ในปีนี้วงเงินงบประมาณรายจ่ายตั้งไว้จำนวน 910,000 ล้านบาท มีประมาณการรายได้สุทธิจำนวน 805,000 ล้านบาทและต้องกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณจำนวน 105,000 ล้านบาท ประเด็นที่น่าสนใจของการจัดทำงบประมาณปีนี้ก็คือ

1. การจัดเก็บรายได้ โดยเฉพาะรายได้ในส่วนของภาษีอากรซึ่งเป็นรายได้หลัก แต่ในระยะสามปีที่ผ่านมา รัฐบาลจัดเก็บรายได้ในส่วนของภาษีอากรได้ลดลงทุกปี และจัดเก็บไม่ได้ตามเป้า ในปีงบประมาณ 2544 รัฐบาลตั้งเป้าในการจัดเก็บรายได้ในส่วนของภาษีอากรไว้ถึง 783,809.3 ล้านบาท คิดเป็น 97% ของรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว 11.2% ถ้านำตัวเลขการจัดเก็บรายได้ในส่วนของภาษีอากรที่จัดเก็บได้จริงของปีก่อนๆ มาเทียบ คือปี 2541 จัดเก็บได้ 731,023 ล้านบาท ปี 2542 จัดเก็บได้ 691,597 ล้านบาท จะเห็นได้ว่าที่ผ่านมา รัฐบาลมีความสามารถในการจัดเก็บรายได้ในส่วนของภาษีอากรได้ลดลงตามสภาพเศรษฐกิจของประเทศที่ตกต่ำ ดังนั้นตัวเลขที่ตั้งไว้ในปีนี้ 783,809.3 ล้านบาท น่าจะต้องถูกปรับลด และจัดเก็บไม่ได้ตามเป้า

2. งบประมาณ นับว่าเป็นเรื่องสำคัญที่รัฐบาลต้องมีรายจ่ายเพื่อการลงทุนในโครงการต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ ในปีนี้รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุนจำนวน 221,123.2 ล้านบาท คิดเป็น 24% ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด ซึ่งปีที่ผ่าน ๆ มาเราเคยมีงบลงทุนเกือบร้อยละ 40 เพื่อผลักดันเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นในปีงบประมาณใหม่นี้ โอกาสที่รัฐบาลจะใช้งบประมาณเป็นตัวกระตุ้นเศรษฐกิจนั้นก็น้อยมาก โครงการต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นใหม่ในปีนี้น่าจะมีไม่มาก ซึ่งจะส่งผลต่อศักยภาพการผลิต การเติบโตทางเศรษฐกิจและความสามารถในการหารายได้ของรัฐบาลในอนาคตด้วย

3. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล ในปีนี้รัฐต้องกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล 105,000 ล้านบาท ซึ่งในระยะสองปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้กู้เงินเป็นจำนวนมากเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ โดยคิดเป็นยอดหนี้คงค้างที่รัฐมีอยู่ 1,712,169 ล้านบาท* ถึงวันนี้รัฐไม่น่าจะสร้างหนี้ให้เพิ่มขึ้นได้อีก ถ้าหากพิจารณาดูแนวโน้มรายได้ของรัฐที่ยังไม่เพิ่มขึ้นมากนัก ที่จะบ่งบอกถึงความสามารถในการชำระคืน ถ้าหากรัฐบาลยังคงพยายามสร้างหนี้เพิ่มขึ้นอีก จะทำให้ภาระในการชำระหนี้ของรัฐหนักขึ้น ในที่สุดภาระหนี้ของรัฐนี้อาจเป็นปัจจัยที่จะสร้างความเปราะบางให้แก่ระบบเศรษฐกิจของประเทศในวันข้างหน้าได้

หมายเหตุ * ข้อมูลจากส่วนหนี้สาธารณะและเงินคงคลัง กรมบัญชีกลาง (30 ก.ค. 2542)

เครื่องใช้วัดเศรษฐกิจมหภาคของไทย*

เครื่องวัด ศก.	ปี พ.ศ.	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541 ^P	2542 ^P	2543 ^E
1 จำนวนประชากร		57.03	57.62	58.44	59.24	59.28	59.9	60.5	61.2	61.8	62.3
2 ผลิตภัณฑ์ในประเทศ											
2.1 ผลิตภัณฑ์รวม ณ ราคาคงที่ (ปี 2531)		8.6	8.1	8.4	9.0	8.9	5.9	-1.7	-10.2	4.2	4.5
(% การเปลี่ยนแปลง)											
ภาคเกษตรกรรม		7.3	4.8	-1.3	5.4	2.9	3.6	0.4	-1.4	3.9	2.1
นอกภาคเกษตรกรรม		8.8	8.6	9.8	9.4	9.7	6.2	-1.9	-11.2	4.2	5.4
2.2 ผลิตภัณฑ์รวม ณ ราคาปัจจุบัน (พื้นฐานบาท)		2,506.6	2,830.9	3,170.3	3,634.5	4,185.6	4,608.5	4,727.3	4,655.9	4,688.4	n.a.
(% การเปลี่ยนแปลง)		(14.8)	(12.9)	(12.0)	(14.6)	(15.2)	(10.1)	(2.6)	(-1.9)	(1.1)	
2.3 ผลิตภัณฑ์ประชาชน (บาทต่อคน)		43,655	48,311	53,593	60,953	69,316	75,103	75,991	73,056	73,771	n.a.
3 อัตราเงินเฟ้อ		5.7	4.1	3.3	5.0	5.8	5.9	5.6	8.1	0.3	2.5-3.0
4 ภาคต่างประเทศ (พื้นฐานดอลลาร์ สหรัฐ.)											
4.1 สินค้าออก		28.3	32.2	36.6	44.7	55.7	54.7	56.7	52.9	56.8	62.2
(% การเปลี่ยนแปลง)		(23.8)	(13.8)	(13.4)	(22.5)	(24.8)	(-1.9)	(3.8)	(-6.8)	(7.4)	(9.6)
4.2 สินค้าเข้า		37.8	40.1	45.1	53.4	70.4	70.8	61.3	40.6	47.8	56.9
(% การเปลี่ยนแปลง)		(15.7)	(6.0)	(12.4)	(18.1)	(31.9)	(0.6)	(-13.4)	(-33.8)	(17.7)	(19.0)

*ที่มา : ทีมเผยแพร่และบริการข้อมูล. ธนาคารแห่งประเทศไทย

เครื่องจักร ๓๓.	ปี พ.ศ.	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541 ^P	2542 ^P	2543 ^E
4.3 ดุลการค้า		-9.5	-7.9	-8.5	-8.7	-14.7	-16.1	-4.6	12.2	8.9	5.3
4.4 ดุลบัญชีเดินสะพัด		-7.4	-6.1	-6.1	-7.8	-13.2	-14.4	-3.1	14.3	11.2	7.7
(% ของผลิตภัณฑ์รวม)		(-7.5)	(-5.5)	(-4.9)	(-5.4)	(-7.8)	(-7.9)	(-2.1)	(12.8)	(9.0)	
4.5 เงินทุนเคลื่อนย้าย (สุทธิ)		11.3	8.1	10.5	12.2	21.9	19.5	-9.1	-9.5	-6.1	n.a.
เอกชน 1/		10.3	8	10.3	12	20.8	18.2	-8.1	-15.5	-12.3	n.a.
ทางการ		1.0	0.1	0.2	0.2	1.1	1.3	1.6	2.0	2.1	n.a.
ร.ป.ท.								-2.6	4.0	4.0	n.a.
4.6 ดุลการชำระเงิน		4.2	3	3.9	4.2	7.2	2.2	-10.6	1.7	4.6	0.2
4.7 เงินสำรองทางการ (พื้นฐานดอลลาร์ สรอ.)		18.4	21.2	25.4	30.3	37.0	38.7	27.0	29.5	34.8	35.0
4.8 ภาระเงินตราต่างประเทศ ล่วงหน้า (พื้นฐานดอลลาร์ สรอ.)								18.0	6.6	4.8	n.a.
4.9 หนี้ต่างประเทศคงค้างทั้งสิ้น (พื้นฐานดอลลาร์ สรอ.)		37.9	43.6	52.1	64.9	82.6	90.5	93.4	86.2	75.6	n.a.
- หนี้ทางการ 2/ 4.10 อัตราส่วนภาระหนี้ ต่างประเทศ (%)		(12.8)	(13.1)	(14.2)	(15.7)	(16.4)	(16.8)	(24.3)	(31.5)	(36.5)	n.a.
ภาระหนี้ทางการ (รวม ร.ป.ท. ตั้งแต่ปี 2540)		(4.2)	(3.7)	(3.7)	(3.4)	(2.8)	(2.5)	(2.6)	(3.2)	(4.1)	n.a.

เครื่องชี้วัด ศก.	ปี พ.ศ.	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541 ^P	2542 ^P	2543 ^E
5 การคลัง (ตามปีงบประมาณ) (พันล้านบาท)											
5.1 ดุลเงินสด (ปีงบประมาณ)		+123.7	+85.9	+68.9	+65.8	+112.5	104.3	-31.1	-115	-134.3	-161.5
(% ของผลิตภัณฑ์รวม)		(4.9)	(3.0)	(2.2)	(1.8)	(2.7)	(2.3)	(-0.7)	(-2.5)	(-2.9)	n.a.
5.2 ยอดหนี้คงค้างภาครัฐ 3/ -หนี้ในประเทศ							735.1	936.2	1,240.9	1,956.1	n.a.
(ไม่รวมหนี้กองทุนฟื้นฟู)							(310.3)	(316.6)	(524.4)	(1,012.1)	n.a.
6 การเงิน											
6.1 M2 (พันล้านบาท)		1,832.4	2,117.8	2,507.1	2,829.4	3,310.6	3,726.6	4,339.3	4,753.4	4,854.7	n.a.
(% การเปลี่ยนแปลง)		(19.8)	(15.6)	(18.4)	(12.9)	(17.0)	(12.6)	(16.4)	(9.5)	(2.1)	n.a.
6.2 M2a (พันล้านบาท)		n.a.	n.a.	3,024.6	3,551.1	4,193.4	4,725.2	4,821.8	5,118.1	5,182.5	5,571.2
(% การเปลี่ยนแปลง)					(17.4)	(18.1)	(12.7)	(2.0)	(6.1)	(1.3)	(7.5)
6.3 สินเชื่อในประเทศ (% การเปลี่ยนแปลง)		15.5	18.0	22.7	28.9	23.1	14.0	34.5	-1.2	-4.2	n.a.
สินเชื่อเอกชน 4/ (% การเปลี่ยนแปลง)		21.0	20.5	23.3	30.3	24.1	14.4	30.5	-7.9	-5.7	n.a.
6.4 เงินฝาก 5/ (% การเปลี่ยนแปลง)		21.4	16.2	19.2	13.1	18.2	13.7	16.0	8.8	-0.5	3.0
6.5 อัตราดอกเบี้ย (ข สิ้นปี) 6/ ลูกค้านิติ		14.00	11.50	10.5	11.75	13.75	13.00-13.25	15.25	11.50-12.00	8.25-8.75	n.a.
เงินฝากประจำ (1 ปี)		10.50	8.5	7.00	8.25-10.25	10.25-11.00	8.50-9.25	10.00-13.00	6.00-6.25	4.00-4.25	n.a.

เครื่องวัด คก.	ปี พ.ศ.	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541 ^P	2542 ^P	2543 ^E
7 อัตราแลกเปลี่ยน บาท : ดอลลาร์ สรอ.											
(ทุนรักษาระดับฯ) เฉลี่ย 7/		25.52	25.40	25.32	25.15	24.92	25.34	31.37	41.37	37.84	n.a.

1/ รวมธนาคารพาณิชย์และกิจการวิเทศชนกิจ

2/ รวมหนี้ ธปท.

3/ ไม่รวมหนี้ ธปท.

4/ รวมรัฐวิสาหกิจเฉพาะสถาบันการเงิน

5/ ไม่รวมเงินฝากในรูปเงินตราต่างประเทศและเงินฝากระหว่างธนาคาร

6/ ข้อมูลจาก 5 ธพ. ขนาดใหญ่

7/ ตั้งแต่ ก.ค. 40 ใช้อัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยระหว่างธนาคาร

P= ข้อมูลเบื้องต้น E= ประมาณการ

ยอดหนี้สาธารณะคงค้างปีงบประมาณ 2539-2542

หนี้ภาครัฐ	2539	2540	2541	2542
1. หนี้ภายในประเทศ	317,059	350,309	562,327	965,836
1.1 กู้โดยตรง	50,234	35,460	227,016	587,641
1.2 ค่าประกัน	266,825	314,849	335,311	378,195
2. หนี้ต่างประเทศ	372,845	542,287	649,991	746,274
2.1 กู้โดยตรง	125,074	206,442	272,896	319,868
2.2 ค่าประกัน	247,771	335,845	377,095	426,405
3. รวมหนี้คงค้างภาครัฐ	689,904	892,596	1,212,318	1,712,109
3.1 กู้โดยตรง	175,308	241,902	499,912	907,509
3.2 ค่าประกัน	514,596	650,694	712,406	804,600
4. หนี้ต่างประเทศของธนาคารแห่งประเทศไทย	0	261,946.2	442,558	481,841 ⁿ
5. สัดส่วนหนี้คงค้างภาครัฐต่อ GDP	15.0	18.9	26.1	35.3
5.1 กู้โดยตรง	3.8	5.1	10.8	18.7
5.2 ค่าประกัน	11.2	13.8	15.3	16.6
6. สัดส่วนหนี้คงค้างภาครัฐและธนาคาร แห่งประเทศไทยต่อ GDP	15.0	24.4	35.6	45.2
7. สัดส่วนหนี้คงค้างที่รัฐบาลกู้โดยตรงต่อรายได้ รัฐบาล	20.8	26.2	63.9	113.4

ที่มา ปราณี ทินกร ภาระหนี้ภาครัฐ การสัมมนาทางวิชาการ ครั้งที่ 23
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

โครงสร้างงบประมาณ และข้อมูลภาวะการชำระหนี้สาธารณะปีงบประมาณ 2540-2543

	2540 ^๓ (ต.ค.39 - ก.ย.40)	2541 ^๓ (ต.ค.40 - ก.ย.41)	2542 ^๓ (ต.ค.41 - ก.ย.42)	2543 ^๓ (ต.ค.42 - ก.ย.43)
1. ารรับ	925,000.0	782,020.00	825,000.0	860,000.0
1.1 รายได้	925,000.0	782,020.0	800,000.0	750,000.0
1.2 เงินกู้	0.0	0.0	25,000.0	110,000.0
2. วงเงินงบประมาณรายจ่าย	944,000.0	800,000.0	825,000.0	860,000.0
2.1 รายจ่ายประจำ	528,293.4	512,331.1	587,861.3	635,229.8
2.1.1 เพื่อชำระดอกเบี้ยเงินกู้	22,160.6	13,185.9	62,722.4	62,877.7
ภายในประเทศ			51,082.3	46,090.1
ต่างประเทศ			11,640.1	16,787.6
2.1.2 รายจ่ายประจำอื่นๆ	506,132.8	499,145.2	525,138.9	572,352.1
2.2 รายจ่ายลงทุน	391,209.7	256,432.8	233,534.7	219,175.5
2.3 รายจ่ายชำระคืนเงินกู้	24,496.9	31,236.1	3,604.0	5,594.7
3. วมรายจ่ายเพื่อชำระหนี้ (2.1.1 + 2.3)	46,657.5	44,422.0	66,326.4	68,472.4
สัดส่วนรายจ่ายเพื่อชำระหนี้สาธารณะต่อรายได้รัฐ (%)	5.0	5.7	8.3	9.1
สัดส่วนรายจ่ายเพื่อชำระหนี้สาธารณะ				
ต้องงบประมาณ (%)	4.9	5.6	8.0	7.9
สัดส่วนการชำระดอกเบี้ยต่องบประมาณ (%)	2.3	1.6	7.6	7.3
สัดส่วนการชำระเงินต้นต่องบประมาณ (%)	2.6	3.9	0.4	0.6

หมายเหตุ : ^๓ เป็นตัวเลขที่ปรับลงงบประมาณและรายได้แล้วโดยใช้ข้อมูลที่ปรากฏในงบประมาณ โดยสังเกตจากปีงบประมาณ 2541 และ 2542 ตามลำดับ

^๔ ข้อมูลจากงบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2543

หน่วย : ล้านบาท

สมมติฐานเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจมหภาค ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาระหนี้

	ข้อมูลเบื้องต้น	สมมติฐาน				
		2542	2543	2544	2545	2546
1. อัตราการเพิ่มของการส่งออกสินค้าและบริการ	9.0	8.0	8.0	8.0	8.0	8.0
2. อัตราแลกเปลี่ยน (บาท/US\$)	37.8	38.0	38.0	38.0	38.0	38.0
3. อัตราการเจริญเติบโตของ GDP	4.0	4.0	4.0	4.0	4.0	4.0
4. อัตราเงินเฟ้อ	0.3	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0
5. ความยืดหยุ่นของรายได้รัฐต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจ (Revenue elasticity)	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0

สมมติฐานที่ใช้ มีดังนี้

1. มูลค่าการส่งออกสินค้าและบริการในรูปของเงินดอลลาร์ จะเพิ่มขึ้นในอัตราปีละ 8% ต่อปี โดยประมาณการการขยายตัวทางเศรษฐกิจของโลก โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาว่าจะชะลอลงบ้าง แต่ในญี่ปุ่นอาจจะมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจดีขึ้นกว่าเดิมเล็กน้อย นอกจากนี้ ผู้เขียนยังมองโลกในแง่ดีว่า รากาน้ำมันที่ขยับสูงขึ้นจะชะลอลงเนื่องจากผู้ผลิตอาจได้ราคาที่เป็นที่น่าพอใจแล้ว

2. อัตราแลกเปลี่ยน (บาท/ดอลลาร์สหรัฐ) อาจจะอ่อนตัวลงเล็กน้อย และอยู่ที่ระดับ 38บาท/ดอลลาร์ เนื่องจากยังมีความเสี่ยงเกี่ยวกับการที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนอาจจะเริ่มปล่อยให้ค่าเงินหยวนปรับค่าลงบ้าง

3. อัตราการเติบโตของระบบเศรษฐกิจไทยอยู่ที่ 4% ต่อปี โดยพิจารณาจากการเพิ่มของการส่งออก และแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของการบริโภคและการลงทุน และสมมติให้สามารถรักษาอัตราการเติบโตนี้ไว้ได้ ถึงแม้ว่าจะมีปัญหาในระบบสถาบันการเงิน และหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จำนวนมากอยู่

4. อัตราเงินเฟ้อประมาณ 2.0% ต่อปี โดยพิจารณาว่า ในปี 2542 มีอัตราเงินเฟ้อประมาณ 0.3% ในขณะที่การเติบโตทางเศรษฐกิจมีอัตรา 4% เท่านั้น ซึ่งอาจจะเป็นเพราะเรายังมีกำลังการผลิตส่วนเกินอยู่ค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตาม การเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันและการอ่อนตัวของค่าเงินบาท อาจมีผลทำให้อัตราเงินเฟ้อสูงขึ้น แต่เนื่องจากธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศให้เป้าหมายเสถียรภาพของราคาเป็นเป้าหมายสำคัญ ดังนั้น ผู้เขียนจึงเชื่อว่าอัตราเงินเฟ้อน่าจะอยู่ในเกณฑ์ 2-3%

5. เพื่อประมาณการรายได้ของรัฐ จึงสมมติว่าความยืดหยุ่นของรายได้รัฐบาลต่อ GDP มีค่าเท่ากับ 1.0

ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ของสภาผู้แทนราษฎร

๑. การจัดทำ การจัดสรร และการบริหารงบประมาณ

๑.๑ ควรมีการจัดทำแผนหลักที่ครอบคลุมถึงการพิจารณากลยุทธ์ และลำดับความสำคัญของโครงการเพื่อเป็นแนวทางในการสนับสนุนงบประมาณ

๑.๒ ในปีงบประมาณที่ผ่านมาการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการต่าง ๆ ไม่เป็นไปตามแผนงาน โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณมีการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณไปใช้จ่ายในเรื่องอื่นที่ไม่ได้รับงบประมาณเป็นจำนวนมาก บางกรณีก็ไม่มีควมจำเป็นและรับตัวรัฐจึงควรกำกับดูแลให้มีการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณได้เฉพาะในกรณีที่มีความจำเป็นและรับตัวน้อยอย่างแท้จริงเท่านั้น

๑.๓ ในการบริหารงบประมาณปีที่ผ่านมา ปรากฏว่าส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่สามารถใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามวงเงินภายในปีงบประมาณ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงบประมาณรายจ่ายในหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง จึงทำให้มีเงินงบประมาณเหลือจ่ายที่ต้องกันเงินไว้เบิกจ่ายเหลือมปีเป็นจำนวนมาก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการใช้จ่ายเงินของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ไม่มีประสิทธิภาพและไม่เป็นไปตามเป้าหมายและแผนงานที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ดังนั้น รัฐจึงควรพิจารณากำหนดวิธีการและมาตรการที่มีผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้การใช้จ่ายเงินของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นไปตามเป้าหมายและแผนงานที่ได้กำหนดไว้ และเพื่อให้มาตรการดังกล่าวสัมฤทธิ์ผลในทางปฏิบัติ รัฐมนตรีเจ้าสังกัดควรจะต้องกำกับดูแลการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา โดยให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมีหน้าที่รายงานการใช้จ่ายเงินงบประมาณต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นประจำด้วย

๒. การจัดสรรเงินอุดหนุน

๒.๑ ในการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรเอกชนควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ชัดเจน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการของบประมาณซ้ำซ้อน และในการพิจารณาจัดสรรจะต้องพิจารณาอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง พร้อมทั้งจะต้องสอดคล้องกับกิจกรรมและผลงานขององค์กรนั้น ๆ รวมทั้งจะต้องมีการตรวจสอบและประเมินผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณในหมวดเงินอุดหนุน

ขององค์กรเอกชน ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้มีการนำเงินงบประมาณไปใช้จ่ายอย่างไม่ถูกต้องหรือนำไปใช้จ่ายเพื่อผลประโยชน์ทางการเมือง

๒.๒ ในการกระจายงบประมาณอุดหนุนลงสู่ท้องถิ่นนั้น ควรมีแผนการกระจายเงินงบประมาณอย่างทั่วถึงและเป็นขั้นตอนที่สามารถตรวจสอบได้ โดยให้องค์กรท้องถิ่นนั้น ๆ ใช้จ่ายเงินงบประมาณในหมวดเงินอุดหนุนให้เป็นไปตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องถ่ายทอดความรู้ในการบริหารเงินงบประมาณและใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ควบคู่กันไปด้วย

๒.๓ เงินกู้ของรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ นั้น รัฐควรจะได้มีการทบทวนแหล่งเงินกู้เสมอ ๆ เพื่อให้การจัดการเงินกู้ทั้งที่ได้กู้ไปแล้วและที่จะกู้ใหม่ มีภาระด้านดอกเบี้ยที่ต่ำที่สุด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของทางราชการ

๓. นโยบายทางด้านการศึกษา

๓.๑ การโภชนาการของเด็กถือว่าเป็นเรื่องสำคัญที่รัฐบาลจะต้องดูแลสนับสนุนงบประมาณอย่างทั่วถึง เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของแต่ละท้องถิ่น หรือชุมชนทั้งด้านอาหารหลักและอาหารเสริม (นม)

๓.๒ เพื่อให้การจัดการศึกษาได้มาตรฐานทางสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควรให้ความสำคัญกับแผนงานปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเน้นหนักทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา

๓.๓ การจัดการศึกษาของกรมการปกครองมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการจัดการศึกษาของส่วนราชการอื่น ๆ และการขยายโอกาสทางการศึกษาของกรมการปกครอง โดยการปรับขยายการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาในโครงการนำร่อง ๑๑ แห่ง ในเขตเทศบาลขนาดใหญ่ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงมีความจำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษา แต่การขยายอีก ๑๒๗ แห่ง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ นั้น กรมการปกครองควรชะลอโครงการไว้ก่อน ทั้งนี้ เพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และเพื่อประเมินผลโครงการนำร่องของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ ว่าเป็นไปตามเป้าหมายเพียงใด อีกทั้งในปัจจุบันประเทศกำลังประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ หากเร่งดำเนินการขยายโครงการอีกเป็นจำนวนมากจะก่อให้เกิดภาระทางงบประมาณต่อไปอีก

๓.๔ เมื่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้ประกาศใช้แล้วนั้น สถาบันราชภัฏ ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาและเป็นแกนหลักที่เน้นหนักในเรื่องของท้องถิ่น ดังนั้น รัฐพึงดูแลและสนับสนุนงบประมาณให้กับสถาบันราชภัฏ โดยทัดเทียมกับมหาวิทยาลัย เพื่อการพัฒนาการศึกษาของชาติให้สูงยิ่งขึ้นไป

๓.๕ การออกนอกระบบราชการของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ของรัฐนั้น ทบวงมหาวิทยาลัยควรมีแผนงานรองรับที่ชัดเจน โดยมุ่งเน้นให้สถาบันการศึกษาลดนักศึกษามีคุณภาพและมีมาตรฐานโดยทุกมหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิเช่น การจัดทำโครงการห้องสมุดในระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้เชื่อมโยงต่อกัน รวมทั้งส่งเสริมให้มีการทำงานวิจัยที่สามารถนำผลงานออกเผยแพร่สู่สาธารณชนและสามารถนำผลงานวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหาของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยเน้นหนักในเรื่องคุณภาพทางการศึกษาและการขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้คนไทยได้มีโอกาสได้เรียนรู้อย่างกว้างขวางและเท่าเทียมกัน รวมทั้งควรส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยมีศักยภาพในการผลิตบัณฑิตสาขาแพทย์เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเป็นสาขาวิชาที่ขาดแคลน โดยให้ปรับเงินอุดหนุนส่วนอื่นมาเพิ่มให้กับแผนงานผลิตบัณฑิตสาขาแพทย์อย่างพอเพียงและเหมาะสมต่อไป

๔. การดำเนินการโครงการแทรกแซงราคาผลผลิตทางการเกษตร

มาตรการเกี่ยวกับสินเชื่อ การประกันราคา และการแทรกแซงราคาผลผลิตทางการเกษตรโดยเฉพาะข้าว ข้าวโพด และผลผลิตทางการเกษตรอื่น ๆ นั้น ควรคำนึงถึงความเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาให้ทันเวลาและติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม และโปร่งใส ทั้งนี้ เพื่อให้เกษตรกรได้รับประโยชน์ในมาตรการดังกล่าวอย่างแท้จริง รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีมาตรการในการลงโทษผู้ทุจริตอย่างเด็ดขาด พร้อมทั้งจะต้องดำเนินการควบคุมคุณภาพและปริมาณการผลิต รวมทั้งให้การสนับสนุนด้านการตลาดและสถานที่ในการดำเนินการให้ชัดเจนสอดคล้องกับแหล่งผลิต เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่เกษตรกร และเพื่อแก้ไขปัญหาในระยะยาวให้แก่เกษตรกรให้มีหลักประกันทางการผลิตและการค้า และมีอำนาจในการต่อรองราคาผลผลิตทางการเกษตรต่อไปในอนาคตด้วย

๕. การพัฒนาเกษตรที่สูง

การพัฒนาเกษตรที่สูงในขณะนี้ ซึ่งมีหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รับผิดชอบอยู่หลายหน่วยงาน แต่ละหน่วยงานยังขาดการประสานงานกัน ทำให้การดำเนินงาน เป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การดำเนินงานโครงการนี้จึงควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันเป็นคณะกรรมการดำเนินการ โดยกำหนดเป้าหมายพื้นที่และระยะเวลาในการดำเนินงานอย่าง ชัดเจน พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลโครงการนอกจากนี้ ในการพัฒนาเกษตรที่สูงจะต้อง พัฒนาเกษตรในที่ลุ่มด้วย เนื่องจากพื้นที่ทั้งสองส่วนมีความเกี่ยวข้องกันอย่างยิ่ง หากแยกการ พัฒนาออกจากกันแล้ว อาจเกิดปัญหาความขัดแย้งของประชาชนในเรื่องของการใช้ทรัพยากร น้ำได้

๖. โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า

กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานควรจัดทำแผนการดำเนินงานในโครงการสูบน้ำ ด้วยไฟฟ้าอย่างเร่งด่วน และในแผนการดำเนินงานดังกล่าวจะต้องระบุแผนการดำเนินงานของทุก จังหวัดด้วย โดยระบุจำนวนและที่ตั้งของโครงการให้ชัดเจน พร้อมทั้งดำเนินงานตามแผนที่กำหนด หากครบตามจำนวนดังกล่าวแล้วควรหยุดดำเนินการ และให้ตั้งงบประมาณเฉพาะงานบำรุงรักษา เท่านั้น

๗. การดำเนินงานในลักษณะซ้ำซ้อนและขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงาน

๗.๑ ส่วนราชการหลายแห่งมีหน้าที่และภารกิจที่เหมือนกัน เช่น ในเรื่องการพัฒนาแหล่งน้ำ การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การจัดสรรที่ดินทำกิน เป็นต้น ได้ขอตั้งงบประมาณ เพื่อทำกิจกรรมที่มีลักษณะและบางครั้งในพื้นที่เป้าหมายเดียวกัน โดยขาดการประสานแผนดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ทำให้เกิดการซ้ำซ้อนไม่คุ้มค่าแก่การใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน ดังนั้น เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรที่จะได้มีการกำหนดขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบเป็นระดับเขต ระดับภาค หรือระดับจังหวัด และให้มีหน่วยงาน หรือบุคคลที่รับผิดชอบภารกิจหลักทำหน้าที่ประสานแผนงานกับทุกหน่วยราชการที่ รับผิดชอบ รวมทั้งควรมีการปรับโครงสร้างและภารกิจหลักของหน่วยงานให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยถ่ายโอนภารกิจรองให้หน่วยงานอื่นหรือท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินงานและให้ระบบงบประมาณเป็นเครื่องมือ ในการแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อน

๗.๒ กิจกรรมบางประเภท เช่น การชุดบ่อ สระน้ำ และการกำจัดยุงลาย เป็นต้น ควรกระจายความรับผิดชอบให้ท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ โดยกระจายอำนาจการบริหารลงสู่ท้องถิ่น ทั้งงานและเงิน และควรให้ท้องถิ่นจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะสามารถ สนับสนุนการปฏิบัติงานได้ชัดเจนขึ้น

๗.๓ การแก้ไขปัญหาล้างแวล้อมทั้งส่วนกลางและส่วนจังหวัด ควรมีการกำหนด แผนให้ชัดเจนมีรูปธรรมและให้ความสำคัญในการสร้างจิตสำนึกของประชาชนให้เห็นความสำคัญ ของปัญหาล้างแวล้อม และควรเก็บค่าธรรมเนียมในเรื่องสิ่งแวล้อมในระบบผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย และควรเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาดำเนินการและเก็บค่าบริการให้สอดคล้องกับต้นทุนที่เกิดขึ้น

๘. นโยบายเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าว

ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องแรงงานต่างด้าวที่ประสบอยู่ในขณะนี้ คือ ปัญหาแรงงาน ต่างด้าวที่เข้ามาในประเทศไทยทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย โดยเฉพาะแรงงานผิดกฎหมาย ที่เข้ามาเป็นจำนวนมาก ทำให้แรงงานต่างด้าวบางส่วนเข้ามาแย่งงานคนไทยทำและในปัจจุบัน ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจและมีคนไทยว่างงานเป็นจำนวนมาก ดังนั้น รัฐจึงควรมีนโยบายผลักดันแรงงานต่างด้าวอย่างชัดเจนและเร่งด่วน และจะต้องดำเนินการผลักดัน อย่างจริงจังภายในกรอบเวลาที่กำหนด สำหรับแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานอย่างถูกกฎหมาย นั้น การผลักดันแรงงานดังกล่าวออกนอกประเทศจะต้องมีการศึกษาและสำรวจถึงความต้องการ แรงงานต่างด้าวและแรงงานสาขาที่ขาดแคลนด้วย หากมีการผลักดันแรงงานต่างด้าวที่มีความจำเป็น เหล่านี้ออกไปแล้วอาจจะก่อให้เกิดปัญหาต่อผู้ประกอบการได้ อย่างไรก็ตาม การพิจารณา รับแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศจะต้องคำนึงถึงปัญหาด้านความมั่นคงของประเทศ ปัญหาด้านสังคม และปัญหาด้านสาธารณสุขด้วย และจะต้องมีการจ้างแรงงานต่างด้าว ในสาขาที่มีความขาดแคลนจริง ๆ พร้อมทั้งจะต้องมีการกำหนดจำนวนแรงงาน ระยะเวลาการจ้าง งานที่แน่นอน และกำหนดมาตรฐานการรับแรงงานต่างด้าวที่มาทำงานในประเทศเช่นเดียวกับ มาตรฐานการส่งแรงงานคนไทยไปทำงานต่างประเทศด้วย

๙. งานวิจัยและการถ่ายทอดงานวิจัยสู่ประชาชนของหน่วยงานราชการต่าง ๆ

การดำเนินการด้านงานวิจัยของประเทศยังอยู่ในลักษณะที่ค่อนข้างจะซ้ำซ้อน และประโยชน์ที่รัฐจะได้รับยังไม่ชัดเจน อีกทั้งยังเป็นงานวิจัยขนาดเล็กไม่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ยังมีงบประมาณรายจ่ายในหมวดเงินเดือน หมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้างรวมอยู่ในแผนงานวิจัยมาก จนทำให้งบประมาณรายจ่ายด้านงานวิจัยที่แท้จริงมีจำนวนน้อย รวมทั้งไม่มีการกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดโครงการวิจัย ดังนั้น จึงควรให้มีการวางแผนในการจัดทำโครงสร้างงบประมาณรายจ่ายด้านวิจัยใหม่ โดยให้แยงงบประมาณรายจ่ายในหมวดเงินเดือน หมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้างออกต่างหาก เพื่อให้รัฐยอดเงินงบประมาณในการทำการวิจัยอย่างแท้จริง และจะต้องเน้นงานวิจัยที่มีเป้าหมายและเป็นประโยชน์อย่างแท้จริง ตลอดจนให้จัดสรรเงินงบประมาณไว้ใช้ในการถ่ายทอดผลงานวิจัยที่ประสบผลสำเร็จแล้วให้ประชาชนได้นำไปใช้ในการพัฒนาการผลิตของภาคเอกชน และให้ทบวงมหาวิทยาลัย ศึกษาแนวทางในการเป็นหน่วยศูนย์กลางรวบรวมข้อมูลและให้ข้อมูลด้านผลงานวิจัย ทั้งนี้ให้มีการจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินงานวิจัยให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ และงบประมาณ รวมทั้งให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้เฉพาะโครงการที่ได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่ามีเหมาะสมและเป็นประโยชน์

๑๐. แผนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

การบริหารเงินงบประมาณในแผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องยังขาดเอกภาพและขาดการประเมินผล ในด้านการป้องกันและการบำบัดรักษา นอกจากนี้ควรจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่หรือจังหวัดเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการ ก่อนหลังซึ่งส่วนใหญ่ยังใช้วิธีการแบ่งเฉลี่ยให้ทุกจังหวัดได้เท่า ๆ กัน ดังนั้น จึงควรมีแผนหลัก ในด้านการป้องกันปราบปราม รักษาและฟื้นฟูด้านยาเสพติดอย่างมีประสิทธิภาพ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องควรพิจารณากำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะดำเนินการในพื้นที่ให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและควรประสานงานการดำเนินการในระดับพื้นที่ด้วย โดยเฉพาะในระดับจังหวัดให้มีความต่อเนื่อง พร้อมทั้งควรจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่หรือจังหวัดที่มีปัญหายาเสพติดรุนแรงที่ต้องดำเนินการก่อน รวมทั้งควรผลิตสื่อประชาสัมพันธ์โดยหน่วยงานเพียงหน่วยงานเดียว เพื่อให้ทุกส่วนราชการใช้ร่วมกันได้ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและลดความซ้ำซ้อน

อนึ่ง ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดจะต้องมีมาตรการในการป้องกันมาตรการในการปราบปราม และมาตรการทางสังคม ดำเนินการกับผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้มีพฤติกรรมสมคบอย่างจริงจัง รวมทั้งควรให้ความสำคัญด้านงบประมาณสำหรับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดให้พอเพียงและเหมาะสมต่อสถานการณ์ด้วย

๑๑. แผนป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์

๑๑.๑ การกำหนดกรอบวงเงินและแผนการดำเนินงานของส่วนราชการต่าง ๆ ในแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์แห่งชาตินั้น ควรจะให้ความสำคัญในกิจกรรมด้านการป้องกันเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะประชากรในกลุ่มเสี่ยงต่อการได้รับเชื้อโรคเอดส์ และควรจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ทุกภูมิภาคให้ครอบคลุมมากที่สุด รวมทั้งควรปรับแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ โดยแยกเงินงบประมาณในหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ออกจากหมวดค่าใช้จ่ายในแผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์โดยตั้งงบประมาณหมวดนี้ขึ้นมาโดยเฉพาะ

๑๑.๒ ในเรื่องของผู้ถูกประทุษร้ายทางเพศที่อาจมีผลทำให้ได้รับเชื้อเอดส์นั้น ในปัจจุบันสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยโรงพยาบาลตำรวจให้บริการตรวจรักษาและให้ยาเพื่อป้องกันการติดเชื้อในกรณีถูกข่มขืนมิใช่ดำเนินการเฉพาะในกรุงเทพฯ เท่านั้น ควรให้มีการดำเนินการในต่างจังหวัดด้วย โดยขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติประสานงานกับกระทรวงสาธารณสุขเพื่อดำเนินการต่อไปด้วย

๑๑.๓ ส่วนราชการหลายแห่งได้เสนอคำขอเงินงบประมาณในปี ๒๕๔๓ ต่ำกว่ากรอบของแผนงานที่คณะกรรมการเอดส์แห่งชาติกำหนด ทั้งนี้ เนื่องจากส่วนราชการนั้น ๆ เห็นว่าการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ไม่ใช่งานหลัก เมื่อมีการกำหนดและแจ้งกรอบวงเงินค่าของงบประมาณของกระทรวงแล้ว ทำให้ส่วนราชการเสนอคำขอของงบประมาณในหมวดนี้ต่ำกว่าแผนงานที่กำหนด เพื่อรักษาวงเงินงบประมาณส่วนใหญ่ไว้สำหรับดำเนินงานในแผนงานหลัก ๆ ของกระทรวง ดังนั้น รัฐจึงควรกำหนดวงเงินงบประมาณในแผนงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ของหน่วยงานให้ชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อให้แผนงานด้านนี้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

๑๑.๔ ในเรื่องการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเอดส์ในส่วนภูมิภาคขอให้ใช้กระบวนการงบประมาณในชั้นการบริหารงบประมาณเป็นเครื่องมือในการกำหนดการทำงานเพื่อให้เป็นเอกภาพ โดยใช้การอนุมัติเงินประจำงวดเป็นเครื่องมือให้ส่วนราชการฯ ขออนุมัติเงินประจำงวดจัดสรรเบิกจ่ายในส่วนจังหวัดเป้าหมาย ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการฯ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยเน้นพื้นที่เป้าหมาย เพื่อใช้ประกอบในการอนุมัติเงินประจำงวดตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ (แทนการขออนุมัติเงินประจำงวดรวมไว้ในส่วนกลาง และโอนเปลี่ยนแปลงในภายหลัง) ทั้งนี้ เพื่อในระดับจังหวัดจะได้ทราบภารกิจและจำนวนเงินงบประมาณที่จัดสรรลงมาในจังหวัดนั้น ๆ และให้ใช้เครื่องมือที่มีอยู่แล้ว คืออนุกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์จังหวัด ทำหน้าที่ประสานแผนเพื่อลดความซ้ำซ้อน และเป็นการประหยัดงบประมาณ ทั้งยังสามารถเพิ่มปริมาณเป้าหมายได้อีกด้วย

๑๒. การจัดซื้อจัดจ้างครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ และ Y2K

๑๒.๑ การพัฒนาโปรแกรมของภาครัฐที่ใช้ในงานบริหารงานทั่วไป เช่น ระบบงานการเงิน-การบัญชี ระบบงานพัสดุ ระบบงานบุคลากร ระบบงานสารบรรณ ระบบงานห้องสมุด ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ และระบบเครือข่ายเชื่อมโยง ควรให้ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติร่วมกับหน่วยงานภาครัฐดำเนินการพัฒนาและแจกจ่ายให้หน่วยงานภาครัฐใช้ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

๑๒.๒ การแก้ไขปัญหา Y2K ของส่วนราชการต่าง ๆ ควรแก้ไขในส่วนของซอฟต์แวร์ไม่ควรแก้ไขโดยการซื้อเครื่องใหม่ทดแทนของเก่า เนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง เว้นแต่กรณีเป็นการทดแทนเครื่องเดิมที่เสื่อมสภาพแล้ว

๑๒.๓ การจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ของส่วนราชการส่วนใหญ่ยังคงจัดหาตามรายละเอียดคุณลักษณะเดิมซึ่งไม่สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป และควรพิจารณาให้มีระบบการสื่อสารโทรคมนาคมและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยในปีต่อไป

๑๓. การปรับเปลี่ยนวิธีการจัดทำงบประมาณรายจ่าย

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายในปัจจุบันเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืออีกนัยหนึ่งเป็นงบประมาณปีเดียว ทำให้กระบวนการจัดทำงบประมาณตั้งแต่ขั้นตอนการทำการอนุมัติและการบริหารงบประมาณของปีงบประมาณปัจจุบันและของปีงบประมาณต่อไป

ต้องดำเนินการขนานกันไปในเวลาเดียวกัน ทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะได้พิจารณาทบทวนแผนงาน
งาน โครงการ หรือประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อใช้ประกอบในการจัดทำงบประมาณปีต่อไป และยัง
ต้องรีบเร่งจัดทำกันให้แล้วเสร็จภายในเวลาเพื่อประกาศใช้ให้ทันในปีงบประมาณอยู่เป็นประจำ
ทุกปี ทำให้ผลลัพธ์ของงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่เกิดขึ้นเป็นไปอย่างไม่ประสิทธิภาพสูงสุด
จึงเห็นควรที่รัฐจะได้ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดทำงบประมาณเสียใหม่เป็นการจัดทำงบประมาณแบบ
๒ ปี

คณะรัฐมนตรี ชุด นายชวน หลีกภัย

ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ
พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2543 ของวุฒิสภา

๑. นโยบายการจัดทำงบประมาณและโครงสร้างงบประมาณ

ตามที่รัฐบาลได้มีนโยบายการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๔๓ แบบขาดดุล โดยมีวงเงินงบประมาณรายจ่าย จำนวน ๘๖๐,๐๐๐ ล้านบาท ขาดดุลจำนวน ๑๑๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยได้มีการประมาณการจกเก็บรายได้ไว้จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ ล้านบาท นั้น คณะกรรมการวิสามัญฯ เห็นว่า

๑.๑ ตามที่ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้ตั้งงบประมาณไว้จำนวน ๘๖๐,๐๐๐ ล้านบาท ตามที่รัฐบาลเสนอมาแม้จะมียอดวงเงินสูงกว่างบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งตั้งไว้จำนวน ๘๒๕,๐๐๐ ล้านบาท เป็นเงิน ๓๕,๐๐๐ ล้านบาท นับเป็นวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่ค่อนข้างต่ำไม่สอดคล้องกับภาวะการเศรษฐกิจของประเทศที่กำลังประสบปัญหาอยู่ในขณะนี้ เพราะงบประมาณปี ๒๕๔๓ ที่รัฐบาลเสนอนี้เป็นเงินงบประมาณที่ขยายตัวในด้านรายจ่ายประจำทั้งสิ้น โดยรายจ่ายลงทุนได้ลดระดับลงจากร้อยละ ๒๘.๓ ของงบประมาณรายจ่ายเหลือเพียงร้อยละ ๒๕.๕ เป็นจำนวนเงิน ๒๑๕,๑๖๐.๕ ล้านบาท ต่ำกว่าปีงบประมาณ ๒๕๔๒ ซึ่งมียอดคงบลลงทุนจำนวน ๒๓๓,๕๔๓.๖ ล้านบาท ดังนั้น โครงสร้างงบประมาณดังกล่าวจึงไม่มีพลังเพียงพอที่จะกระตุ้นให้เศรษฐกิจของประเทศให้ฟื้นตัวได้อย่างมีเสถียรภาพเท่าที่ควร แม้ในระหว่างการพิจารณาการปรับลดและปรับเปลี่ยนเปลี่ยนแปลงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ ของสภาผู้แทนราษฎร สามารถที่จะดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างงบประมาณรายจ่ายที่รัฐบาลเสนอมาให้ดีและเหมาะสมยิ่งขึ้นได้ โดยการปรับลดงบประมาณรายจ่ายประจำลงให้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้แล้วนำวงเงินงบประมาณที่ปรับลดได้ไปเพิ่มในงบรายจ่ายลงทุนในโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ แต่ก็ปรากฏว่าการปรับลดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ ของสภาผู้แทนราษฎรมิได้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว กล่าวคือ ได้มีการพิจารณาปรับลดวงเงินงบประมาณเป็นจำนวน ๑๔,๘๔๔.๒ ล้านบาท ซึ่งเป็นการปรับลดรายจ่ายลงทุนเป็นส่วนใหญ่และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงปรับเพิ่มก็กลับนำไปเพิ่มในงบรายจ่ายประจำให้สูงขึ้นไปอีก

๑.๒ ตามร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้มีการประมาณการรายได้ที่จะจัดเก็บได้ไว้จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ ล้านบาท คณะกรรมการวิสามัญฯ เห็นว่าเป็นเรื่องที่น่าค่อนข้างมั่นใจได้ยากว่าจะสามารถจัดเก็บได้จริง ทั้งนี้ เนื่องจากสถานการณ์เครื่องชี้วัดทางเศรษฐกิจไทยในปี ๒๕๔๒ ที่กำหนดไว้เดิมว่า เศรษฐกิจของประเทศไทยเจริญเติบโตร้อยละ ๑ มีแนวโน้มอาจเป็นไปได้ แต่ปัจจัยหลักที่กระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศไทยในปี ๒๕๔๒ ยังทำงานต่ำกว่าเป้าหมายทั้งสิ้น แม้ภาวะการส่งออกจะมีแนวโน้มในรูปเงินดอลลาร์จะดีขึ้นแต่การส่งออกเมื่อคิดเป็นเงินบาทจะลดลงมาก ส่วนสินเชื่อบริษัทพาณิชย์ที่ตั้งเป้าหมายไว้ร้อยละ ๔-๘ ในปีนี้ คงเพิ่มขึ้นจริงไม่ถึงร้อยละ ๔ สำหรับการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการซึ่งบางส่วนเป็นการลงทุนภาครัฐก็ยังไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ จะส่งผลทำให้การจกเก็บภาษีอากรภาครัฐต่ำกว่าเป้าหมายไปด้วย รวมทั้งรัฐบาลได้กำหนดนโยบายเรื่องมาตรการสนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชน (มาตรการ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๒) ทำให้มีการปรับลดอัตราภาษีลงบางส่วนและอาจมีการปรับลดภาษีอื่น ๆ ลงอีก เมื่อรัฐบาลได้ประมาณการรายได้มาจากรากฐานที่เชื่อว่าเศรษฐกิจจะเติบโต

ร้อยละ ๓ ในปี ๒๕๔๓ หากผลของเศรษฐกิจไทยในปี ๒๕๔๒ ไม่เป็นไปตามเป้าหมายในภาพรวมตามเป้าหมายเดิม ย่อมมีผลทำให้ประมาณการรายได้ไม่ตรงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้เดิม เมื่อเป็นเช่นนี้ก็อาจจะต้องมีการกู้เงินในประเทศเพิ่ม หรือปรับลดงบประมาณรายจ่ายระหว่างปีลงตามสัดส่วนที่จัดเก็บรายได้จริง ก็จะเป็นผลให้ภาระหนี้รัฐบาลเพิ่มขึ้นหรือรายจ่ายภาครัฐที่จะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจต้องปรับตัวลดลงไปอีก

๑.๓ โครงสร้างงบประมาณมีสัดส่วนรายจ่ายลงทุนในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ จำนวน

๒๑๕,๑๗๐.๕ ล้านบาท ลดลงจำนวน ๑๔,๓๗๓.๒ ล้านบาท (ปี ๒๕๔๒ งบลงทุนจำนวน ๒๓๓,๕๓๔.๗ ล้านบาท) ซึ่งมีผลทำให้สัดส่วนรายจ่ายลงทุนภาครัฐลดลงจากร้อยละ ๒๘.๓ เป็นร้อยละ ๒๕.๕ จะเห็นได้ว่ารายจ่ายลงทุนภาครัฐมีสัดส่วนที่ต่ำมากเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ๆ มา คณะกรรมการวิสามัญฯ สถาผู้แทนราษฎรได้ปรับลดงบลงทุนลงอีกทำให้งบลงทุนคงเหลือจำนวน ๒๑๗,๐๕๗.๖ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๕.๒ และมีผลทำให้รายจ่ายลงทุนภาครัฐที่จะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจมีน้อยลง หากรัฐบาลปล่อยให้เป็นอย่างนี้ไปแนวทางนี้ก็เป็นเรื่องที่น่าวิตกว่าในปีต่อ ๆ ไป การพัฒนาประเทศ การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพจะเป็นไปได้ยากลำบากยิ่ง

๒. หนี้สาธารณะ และการวางแผนบริหารเงินกู้

๒.๑ ปัจจุบันรัฐบาลมีหนี้สาธารณะ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑,๗๕๒,๔๔๕ ล้านบาท เป็นหนี้ภายในประเทศจำนวน ๘๖๕,๘๗๖ ล้านบาท หนี้ต่างประเทศจำนวน ๘๘๖,๖๑๓ ล้านบาท (คิดจากอัตราแลกเปลี่ยน ๓๕.๐๐ บาทต่อดอลลาร์) และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณชำระหนี้เงินกู้ไว้จำนวน ๗๕,๐๐๖.๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๒ ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย โดยแบ่งเป็นภาระหนี้ในประเทศจำนวน ๕๗,๒๘๘.๕ ล้านบาท ภาระหนี้ต่างประเทศจำนวน ๒๑,๗๑๗.๗ ล้านบาท ในปีงบประมาณ ๒๕๔๔ งบประมาณชำระหนี้เงินกู้จะเพิ่มเป็น ๑๐๗,๒๓๐.๗ ล้านบาท และในปีงบประมาณ ๒๕๔๕ จะเป็น ๑๒๔,๗๖๖.๒ ล้านบาท จะเห็นได้ว่าภาระหนี้ในปีงบประมาณ ๒๕๔๔ รวมทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยจะเพิ่มจากปี ๒๕๔๓ ขึ้นเป็นจำนวนค่อนข้างมากประมาณ ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๘ หากภาระหนี้ของรัฐบาลเพิ่มขึ้นมากเช่นนี้จะปัญหาทำให้ไม่มีงบประมาณที่จะนำไปใช้จ่ายในการพัฒนาประเทศ เมื่อรายจ่ายประจำที่เพิ่มขึ้นจะมีจำนวนประมาณ ๘๐,๐๐๐ ถึง ๕๐,๐๐๐ ล้านบาทแล้ว หากรายได้หรือวงเงินงบประมาณขยายตัวเพิ่มเพียง ๓๕,๐๐๐ ล้านบาท หรือ ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท คงไม่เพียงพอสำหรับรายจ่ายประจำและงบชำระหนี้เงินกู้ที่เพิ่มขึ้น จะมีผลทำให้รัฐบาลต้องลดงบประมาณรายจ่ายลงทุนที่จะไปใช้ในการพัฒนาประเทศลง โดยเฉพาะในปีงบประมาณ ๒๕๔๔ เป็นจำนวนที่สูงมากจนน่าวิตก ดังนั้น รัฐบาลต้องหาทางคลี่คลายปัญหาภาระหนี้สินที่มีอยู่แล้ว และต้องไม่ก่อภาระหนี้เพิ่มจำนวนมากขึ้นในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๔๔ และปีงบประมาณ ๒๕๔๕ อีก ไม่เช่นนั้นจะเป็นปัญหาในการจัดทำงบประมาณในปีต่อไป นอกจากนี้ยังมีหนี้ที่จะเกิดขึ้นจากกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินที่รัฐบาลอาจจะต้องมีภาระผูกพัน

ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีสำหรับชำระค่าดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้น คณะกรรมการวิสามัญฯ จึงมีความเห็นว่า รัฐบาลควรเร่งรัดจัดตั้งสำนักบริหารหนี้ของประเทศ จัดทำแผนบริหารหนี้เงินกู้ และกระจายภาระหนี้ของภาครัฐ ไม่ให้กระจุกตัวขึ้นเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวโดยด่วน

๒.๒ ในด้านการกู้ยืมเงินเพื่อใช้จ่ายหรือเพิ่มเติมงบประมาณส่วนที่ขาดดุล

คณะกรรมการวิสามัญฯ มีความเห็นว่าหากรัฐบาลมีความจำเป็นต้องดำเนินการก็ควรพิจารณาโดยเน้นการกู้จากแหล่งเงินกู้ภายในประเทศก่อน โดยหลีกเลี่ยงการกู้เงินจากต่างประเทศ โดยเฉพาะเงินกู้ประเภทที่มีเงื่อนไขผูกมัดหรือมีข้อแลกเปลี่ยน นอกจากนี้คณะกรรมการวิสามัญฯ ยังเห็นว่าแม้ในกรณีการกู้เงินจากต่างประเทศมาใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามที่มิถุนายนให้อำนาจรัฐบาลในการกู้ไว้แล้ว ในทางปฏิบัติรัฐบาลจะกู้เงินจากต่างประเทศมาใช้จ่ายโดยไม่นำเข้ามารวมในงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมซึ่งก่อให้เกิดปัญหาที่ฝ่ายนิติบัญญัติไม่ได้มีส่วนในการอนุมัติโครงการและการใช้จ่ายเงินตามโครงการนั้น ๆ คณะกรรมการวิสามัญฯ จึงเห็นควรในโอกาสต่อไป หากมีความจำเป็นที่รัฐบาลจะต้องกู้เงินจากต่างประเทศมาใช้จ่ายในโครงการจำเป็นเร่งด่วน เช่น โครงการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐหรือกระตุ้นเศรษฐกิจ ปีงบประมาณ ๒๕๔๒ (โครงการมิยาซาวา) จำนวน ๕๓,๐๐๐ ล้านบาท ก็สมควรที่รัฐบาลจะนำเสนอขอความเห็นชอบจากรัฐสภาโดยการเสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ทั้งนี้ เพื่อให้รัฐสภาได้มีส่วนให้ความเห็นชอบในการใช้จ่ายของรัฐบาลเสมอเหมือนกันทั้งระบบ

๓. การจัดสรรและการใช้จ่ายงบประมาณค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

๓.๑ เนื่องจากได้มีการจัดสรรงบประมาณค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างให้กับส่วนราชการเป็นจำนวนมาก ทั้งกรณีค่าก่อสร้างที่ดำเนินการเสร็จภายในปีงบประมาณ หรือต่อเนื่องหลายปี ซึ่งพบว่าในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ ได้มีการพิจารณาปรับลดงบประมาณค่าก่อสร้างลงเป็นจำนวนมากกว่า ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท และมีการใช้จ่ายจริงในหมวดดังกล่าวต่ำและล่าช้า แสดงให้เห็นว่าได้มีการตั้งงบประมาณเกินความจำเป็น คณะกรรมการวิสามัญฯ เห็นว่า ควรมีการแก้ไขปรับปรุงการจัดสรรงบประมาณให้เฉพาะรายการที่มีความจำเป็นและมีความพร้อมในด้านรูปแบบรายการที่จะดำเนินการก่อสร้าง และหน่วยงานที่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จตามงบประมาณที่ได้รับ เพื่อสามารถนำเงินที่เหลือไปจัดสรรในงาน โครงการอื่น ๆ ตามนโยบายรัฐบาลที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนได้มากยิ่งขึ้น

๓.๒ รัฐบาลควรปรับเปลี่ยนการตั้งงบประมาณในกิจกรรมก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานขนาดเล็ก เช่น ถนน และแหล่งน้ำขนาดเล็ก ที่ดำเนินการในลักษณะเดียวกันในหลายหน่วยราชการ โดยควรพิจารณา ทบทวนว่าเป็นภารกิจหลักของหน่วยใดรับผิดชอบก็ให้ดำเนินการต่อไป และควรยุบ ชะลอหรือยกเลิก ในหน่วยที่เป็นภารกิจรอง เพื่อเป็นการลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการพิจารณาคำเนินการถ่ายโอนกิจกรรมบริการสาธารณะดังกล่าวให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถทำได้แล้วให้มากยิ่งขึ้น หน่วยงานส่วนกลาง

ควรทำหน้าที่เป็นเพียงผู้กำกับตรวจสอบการใช้เงินงบประมาณและแนะนำเทคโนโลยีให้แก่ท้องถิ่นให้มากขึ้นเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๓.๓ สำหรับค่าใช้จ่ายในภาครัฐในข้อ ๓.๑ และ ๓.๒ คณะกรรมาธิการวิสามัญ เห็นว่า ยังมีค่าใช้จ่ายงบประมาณอย่างไม่ประหยัด มีการรั่วไหล ขาดประสิทธิภาพ รัฐบาลควรเร่งรัดให้ทุกส่วนราชการระมัดระวังในการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ในภาวะที่ประเทศประสบวิกฤติทางเศรษฐกิจและตลอดไป เพื่อให้เกิดผลในการพัฒนาประเทศให้ถูกทางอย่างมีระบบ

๔. ปัญหาการจัดสรรงบประมาณให้พอเพียงกับการบริหารงานโดยอิสระของหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติหลักการให้รัฐต้องจัดสรรงบประมาณประมาณให้เพียงพอกับการบริหารงานโดยอิสระของหน่วยงานที่ได้จัดตั้งขึ้นใหม่ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ อันประกอบด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน นั้น คณะกรรมาธิการวิสามัญ พบว่า หน่วยงานแต่ละหน่วยงานที่อยู่ระหว่างการจัดตั้งได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายไว้ในเกณฑ์ที่สูงมาก เช่น งบประมาณทางด้านการบริหารทั่วไป การจัดหาอาคารสถานที่ทำการ การกำหนดกรอบอัตรากำลังบุคลากร การกำหนดอัตราเงินเดือน ค่าตอบแทนหรือสวัสดิการต่าง ๆ รวมทั้งการจัดหารถยนต์ประจำตำแหน่ง ฯลฯ เป็นต้น จนรัฐบาลไม่สามารถที่จะจัดสรรเงินงบประมาณให้ได้ตามที่เสนอมາและไม่สามารถกำหนดนโยบายวงเงินงบประมาณและทิศทางหรือควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณในส่วนนี้ได้จนเป็นปัญหากระทางด้านงบประมาณรายจ่ายของรัฐโดยรวมเป็นอย่างมาก ในขณะที่การจัดเก็บรายได้จากภาษีอากรที่รัฐได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันมีอยู่อย่างจำกัดและรัฐมีภาระในการที่จะต้องนำรายได้ดังกล่าวไปพัฒนาประเทศในด้านอื่น ๆ ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนและมีอยู่เป็นจำนวนมากอยู่แล้ว

นอกจากนี้ การตั้งงบประมาณรายจ่ายบางรายการของหน่วยงานอิสระบางหน่วยงานยังขาดซึ่งความประหยัดและอาจได้ผลตอบแทนที่ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน เช่น ค่าใช้จ่ายในการเตรียมการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของราชอาณาจักร ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งจากข้อมูลของศูนย์ประสานงานการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ ได้ประมาณการผู้มีสิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร จากทุกประเทศอันเป็นที่ตั้งของสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ไทยทั่วโลกมีจำนวน ๗๕๗,๘๕๕ คน แต่ปรากฏว่าในความเป็นจริงมีผู้มาลงทะเบียนประสงค์จะเป็นผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของราชอาณาจักร มีจำนวนเพียง ๒๔,๔๖๐ คนเท่านั้น ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประมาณการค่าใช้จ่ายเฉพาะในส่วนนี้ไว้เป็นจำนวนเงินงบประมาณสูงถึง ๑๔๒ ล้านบาทเศษ เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดนโยบายและการวางแผนในการจัดสรรงบประมาณรองรับหน่วยงานอิสระของรัฐบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ รัฐบาลควรที่จะได้มีการวางกรอบเพื่อกำกับดูแลและกำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานอิสระในแต่ละหน่วยงานดังกล่าวไว้อย่างชัดเจนเป็นบรรทัดฐานเดียวกัน และสามารถอ้างอิงกันได้ ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นค่าใช้จ่ายทางด้านการบริหารงานโดยทั่วไป การกำหนดกรอบอัตรากำลังบุคลากร การกำหนดกรอบอัตรารายเงินเดือน ค่าตอบแทนและสวัสดิการต่าง ๆ ฯลฯ เพื่อไม่ให้เป็นปัญหาภาระทางด้านงบประมาณมากเกินไปจนรัฐไม่สามารถจัดให้ได้ ทั้งนี้ โดยเน้นถึงการบริหารงานในลักษณะที่ประหยัด คุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ และยังคงมีความเป็นอิสระตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ

๕. รายการเพิ่มตามมติของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ สภาผู้แทนราษฎร

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ตามรายงานของคณะกรรมการวิสามัญฯ สภาผู้แทนราษฎร ที่ได้มีการปรับลดงบประมาณรายจ่ายบางรายการและคณะกรรมการวิสามัญฯ ดังกล่าวได้นำไปเปลี่ยนแปลงปรับเพิ่มงบประมาณให้กับส่วนราชการบางหน่วยงาน เช่น กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนงานจัดสรรน้ำ บำรุงรักษาและปรับปรุงระบบชลประทาน งานจัดสรรน้ำและบำรุงรักษา ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาโครงการชลประทาน จำนวน ๘๖๖ ล้านบาท และโครงการขุดลอกหนองน้ำและคลองธรรมชาติ ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำธรรมชาติ ๗๐๘ โครงการ จำนวน ๘๘๔ ล้านบาทเศษ กรมโยธาธิการ กระทรวงมหาดไทย แผนงานพัฒนาชนบท งานก่อสร้างทางและสะพาน ค่าก่อสร้างถนนลาดยาง ๓๐๐ กม. จำนวน ๘๗๐ ล้านบาท และโครงการถ่ายโอนกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำและทางในชนบทให้แก่ท้องถิ่น เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ค่าก่อสร้างถนนคอนกรีตในหมู่บ้าน ๕๐๐ กม. จำนวน ๘๕๐ ล้านบาท สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท กระทรวงมหาดไทย แผนงานพัฒนาชนบท งานก่อสร้างทางหลวงชนบท ทางลาดยาง ๕๐๐ กม. จำนวน ๑,๔๕๐ ล้านบาท งานบูรณะและซ่อมบำรุงทางหลวงชนบท บูรณะลาดยางและปรับปรุงทาง ๒๐๐ กม. จำนวน ๕๘๐ ล้านบาท การเคหะแห่งชาติ แผนงานพัฒนาเมือง โครงการแก้ไขปัญหาชุมชนแออัด จำนวน ๖๔๘ ล้านบาท เงินอุดหนุนเป็นค่าปรับปรุงชุมชนแออัดด้านกายภาพพร้อมระบบไฟฟ้าและประปา ฯลฯ กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม แผนงานก่อสร้างทางหลวงแผ่นดิน งานปรับปรุงทางหลวงผ่านย่านชุมชน ค่าจ้างเหมาปรับปรุงทางหลวงผ่านย่านชุมชนจำนวน ๓๐๐ ล้านบาท

คณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า รายการเปลี่ยนแปลงปรับเพิ่มงบประมาณของแต่ละส่วนราชการดังที่ได้กล่าวมาโดยลำดับข้างต้นนี้ มีจำนวนวงเงินงบประมาณที่สูง รวมทั้งมีรายละเอียดที่จะต้องดำเนินการเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ในการใช้จ่ายเงินงบประมาณในส่วนนี้ รัฐบาลควรที่จะได้มีการควบคุม กำกับดูแลและกำกับให้แต่ละส่วนราชการดังกล่าวให้มีการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงานงาน/โครงการ ที่ได้กำหนดไว้โดยเคร่งครัดและไม่สมควรที่จะให้มีการใช้งบประมาณ การโยกย้ายหรือการโอน

เปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายในแต่ละรายการดังกล่าวให้เป็นไปตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาในภายหลัง ทั้งนี้ ไม่ว่าจะ เป็น โดยตรงหรือโดยอ้อม ซึ่งอาจจะมีปัญหาในทางกฎหมายว่าจะเป็นการกระทำที่ขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ วรรคหก ได้

๖. การตั้งงบประมาณรายจ่ายให้กองทุนเงินทุนหมุนเวียนให้ส่วนราชการรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอิสระ

ในปีงบประมาณ ๒๕๔๑ ได้มีการตั้งงบประมาณและการเปลี่ยนแปลงงบประมาณเพิ่มเติมให้กองทุนเงินทุนหมุนเวียน ทั้งจำนวนกองทุน วงเงินงบประมาณและภาระผูกพันงบประมาณที่จะเกิดขึ้นต่อเนื่องเป็นจำนวนมาก ตลอดจนในปัจจุบันมีกองทุนเงินทุนหมุนเวียนที่เกิดขึ้นแล้วเป็นจำนวนหลายกองทุนซึ่งปรากฏว่ามีการดำเนินการ การบริหารงานของกองทุนที่แสดงให้เห็น โดยชัดเจนว่าส่วนใหญ่ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร โดยที่ไม่เป็นไปตามกรอบวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ โดยเฉพาะเกิดปัญหาการทุจริต การรั่วไหลของรายได้กองทุน รายได้กองทุนไม่หมุนกลับ เกิดภาระหนี้เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีการนำเงินงบประมาณไปเพิ่มเติมในกองทุนมากขึ้นเรื่อย ๆ ตลอดจนไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้แก่บุคคลตามเป้าหมายที่ต้องการขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนได้อย่างจริงจัง

ดังนั้น รัฐบาลควรให้ความสำคัญโดยเริ่มตั้งแต่หลักเกณฑ์การเสนอ การวิเคราะห์ การพิจารณาอนุมัติ และการบริหารงานกองทุนโดยควรมีการพิจารณาศึกษาก่อนถึงกรอบและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนใหม่ ๆ ความจำเป็น ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความคุ้มค่าของกองทุนต่าง ๆ อย่างละเอียด รอบคอบ และสามารถดำเนินการได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างแท้จริง ทั้งนี้ โดยจะต้องมีกฎหมายและระเบียบสำหรับรองรับการดำเนินงานของแต่ละกองทุนไว้อย่างชัดเจน และพร้อมที่จะดำเนินการก่อน จึงจะอนุมัติให้มีการจัดตั้งกองทุนใหม่ได้ นอกจากนี้ควรเร่งรัดให้มีการพิจารณา ทบทวน ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการของกองทุนแต่ละกองทุนที่มีอยู่เดิมอย่างใกล้ชิดและจริงจังว่ากองทุนดังกล่าวได้มีการดำเนินการที่ผิดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหรือไม่ เพียงใด ตลอดจนสภาพปัญหาและอุปสรรคข้อขัดข้องต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อหาข้อยุติว่าควรที่จะให้การสนับสนุนโดยจัดสรรงบประมาณให้สามารถดำเนินการต่อไปได้ หรือควรยุบ รวมหรือยกเลิกกองทุน นั้น ๆ เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ รวมทั้งบรรลุดตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกองทุนที่ได้วางไว้อย่างแท้จริง

๗. นโยบายการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาด้านแรงงาน

การพัฒนาเกี่ยวกับปัญหาด้านแรงงานของประเทศยังมีปัญหาอุปสรรคอย่างมาก รัฐบาลควรเร่งรัดกำหนดนโยบายด้านแรงงานของประเทศ โดยเน้นให้มีการพิจารณาในภาพรวม และคำนึงถึงมาตรฐาน ทิศทางในการพัฒนาและกำหนดนโยบาย การประสานงานในระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การวางแผนของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ควรมีการคาดการณ์จากทิศทางของเศรษฐกิจและสังคมว่า

อุตสาหกรรมใด งานใด อาชีพใด ที่มีความจำเป็นต้องทำการเร่งพัฒนา แล้วจึงพิจารณารายละเอียดกำหนดเป็นนโยบาย พร้อมกับประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นแผนการพัฒนาเพื่อช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ แล้วนำเสนอแผนดังกล่าวต่อคณะกรรมการฝีมือแรงงานแห่งชาติ ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ทั้งนี้ เพื่อกำหนดเป็นแผนระดับชาติต่อไป พร้อมกันนี้ควรเร่งสร้างสามัญสำนึกให้แรงงานไทยพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาอาชีพ อันจะนำมาซึ่งความรู้ ความเชี่ยวชาญ ตลอดจนความชำนาญ เพื่อการเพิ่มผลผลิต และความสามารถในการแข่งขันกับแรงงานต่างชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๘. ข้อมูลตัวเลขที่ใช้เป็นฐานในการคาดคะเนทางเศรษฐกิจและแก้ไขปัญหาของประเทศ

ปัจจุบันนี้พบว่ายังคงมีปัญหาความสับสนเกี่ยวกับเรื่องข้อมูลตัวเลขในทางเศรษฐกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่สอดคล้องทั้งด้านข้อมูลและเป็นมาตรฐานเดียวกัน คณะกรรมการวิสามัญฯ เห็นว่ารัฐบาลควรมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งที่มีอยู่แล้วเป็นผู้ทำการประมวลรวบรวมตรวจสอบ และวิเคราะห์บรรดาข้อมูลและสถิติต่าง ๆ ที่หน่วยงานรัฐเป็นผู้จัดทำรายงาน ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง หรือข้อมูลที่ยังแตกต่างกันอยู่ในเรื่องเดียวกัน เมื่อมีการนำไปใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงหรือวิเคราะห์นโยบายของรัฐบาล โดยให้พิจารณาวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือและความเป็นไปได้ของข้อมูลสำคัญเหล่านั้น และกำหนดเป็นตัวเลขอ้างอิงของทางการเพียงตัวเดียว และเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งนี้เพื่อให้รัฐบาล ผู้บริหารหรือนักวิชาการได้ใช้ข้อมูลที่ต้องการในการตัดสินใจพิจารณาวินิจฉัยแก้ไขปัญหาของประเทศได้อย่างชัดเจนและถูกต้องแม่นยำ

๘. การส่งเสริมการพัฒนาด้านเกษตรและการท่องเที่ยว เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจของประเทศ

๘.๑ ในภาวะการณ์ปัจจุบันกิจกรรมด้านเกษตรกรรมจะเป็นส่วนนำในการส่งออกอย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริมศักยภาพของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารเลี้ยงชาวโลก อันเป็นการเพิ่มรายได้ของรัฐที่เป็นเงินตราต่างประเทศ คณะกรรมการวิสามัญฯ มีความเห็นว่า รัฐบาลควรจะเน้นความสำคัญในการประสานนโยบายและจัดสรรงบประมาณให้กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม กระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงพาณิชย์อย่างเพียงพอที่จะเร่งรัดการส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตสินค้าเกษตรและการแสวงหาตลาดเพื่อการส่งออกให้ได้ผลอย่างจริงจัง โดยทันที ซึ่งจะเป็นการช่วยให้รัฐมีรายได้อันเป็นเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศมากขึ้น ทำให้คนมีงานทำมากขึ้น ทันทับการแก้ไขปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

๘.๒ รัฐบาลควรส่งเสริมอุตสาหกรรมด้านการท่องเที่ยวให้มากขึ้น โดยผลักดันกองทุนเพื่อการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรมให้ทันกับโอกาสทองในอันที่จะช่วยแก้ไขปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจของประเทศให้ได้ผล ทั้งนี้เพราะประเทศไทยยังมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมด้านการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่ลงทุนน้อยแต่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนกลับคืนมากมายหลายเท่า และภายในระยะเวลาที่รวดเร็ว

คณะกรรมการวิสามัญฯ วุฒิสภา จึงขอเสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษาพร้อมด้วยข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ ดังกล่าวมาเพื่อวุฒิสภาได้โปรดพิจารณา อนึ่ง หากวุฒิสภาเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ ก็ขอได้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและดำเนินการต่อไป

(นายพชร ยุติธรรมดำรง)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญฯ

การประเมินสถานการณ์เศรษฐกิจปัจจุบันและแนวโน้ม

Source - มติคณะรัฐมนตรี (Th)

ทำเนียบรัฐบาล--30 พ.ค.--นิวส์เดเนด

คณะกรรมการรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายเศรษฐกิจรับทราบตามที่กระทรวงการคลัง และ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ เกี่ยวกับสรุปผลการหารือเพื่อ ประเมินสถานการณ์เศรษฐกิจปัจจุบันและแนวโน้ม ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ภาพรวมการฟื้นตัว ของเศรษฐกิจ 2) เศรษฐกิจมหภาค 3) ภาคการผลิตและบริการ และ 4) แนวทางการสร้าง เศรษฐกิจให้เข้มแข็งในระยะต่อไป ดังมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ภาพรวมการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ

สถานการณ์การฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยที่เริ่มต้นมาตั้งแต่ต้นปี 2542 มีความชัดเจนมากขึ้น ในครึ่งหลังของปี และต่อเนื่องมาตลอดช่วง 4 เดือนแรกของปี 2543 โดยเป็นการฟื้นตัวที่มีการใช้ ง่ายภาครัฐ และการขยายตัวของการส่งออกเป็นปัจจัยกระตุ้นที่สำคัญ ตามด้วยการปรับตัวดีขึ้นของ การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน ปัจจัยเหล่านี้มีแนวโน้มว่าจะสนับสนุนการฟื้นตัวใน ระยะต่อไป ในขณะที่การลงทุนภาคเอกชนเริ่มปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้นอย่างชัดเจนตามการ ขยายตัวของการส่งออกและการฟื้นตัวของการใช้ง่ายภาคเอกชน รวมทั้งความต้องการลงทุนเพื่อ ปรับปรุงเทคโนโลยีและประสิทธิภาพการผลิตให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ในระยะต่อไป

ในช่วง 4 เดือนแรกของปี 2543 มีปัจจัยลบต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ ได้แก่ ราคาน้ำมัน ที่เพิ่มสูงขึ้นการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยของสหรัฐอเมริกา การปรับตัวลดลงของดัชนี

ตลาดหลักทรัพย์ และหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่ยังอยู่ในระดับสูง และระบบสถาบันการเงินยังไม่สามารถดำเนินการได้เป็นปกติ รวมทั้งปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ แต่ไม่คาดว่าปัจจัยดังกล่าว จะรุนแรงจนกระทั่งทำให้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจได้อีก

อย่างไรก็ตาม คาดว่าในปี 2543 เศรษฐกิจไทยจะขยายตัวต่อเนื่องจากปี 2542 ในอัตราร้อยละ 4.4 - 5.0 ปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจ ได้แก่ การส่งออก การลงทุน และการบริโภคภาคเอกชน เงินเฟ้อจะอยู่ในระดับประมาณร้อยละ 2.0 - 2.5 โดยที่ปัจจัยเสี่ยงต่อการขยายตัวในระดับที่ประมาณการนี้ประกอบด้วย การเพิ่มอัตราดอกเบี้ยของสหรัฐฯ ที่อาจจะทำให้เกิดการชะลอตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ อย่างรวดเร็ว (Hard Landing) แนวโน้มการฟื้นตัวของ เศรษฐกิจญี่ปุ่นที่ยังมีความไม่แน่นอนค่อนข้างมาก และความล่าช้าของการแก้ปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิด รายได้ที่อาจจะมีผลกระทบต่อความมั่นใจของผู้บริโภคและนักลงทุน

2. เศรษฐกิจมหภาค

2.1 การขยายตัวทางเศรษฐกิจ เศรษฐกิจโดยรวมวัดจากผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) รายไตรมาสเริ่มขยายตัวได้ด้วยอัตราร้อยละ 0.2 ในไตรมาสแรกปี 2542 และขยายตัวต่อเนื่องด้วยอัตราร้อยละ 2.6 ร้อยละ 7.4 และร้อยละ 6.5 ในสามไตรมาสหลังตามลำดับ

จากการประเมินจากตัวเลขและดัชนีชี้เศรษฐกิจระยะสั้น แสดงว่าเศรษฐกิจโดยภาพรวมในไตรมาสที่ 1 ปี 2543 ยังคงอยู่ในช่วงของการขยายตัวจากไตรมาสแรกปีที่แล้วอย่างชัดเจน โดยปัจจัยบวกต่อการฟื้นตัวประกอบด้วย 1) ภาวะการส่งออกที่ขยายตัวได้ดีมากในช่วงไตรมาสแรก 2) ภาวะการใช้จ่ายของครัวเรือนที่ยังคงเพิ่มขึ้น 3) ภาวะการลงทุนใหม่ของภาคเอกชนที่เริ่มมีแนวโน้มขยายตัว 4) ภาครัฐยังคงใช้จ่ายต่อเนื่อง และ 5) อัตราการว่างงานลดลงเมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 1 ของปีที่แล้วคือ มีจำนวนผู้ว่างงาน 1.54 ล้านคน หรือคิดเป็นอัตราการว่างงานเป็นร้อยละ 4.7 ลดลงจากการว่างงาน 1.72 ล้านคนของปีที่แล้ว หรือคิดเป็นอัตราการว่างงานเป็นร้อยละ 5.2 นอกจากนี้จำนวนผู้ประกันตนในระบบประกันสังคมก็เพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ดี เมื่อเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของเครื่องชี้เศรษฐกิจสำคัญ ๆ ในไตรมาสแรกปีนี้กับอัตราการขยายตัวในปี 2542 คาดว่าอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจโดยรวมในไตรมาสแรกปีนี้อาจจะอ่อนตัวกว่าอัตราการขยายตัวในสองไตรมาสสุดท้ายของปีที่แล้ว ทั้งนี้ เนื่องจากมีปัจจัยบางตัวที่มีผลกระทบต่อภาวะการผลิตและการใช้จ่ายภาคเอกชน ได้แก่ ราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่องในช่วงไตรมาสแรก การปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยและภาวะตลาดหุ้นตกต่ำในสหรัฐฯ ที่ทำให้ภาวะตลาดหุ้นไทยอ่อนไหวและตกต่ำตามไปด้วย และราคาสินค้าเกษตรที่ยังคงอ่อนตัวต่อเนื่อง นอกจากนี้การขยายตัวในระดับสูงในครึ่งหลังของปี 2542 นั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลเนื่องมาจากฐานที่ต่ำ (Base Effect) ของวิกฤตการณ์ในปี 2541

2.2 เสถียรภาพทางเศรษฐกิจและปัญหาหาค่าน้ำมัน

2.2.1 เสถียรภาพทางเศรษฐกิจโดยรวม เครื่องชี้ด้านเสถียรภาพ ได้แก่ อัตราเงินเฟ้อ อัตราแลกเปลี่ยน ดุลบัญชีเดินสะพัดและทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ ยังแสดงถึงความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจโดยรวม

- อัตราเงินเฟ้อยังอยู่ในระดับต่ำ ใน 4 เดือนแรกของปี 2543 อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยอยู่ที่ระดับร้อยละ 0.9 ซึ่งเป็นการปรับตัวสูงขึ้นกว่าอัตราเงินเฟ้อในปี 2542 ก่อนข้างชัดเจน ดัชนีราคาในหมวดอาหารลดลงร้อยละ 1.7 ตามราคาผักผลไม้และอาหารเกือบทุกประเภท ในขณะที่ดัชนีราคาผู้บริโภคในหมวดที่ไม่รวมอาหารเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเนื่องจากการปรับตัวทางด้านต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นตามราคาน้ำมัน โดยเฉพาะหมวดพาหนะขนส่ง โดยที่การปรับตัวด้านอุปสงค์ยังไม่มีผลต่อระดับราคาเท่าใดนัก อัตราเงินเฟ้อใน 4 เดือนแรกนี้ที่ต่ำกว่าเฉลี่ย

ทั้งปีที่ประมาณการไว้ร้อยละ 2.0 - 2.5

- อัตราแลกเปลี่ยนมีเสถียรภาพ ค่าเงินบาทอ่อนตัวลงบ้างในช่วงปลายเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม อันเนื่องจากการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยของสหรัฐฯ และค่าเงินเยนที่อ่อนตัวลง แต่ก็เป็นการเคลื่อนไหวในช่วงที่ไม่กว้างมาก โดยยังคงมีเสถียรภาพอยู่ในระดับเฉลี่ย 37.349 - 37.971 บาท

- ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ ณ สิ้นเดือนมีนาคมอยู่ที่ระดับ 32.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นมูลค่าการนำเข้า 7.5 เดือน

- โครงสร้างหนี้ต่างประเทศปรับตัวดีขึ้น หนี้ต่างประเทศปรับตัวลดลงต่อเนื่องจากปีก่อน โดยที่หนี้ภาครัฐที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่หนี้ภาคเอกชนลดลง ทำให้สัดส่วนหนี้ระยะยาวเพิ่มขึ้นและหนี้ระยะสั้นลดลง

2.2.2 การแก้ปัญหาราคาน้ำมัน ราคาน้ำมันดิบได้เพิ่มสูงขึ้นชัดเจนตั้งแต่ปลายปีที่แล้ว และต่อเนื่องในไตรมาสแรกปีนี้ซึ่งราคาน้ำมันดิบเฉลี่ย 25.52 ดอลลาร์ต่อบาเรล และราคาน้ำมันเบนซินชนิดไร้สารตะกั่ว ณ ตลาดจอร์จทาวน์ เพิ่มขึ้นเป็น 30.63 ดอลลาร์ต่อบาเรล จากระดับราคาเฉลี่ย 25.28 ดอลลาร์ต่อบาเรล ในไตรมาสสุดท้ายปีที่แล้ว ทำให้ราคาน้ำมันขายปลีกในประเทศปรับตัวสูงขึ้นตาม โดยราคาน้ำมันเบนซินขายปลีกอยู่ในระดับเฉลี่ย 14.63 บาทต่อลิตร ราคาน้ำมันดีเซลเฉลี่ย 11.71 บาทต่อลิตร ซึ่งมีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตสินค้า แต่เป็นผลกระทบที่ค่อนข้างชัดเจนโดยเฉพาะบางหมวดสินค้าหรือสาขาการผลิต อาทิ การผลิตปูนซีเมนต์ สาขาประมง และสาขาการขนส่ง ในขณะที่ในหมวดการผลิตสินค้าส่วนใหญ่ผลกระทบต่อต้นทุนสินค้ามีไม่มากนัก เนื่องจากน้ำมันคิดเป็นต้นทุนในการผลิตค่อนข้างต่ำ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ทำการศึกษาผลกระทบของราคาน้ำมันที่สูงขึ้นต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจพบว่า ในกรณีที่ราคาเฉลี่ยน้ำมันดิบปรับตัวสูงขึ้นเฉลี่ยทั้งปี 2543 ในระดับ 29 เหรียญสหรัฐต่อบาเรล จะทำให้การขยายตัวเศรษฐกิจลดลงจากแนวโน้มเดิมร้อยละ 0.78 และมีผลกระทบทำให้ดัชนีราคาผู้บริโภคสูงขึ้นเพียงร้อยละ 0.63 ซึ่งอยู่ในระดับที่ไม่มากนัก

เพื่อบรรเทาผลกระทบราคาน้ำมันรัฐบาลยังได้ดำเนินมาตรการเพื่อบรรเทาผลกระทบในรายสาขาควบคุมไปกับมาตรการสนับสนุนการประหยัดพลังงาน นอกจากนี้การปรับเพิ่มปริมาณการผลิตน้ำมันดิบของกลุ่มโอเปกซ์ขึ้นอีก 1.45 ล้านบาเรลต่อวัน ประกอบกับการเข้าสู่ฤดูร้อนในทวีปอเมริกาและยุโรปทำให้ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกปรับตัวลงตามลำดับจาก 25.52 ดอลลาร์ต่อบาเรล ในไตรมาสแรกเป็น 22.66 ดอลลาร์ต่อบาเรล ในเดือนเมษายน ดังนั้น โดยภาพรวมทั้งปี 2543 ราคาน้ำมันดิบเฉลี่ยคาดว่าจะอยู่ในระดับ 22 - 23 ดอลลาร์ต่อบาเรล ซึ่งจะเป็นระดับที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ

2.3 ภาวะตลาดหลักทรัพย์ ความเคลื่อนไหวดัชนีตลาดหลักทรัพย์ ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ ได้ปรับตัวสูงขึ้นเหนือระดับ 400 จุดในช่วงเดือนมกราคม ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ แต่ได้ปรับตัวลดลงอยู่ในระดับที่ต่ำกว่า 400 จุดมาโดยตลอดตั้งแต่ครั้งหลังของเดือนกุมภาพันธ์จนถึงปัจจุบัน ที่ดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์ได้ลดต่ำลงเกือบถึงระดับ 300 จุด โดยปัจจัยลบที่มีผลกระทบต่อตลาดหลักทรัพย์นั้นมีทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอกได้แก่ การที่สหรัฐอเมริกาพยายามลดความร้อนแรงของเศรษฐกิจโดยการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยติดต่อกันมาหลายครั้ง และการปรับตัวขึ้นอย่างต่อเนื่องของราคาน้ำมันในตลาดโลก รวมทั้งการเคลื่อนไหวดัชนีตลาดหลักทรัพย์ในต่างประเทศซึ่งอ่อนไหวตามการเคลื่อนไหวของดัชนีตลาดหลักทรัพย์ NASDAQ และดาวโจนส์ ปัจจัยภายในได้แก่ ความล่าช้าของการแก้ปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งทำให้นักลงทุนขาดความเชื่อมั่น โดยเฉพาะนักลงทุนต่างประเทศ เช่น Morgan Stanley Capital International (MSCI) ได้ปรับลดน้ำหนักการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ไทยลดลง และเพิ่มน้ำหนักการลงทุนในไต้หวันมาเลเซีย และจีน

ปัจจัยที่จะมีผลในทางบวกต่อตลาดหลักทรัพย์ในภาพรวม คือ ผลการประกอบการของธุรกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ มีแนวโน้มที่ดีขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มที่มีใช้สถาบันการเงิน อาทิเช่น กลุ่มสื่อสาร กลุ่มวัสดุ ก่อสร้างและตกแต่ง กลุ่มกระดาษและเยื่อกระดาษ กลุ่มขนส่ง และกลุ่มพลังงาน

2.4 ภาวะตลาดเงินและปัญหาระบบสถาบันการเงิน

2.4.1 หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้และการปรับโครงสร้างหนี้ ยอดปรับโครงสร้างหนี้แล้วเสร็จ ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2543 ได้เพิ่มขึ้นเป็น 1.285 ล้านล้านบาท จากยอดหนี้คงค้างทั้งสิ้น 2.276 ล้านล้านบาท ที่อยู่ภายใต้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินทั้งระบบภาคการเงิน และหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ได้ลดลงตามลำดับ โดยที่ NPLs ณ เดือนมีนาคม 2543 คิดเป็นร้อยละ 37.24 ของปริมาณสินเชื่อทั้งระบบ ลดลงจากร้อยละ 47 ในช่วงต้นปี 2542

2.4.2 การแก้ปัญหานี้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูเพื่อพัฒนาระบบสถาบันการเงิน มีแนวทาง ดังนี้

- 1) กำไรของธนาคารแห่งประเทศไทยภายหลังจากการรวบรวมบัญชีจะนำส่งให้กองทุนฯ จำนวนประมาณ 130,000 ล้านบาท
- 2) ส่วนหนึ่งของกำไรของธนาคารแห่งประเทศไทยที่จะมีในอนาคต
- 3) รายได้จากการประมูลสินทรัพย์ของ 56 สถาบันการเงิน โดย ปรส.
- 4) จากการขายธนาคารที่รัฐเข้าไปแทรกแซง
- 5) หนี้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ไม่ใช่ความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วใน

ปัจจุบัน หากแต่เป็นความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต จึงต้องเร่งบริหารสินทรัพย์ของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ให้สามารถสร้างรายได้และเกิดความเสียหายน้อยที่สุด

2.4.3 การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) การแก้ปัญหาสภาพคล่องของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เช่น การขยายความอนุเคราะห์ทางการเงินแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทางด้านภาคการค้าและบริการ และการรับจ้างทำของ จากเดิมที่ใช้เฉพาะภาคการผลิตเท่านั้น รวมทั้งการให้ความอนุเคราะห์ทางการเงินในรูปแบบของเงินทุนหมุนเวียนแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้าโครงการปรับโครงสร้างหนี้ และได้ลงนามในสัญญาปรับโครงสร้างหนี้แล้ว ซึ่งจะช่วยให้ธนาคารมีลูกหนี้ที่ตีเพิ่มขึ้น

2.5 ภาระหนี้ของประเทศ

2.5.1 หนี้ภาครัฐ ณ สิ้นเดือนมีนาคมปี 2543 มีจำนวนประมาณ 3,260,110 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 65.12 ของ GDP ทั้งนี้การก่อหนี้สูงสุดได้แก่หนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรงจำนวน 983,235 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19.64 ของ GDP อันดับรองลงมาได้แก่ หนี้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินจำนวน 901,188 ล้านบาท หนี้รัฐวิสาหกิจที่กระทรวงการคลังกำกับประกันจำนวน 897,557 ล้านบาท และหนี้ต่างประเทศของธนาคารแห่งประเทศไทยจำนวน 478,130 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 18.00 ร้อยละ 17.93 และร้อยละ 9.55 ของ GDP ตามลำดับ เมื่อพิจารณาด้านหนี้สาธารณะจะมียอดหนี้คงค้างประมาณ 2,781,980 ล้านบาท (ตามนิยามของกระทรวงการคลัง) และเป็นประมาณ 2,691.189 ล้านบาท (ตามนิยาม GFS) สำหรับยอดหนี้ที่เป็นภาระต้องบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2543 มีจำนวน 974,607 ล้านบาท

3. ภาคการผลิตและบริการ

3.1 ภาคการผลิตที่มีแนวโน้มฟื้นตัว

3.1.1 ภาคการเกษตร ปริมาณผลผลิตสาขาเกษตรในไตรมาสแรกขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในสาขาพืชผล ในขณะที่ผลผลิตสาขาประมงลดลงอันเนื่องมาจากการยกเลิกสัมปทานการจับสัตว์น้ำในน่านน้ำของประเทศพม่า ประกอบกับต้นทุนราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ราคาสินค้าเกษตรมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่องจากปีที่แล้วตามภาวะราคาในตลาดโลกที่มีการแข่งขันสูงจากการที่มีอุปทานส่วนเกินอยู่มาก

สำหรับแนวโน้มในอนาคตทั้งในระยะสั้นและระยะปานกลางนั้นค่อนข้างชัดเจนว่าการแข่งขันในตลาดสินค้าเกษตรจะเพิ่มมากขึ้น และตลาดสินค้าเกษตรเป็นตลาดผู้ซื้อราคาสินค้าเกษตรจึงยังไม่น่าจะปรับตัวดีขึ้น

3.1.2 ภาคอุตสาหกรรม ในไตรมาสแรกฟื้นตัวขึ้นอย่างชัดเจน โดยมีปัจจัย

สนับสนุนทั้งจากการขยายตัวของอุปสงค์ภายในประเทศและภาคการส่งออก ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.7 เมื่อเทียบกับไตรมาสแรก 2542 อุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราสูง ได้แก่ หมวดยานยนต์และอุปกรณ์ขนส่งซึ่งดัชนีปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 62.1 และอุตสาหกรรมต่อเนื่องประเภทผลิตภัณฑ์เหล็กเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.1

ความต้องการสินค้าอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้นทั้งเพื่อการส่งออกและการใช้ภายในประเทศทำให้อัตราการใช้กำลังการผลิตปรับตัวดีขึ้นในทิศทางเดียวกัน โดยที่อัตราการใช้กำลังการผลิตเฉลี่ยของทุกอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 56.2 ในไตรมาสแรกปีที่แล้วเป็นร้อยละ 57.7 ในไตรมาสแรกปีนี้ แม้ว่าอัตราการใช้กำลังการผลิตโดยเฉลี่ยรวมจะเพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ แต่เมื่อพิจารณาอัตราการใช้กำลังการผลิตในระดับรายอุตสาหกรรมย่อยจะพบว่า ในปัจจุบันมีหลายอุตสาหกรรมที่มีการผลิตจนเต็มกำลังการผลิตแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องกับอุตสาหกรรมรถยนต์ เช่น ยางรถยนต์และแบตเตอรี่ อุตสาหกรรมแผงวงจรรวม คอมพิวเตอร์ และผลิตภัณฑ์กระดาษและเยื่อกระดาษ

นอกจากนี้ ผลการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพบว่า มีบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนมีอัตราการใช้กำลังการผลิตสูงกว่าระดับเฉลี่ยของทั้งประเทศ และยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยเฉลี่ยในไตรมาสที่ 1 ของปี 2543 บริษัทที่ได้รับการส่งเสริมจากการสำรวจประมาณ 740 บริษัทมีอัตราการใช้กำลังการผลิตที่ระดับร้อยละ 77.5 สูงกว่าระดับเฉลี่ยของประเทศ และสูงกว่าระดับร้อยละ 70.5 ในไตรมาสที่ 4 และร้อยละ 70.3 ในไตรมาสที่ 3 ของปีที่แล้ว โดยเกือบทุกอุตสาหกรรมมีการใช้อัตรากำลังการผลิตเพิ่มขึ้น เช่น เครื่องยนต์ดีเซลเพื่อการเกษตร (เพิ่มจากร้อยละ 29 เป็นร้อยละ 59) เครื่องยนต์เบนซินเอนกประสงค์ (เพิ่มจากร้อยละ 73 เป็นร้อยละ 98) ปูนซิเมนต์ (เพิ่มจากร้อยละ 63 เป็นร้อยละ 83) และคอมพิวเตอร์ (เพิ่มจากร้อยละ 67 เป็นร้อยละ 85) เป็นต้น

3.1.3 ภาคธุรกิจบริการท่องเที่ยว สาขานี้มีปัจจัยสนับสนุนจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.3 ในไตรมาสแรกซึ่งเป็นผลจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในภูมิภาค และการขยายตัวของเศรษฐกิจในระดับที่น่าพอใจในทวีปอเมริกาและยุโรป

3.2 ภาคเศรษฐกิจที่ยังมีปัญหาเริ่มปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้น

3.2.1 ภาคการเงิน มีความคืบหน้าด้านการปรับโครงสร้างหนี้ และ NPLs ได้ลดลงตามลำดับ โดยที่ NPLs ณ เดือนมีนาคม 2543 คิดเป็นร้อยละ 37.24 ของปริมาณสินเชื่อทั้งระบบ ลดลงจากร้อยละ 47 ในช่วงต้นปี 2542 ส่วนยอดปรับโครงสร้างหนี้แล้วเสร็จ ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2543 ได้เพิ่มขึ้นเป็น 1.285 ล้านล้านบาท จากยอดหนี้ค้างค้างทั้งสิ้น 2.276 ล้านล้านบาท ที่อยู่ภายใต้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินทั้งระบบ

ทางด้านอัตราดอกเบี้ยในประเทศ ดอกเบี้ยระหว่างธนาคารและในตลาดซื้อคืนพันธบัตร ได้มีการปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อยตามภาวะสภาพคล่องที่ค่อนข้างตึงตัวในเดือนมกราคม และกุมภาพันธ์ โดยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงในไตรมาสแรก

3.2.2 ภาคการก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ ในไตรมาสแรกเริ่มมีดัชนีชี้วัดสถานการณ์ของภาคการก่อสร้าง และอสังหาริมทรัพย์บางตัวที่ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสแรกปี 2542 ได้แก่ พื้นที่รับอนุญาตก่อสร้างในเขตเทศบาลทั้งเพื่อที่อยู่อาศัย พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรมและอื่น ๆ การจำหน่ายสังกะสีในประเทศ ปริมาณการใช้ปูนซีเมนต์ในประเทศ การขออนุญาตขุดบ่อน้ำบาดาล บ้านจัดสรรจดทะเบียนเพิ่ม ในขณะที่เครื่องใช้บางตัวยังคงหดตัว อาทิเช่น ปริมาณการจำหน่ายเหล็กเส้น สินเชื่ออสังหาริมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ทั้งสำหรับผู้ประกอบการและผู้บริโภค และแฟลตอาคารชุดและบ้านปลูกสร้างเองที่จดทะเบียนเพิ่ม คาดว่าสถานการณ์ของสาขาการก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์น่าจะมีแนวโน้มปรับตัวในทิศทางดีขึ้น เมื่อพิจารณาจากดัชนีชี้วัดที่สำคัญ คือ พื้นที่รับอนุญาตก่อสร้างในเขตเทศบาล นอกจากนี้ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ได้เริ่มมีการแข่งขันในการให้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ปัญหาเกี่ยวกับอุปทานส่วนเกินของอาคารชุดและตึกแถวคงจะยังเป็นปัญหาต่อไป

4. แนวทางการสร้างเศรษฐกิจให้เข้มแข็งในระยะต่อไป

ในขณะที่เครื่องชี้ทางด้านเศรษฐกิจต่าง ๆ แสดงถึงแนวโน้มการฟื้นตัว แนวโน้มการขยายตัวในระยะต่อไปขึ้นอยู่กับการฟื้นตัวของอุปสงค์รวมภาคเอกชนภายในประเทศและการส่งออก ในขณะที่ภาระหนี้ภาครัฐอยู่ในระดับสูงทำให้มีข้อจำกัดด้านงบประมาณมากขึ้น ประเด็นเชิงนโยบายที่สำคัญคือ การดำเนินมาตรการที่จะสนับสนุนการฟื้นตัวและการขยายตัวที่ยั่งยืน โดยต้องเร่งปรับโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อให้ระบบเศรษฐกิจมีพื้นฐานที่แข็งแกร่ง ทั้งในด้านการตลาดการผลิต และการบริหารจัดการซึ่งรวมถึงกฎระเบียบ กฎหมาย และโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการลงทุนภาคเอกชน สร้างความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจไทย และลดความอ่อนไหวต่อปัจจัยภายนอก

อย่างไรก็ตาม การปรับระบบเศรษฐกิจให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์เศรษฐกิจจะต้องมีความสามารถในการพัฒนาบนพื้นฐานของข้อมูลและองค์ความรู้ (Information and Knowledge Based Economy) ซึ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เป็นเรื่องสำคัญ การเสริมสร้างเศรษฐกิจใหม่ (New Economy) ต้องเร่งดำเนินการ ดังนี้

4.1 ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ (Legal Infrastructure) กฎหมายพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ได้ผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี 2 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทาง

อิเล็กทรอนิกส์ และพระราชบัญญัติลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ จึงต้องเร่งรัดกฎหมายอีก 4 ฉบับ ได้แก่

- 1) กฎหมายลำดับรองของรัฐธรรมนุญ มาตรา 78 (เป็นการอุดช่องว่างระหว่างผู้ได้เปรียบจากการมี การใช้สารสนเทศ กับผู้ด้อยโอกาส ซึ่งเกิดจากสาเหตุของความไม่ทั่วถึงทางภูมิศาสตร์ของระบบ โทรศัพท ระบบ โทรคมนาคม และการเข้าถึงข้อมูลระบบอินเทอร์เน็ต) 2) กฎหมายเกี่ยวกับ อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ 3) กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และ 4) กฎหมาย เกี่ยวกับการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีและนำเข้าสู่การพิจารณาของ รัฐสภา

4.2 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Physical Infrastructure) ได้แก่การพิจารณาค่าโทรศัพท์ ทางไกลจากต่างจังหวัดสำหรับการใช้อินเทอร์เน็ต การพัฒนาคุณภาพและความเร็วของระบบ สื่อสาร ลดราคาเครื่อง โทรศัพท์สื่อสารเคลื่อนที่ เพื่อกระตุ้นให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาก ขึ้นทั้งในเชิงธุรกิจและเชิงการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้

--ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี(ชุนายชวณ หลีกภัย)--วันที่ 29 พฤษภาคม 2543--

ที่มา . ข่าวบิสิเนส 30 พ.ค. 2543.

งบประมาณปี2544คือกระจกเท สะท้อนความจริงของรัฐบาล รายรับของประเทศกำลังขาดแคลนมาก รายจ่ายของประเทศที่สำคัญก็ไม่พอใช้

II การจัดทำงบประมาณของปี 2544 ได้ผ่านการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีไปแล้ว รายละเอียดต่างๆ ถ้าดูเฉพาะยอดรวมก็คงไม่แตกต่างกับปีที่ผ่านมามากนัก แต่ถ้าดูในเชิงวิเคราะห์แล้วจะเห็นได้ว่าปัญหาของประเทศเริ่มปรากฏอาการออกมาแล้วว่ากำลังอยู่ในสถานการณ์ที่น่าเป็นห่วงมาก

การจัดทำงบประมาณแผ่นดินนั้นส่วนที่สำคัญก็คือรายรับ ซึ่งในปีนี้ปรากฏอย่างชัดเจนแล้วว่ารายรับของประเทศได้ลดลงมาก ไม่ว่าจะเงินภาษีอากรที่จัดเก็บจากส่วนของบุคคลหรือนิติบุคคลต่างก็พากันลดลงเนื่องจากไม่สามารถจัดเก็บได้ เหตุผลก็คือเมื่อผู้ประกอบการและบุคคลธรรมดาเหล่านั้นมีรายรับน้อยลงหรือไม่มีรายรับกลับกลายเป็นขาดทุน แล้วทางรัฐจะเก็บภาษีจากพวกเขาได้อย่างไร

สัดส่วนของรายรับที่ลดลงนั้นในอดีตมาถ้าเก็บไม่ถึงเป้า กรมสรรพากรก็จะใช้ยุทธวิธีถอนขนท่นอยู่เสมอมา แต่ในภาวะปัจจุบันนี้ไม่สามารถจะกระทำได้เพราะห่านกำลังขาดเจ็บ บางส่วนก็ล้มตายกันไปแล้วนั่นคือ การประสบกับภาวะล้มละลายของภาคเอกชนและภาคประชาชนธรรมดา

รายจ่ายของงบประมาณแผ่นดินนั้น กำหนดจากรายรับและเม็ดเงินจากที่ต่างๆ อันหมายถึงรวมเงินกู้จากต่างประเทศเข้าไปด้วย การกำหนดความสำคัญเร่งด่วนของแต่ละโครงการจะขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลที่บริหารราชการอยู่ในขณะนั้นเป็นสำคัญ แต่ทั้งนี้ส่วนใหญ่แล้วงบประมาณมักจะจ่ายเป็นค่ารายจ่ายประจำปีก่อนแล้ว เช่น ค่าเงินเดือนของข้าราชการและค่าบริหารอื่น ๆ เงินบริหารนโยบายเรียกกันว่าเป็นงบลงทุนโดยทั่วไป มักมีจำนวนไม่มากพอจะให้ฝ่ายการเมืองนำไปใช้เพื่อช่วยเหลือประชาชนและใช้สร้างคะแนนเสียงสำหรับการเลือกตั้งคราวต่อไป

การวิเคราะห์ทั้งงบประมาณว่าดีหรือไม่พิจารณาจากสัดส่วนของงบประจำและงบลงทุน ปีใดที่มีงบลงทุนมากก็ถือได้ว่ารัฐบาลกำลังบริหารนโยบายที่ได้ประกาศไว้ดีพอสมควร แต่ถ้าปีใดเป็นไปในทางกลับกันนั่นคืองบลงทุนมีสัดส่วนที่น้อยก็หมายความว่า การบริหารงานกำลังมีปัญหาส่วนจะเป็นเพราะสถานการณ์บังคับหรือความไม่เอาไหนของรัฐบาลก็แล้วแต่จะหาข้อมูลมาชี้แจงกันต่อไป

ในงบประมาณปี 2544 ที่มีการจัดทำมาก่อนและได้ผ่านคณะรัฐมนตรีไปแล้วนั้น ปรากฏว่ามีงบค่าใช้จ่ายในการลงทุนน้อยมาก เหตุผลหลักที่แท้จริงคือประเทศของเรากำลังยากจนไม่สามารถจะรวบรวมเงินมาจัดทำโครงการใหม่ ๆ ซึ่งถือเป็นการลงทุนได้ ก็คงต้องว่ากันไปตามมีตามเกิดเท่าที่สามารถจะกระทำได้ โอกาสที่จะใช้งบประมาณของรัฐเป็นตัวกระตุ้นเศรษฐกิจนั้นแทบจะไม่ต้องหวังกันเลยในปีงบประมาณใหม่นี้

วิธีการที่จะจัดการกับภาวะขาดแคลนเงินทองในประเทศที่ปฏิบัติกันมาก็คือการกู้เงินมาจากต่างประเทศเพื่อเพิ่มงบลงทุน แต่ถึงวันนี้ประเทศไทยไม่อยู่ในภาวะที่จะกู้เงินจากต่างชาติได้อีกต่อไปแล้ว เนื่องจากเราได้กู้มาในช่วงหลังจากเศรษฐกิจทรุดตัวลงเป็นจำนวนมากหลายล้านคนขาด การหาเงินกู้มาจัดเป็นงบประมาณแผ่นดินจึงเป็นเรื่องที่กำลังเข้าสู่ทางตันตามหลังการไม่สามารถจัดเก็บเงินภาษีอากรในประเทศซึ่งเกิดต่อเนื่องมาในระยะสองปี

นอกจากจะไม่สามารถกู้เงินมาเพิ่มได้แล้ว ในปีนี้ยังต้องมีการตั้งงบประมาณเพื่อจ่ายคืนเงินกู้ก็เป็นจำนวนไม่น้อย ยิ่งทำให้ปัญหาทางด้านการเงินของประเทศรุนแรงมากยิ่งขึ้น รัฐบาลต้องตัดรายจ่ายที่จำเป็นออกไปอีกจำนวนมาก โครงการต่าง ๆ ที่จำเป็นก็อยู่ในอาการชะงักงันไปหมดเรียกได้ว่าประเทศกำลังอยู่ในสถานการณ์คับขันเป็นอย่างยิ่ง

ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือการที่ไม่สามารถตั้งงบประมาณผูกพันข้ามปีได้กรณีนี้บางโครงการก็เป็นผลดี เพราะสามารถทำให้งบประมาณตัดขาดได้เป็นปี ๆ ไม่ผูกพันต่อไป แต่ปัญหากำลังเกิดขึ้นกับการก่อสร้างโรงเรียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากว่าการก่อสร้างอาคารเรียนนั้นส่วนใหญ่แล้วใช้เวลาข้ามปีเสมอ งบประมาณที่ใช่ก็เป็นงบประมาณผูกพันโดยการทยอยจ่ายเป็นปี ๆ เมื่อเป็นเช่นนี้โครงการก่อสร้างอาคารเรียนทั่วประเทศจึงสะดุดลงโดยสิ้นเชิง จะปรับปรุงแก้ไขก็ไม่ทันกาล

นโยบายปฏิรูปการศึกษาที่ได้ประกาศไว้ว่าให้เด็กนักเรียนมีที่เรียนพอเพียงและมีคุณภาพนั้น ถ้าอาคารเรียนไม่ได้รับการก่อสร้างเพิ่มเติมแล้วจะตอบคำถามต่อนโยบายนี้กันอย่างไร ?

จุดชีวิตความสำเร็จหรือความบกพร่องในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลสามารถจะวัดได้โดยใช้งบประมาณเป็นดัชนีชี้วัด เมื่ออาการที่ปรากฏในการจัดทำงบประมาณปี 2544 เป็นเช่นนี้ การจะโทษแต่ว่าเป็นเพราะสภาพเศรษฐกิจมีปัญหาในตัวเองคงจะเอามากล่าวอ้างไม่ได้ เพราะที่เข้ามาเป็นรัฐบาลกันก็บอกกับประชาชนว่าจะเข้ามาแก้ปัญหาของประเทศอยู่ก่อนแล้วจะผลักปัญหาไปให้ใครก็ได้

การชี้แจงต่อประชาชนอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมาเท่านั้นที่สามารถจะทำให้ประชาชนลดความผิดหวังที่มีต่อรัฐบาลลงไปได้ ถ้ามีการบริหารงานผิดพลาด ณ จุดใด การขออภัยและ

ความกล้าหาญจึงจะสามารถทำให้ประเทศกลับมาอยู่ในจุดที่ร่วมกันยอมรับความผิดว่าประเทศเรากำลังมีปัญหาทางการเงินจริง ทุกฝ่ายต้องช่วยกันรับภาระ ไม่ใช่โทษกันไปกันมา เพื่อเพียงให้สบายใจ

การตกแต่งตัวเลขทางเศรษฐกิจเพื่อหลอกลวงให้ประชาชนตายใจเป็นเรื่องที่มีอันตรายสำหรับประเทศมาก การจะบอกว่าเศรษฐกิจดีขึ้นโดยเอาผลกำไรของบริษัทต่างชาติผู้เข้ามาลงทุนกิจการต่างๆ นั้น ไม่ใช่ทางที่ควรกระทำ เพราะคำว่าเศรษฐกิจดีขึ้นควรหมายถึงเศรษฐกิจของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศพื้นตัวขึ้น มิใช่เป็นการฟื้นตัวของคนต่างชาติที่เข้ามาทำธุรกิจอยู่ในประเทศเรา เนื่องจากผลกำไรที่ปวงย่อมต้องถูกส่งกลับไปยังประเทศแม่ของเขา

สิ่งที่รัฐบาลต้องรับผิดชอบจึงมิใช่ตัวเลขสวยหรูทางเศรษฐกิจหรือหลอกตัวเองว่าเรากำลังจะดีขึ้น ในขณะที่งบประมาณแผ่นดินกำลังฟองภาพรวมของประเทศว่าเรากำลังมีปัญหาเศรษฐกิจ ที่ยังไม่ไปถึงไหนเลย

สถานการณ์คับขันเช่นนี้ เลิกเสียที การหลอกตัวเองและทำให้ประชาชนเชื่อตาม เพราะระยะเวลาจะเป็นเครื่องพิสูจน์ความจริงเอาเองในอนาคต

รวมศิลป์

ออกพันธบัตร4.5ทปีเนลด. โปะเงินกู้แสนล้านงบประมาณปี43

กระทรวงการคลัง : คลังออกพันธบัตร 45,000 ล้านบาท ชดเชยการขาดดุลงบประมาณปี 43 เพื่อชดเชยยอดเงินกู้รวม 110,000 ล้านบาท ด้านไทยรักไทยจัดสัมมนาวิชาการด้านการเงินการคลังในมุมมองของภาครัฐ-เอกชน “ธีระชัย” ซีอีโอพีแอลและการกันสำรองแบงก์ไม่ใช่อุปสรรคในการปล่อยสินเชื่อ นักวิชาการเห็นด้วยกับแบงก์ชาติที่เน้นความโปร่งใส มีอิสระในการทำงาน เดือนใช้นโยบายกำหนดเป้าหมายเงินเพื่ออาจทำให้เศรษฐกิจฟื้นได้

นางพรณี สดาวโรตม ผู้อำนวยการสำนักบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง เปิดเผยว่า ในช่วงไตรมาส 4 ของปีงบประมาณ 2543 นี้ คือช่วงเดือนกรกฎาคมถึงกันยายนปีนี้ กระทรวงการคลังจะระดมเงินจากตลาดรวม 45,000 ล้านบาท แบ่งเป็นพันธบัตรรัฐบาลจำนวน 20,000 ล้านบาท ตั๋วสัญญาใช้เงิน 10,000 ล้านบาท และตั๋วเงินคลังอีก 15,000 ล้านบาท ทั้งนี้ เนื่องจากงบประมาณรายปี 2543 เป็นงบประมาณขาดดุล ซึ่งรัฐจะต้องกู้เงินรวม 110,000 ล้านบาท ขณะนี้รัฐได้กู้เงินในรูปแบบต่างๆแล้วรวมทั้งสิ้น

หน้า 10

ออกพันธบัตร

65,000 ล้านบาท นางพรณีกล่าวว่า ในส่วนของตั๋วเงินคลังจนถึงสิ้นเดือนกันยายนปีนี้รัฐจะมีตั๋วเงินคลังยอดรวมทั้งสิ้นไม่เกิน 55,000 ล้านบาท สำหรับแผนการออกประมูลตั๋วเงินคลังจะทำการประมูลในเดือนมิถุนายนจำนวน 2 รุ่น และระหว่างเดือนกรกฎาคมและสิงหาคมปีนี้จะออกจำนวน 7 รุ่น อายุ 1 เดือนขึ้นไป สำหรับการประมูลตั๋วเงินคลังในเดือนกันยายน 2543 คาดว่าอัตราดอกเบี้ยจะอยู่ในระดับ 2-3% ต่อปี เพราะเท่าที่เคยออกมาส่วนพันธบัตรรัฐบาลจะออก 2 รุ่น อายุ 7 ปี และ 15 ปี วงเงินรุ่นละ 10,000 ล้านบาท คาดว่าจะได้ดอกเบี้ยประมาณ 7.3-7.4% ส่วนการออกตั๋วสัญญาใช้เงินจะผ่านธนาคารออมสิน อายุ 6-8 ปี

เมื่อวานนี้ (14 มิ.ย.) มีการสัมมนาวิชาการด้านการเงินการคลัง ประวัติศาสตร์การเงินของชาติอดีต ปัจจุบัน และอนาคต จัดโดยพรรคไทยรักไทย นายธีระชัย ภูวนาถนรานุบาล ผู้ช่วยผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย (ชปท.) เปิดเผยว่า การพัฒนาการเงินของชาติ-ปัจจุบัน หากย้อนดูในอดีตไม่มีปัญหาเรื่องการโจมตีค่าเงินบาท เวลาเกิดปัญหาวิกฤตขึ้นมาจึงสามารถแก้ไขได้เพราะสถาบันการเงินเกิดปัญหาไม่พร้อมกัน ช่วงหลังนโยบายการคลังเริ่มมีวินัยมากขึ้น ขณะที่ตลาดตราสารหนี้ไม่มีการพัฒนา เวลาเกิดวิกฤตทำให้สภาพคล่องในตลาดเงินลดลง สถาบันการเงินที่มีปัญหาไม่สามารถพึ่งพาหน่วยงานอื่นจึงเข้ามาพึ่งพากองทุนฟื้นฟูในการชดเชยเงิน โดยนำพอร์ตสินเชื่อมากำประกัน ขณะเดียวกันบางสถาบันการเงินอาศัยช่องทางเพิ่มเงินทุนจากต่างประเทศ และหลังจากนั้นนโยบายการเงินของประเทศมาใช้นโยบายการเงินแบบเข้มงวด ที่กระทรวงพาณิชย์ได้สั่งให้แบงก์ให้การทำงานโดยเน้นรวมกับภาค เพื่อให้เป็นไปตาม

ตลาดสากลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

นอกจากนี้ในการใช้อัตราแลกเปลี่ยนคงที่หรือลอยตัวนั้นเป็นหน้าที่ทางการเมือง ไม่ใช่หน้าที่ของชปท. แต่ในแง่ของการใช้อัตราแลกเปลี่ยนคงที่ ยอมรับว่าทำให้ผู้ประกอบการหรือนักธุรกิจสามารถกำหนดราคาขายสินค้าได้แน่นอนหากใช้อัตราแลกเปลี่ยนคงที่ หากปล่อยไว้จะไม่สมดุลเพราะว่าตลาดการเงินได้มีการพัฒนาขึ้น และที่สำคัญอัตราแลกเปลี่ยนไทยอิงกับค่าเงินของสหรัฐ แต่ในปัจจุบันนี้ ชปท. ใช้อัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว มีหลักการดำเนินนโยบายการเงิน 4 ข้อคือ 1.ดูจากปัจจัยภายในประเทศเป็นหลัก 2.หาก ชปท. มีการดำเนินนโยบายด้านการเงินอย่างไรต้องมีภาระชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจทุกเรื่อง จนกระทั่งการตั้งเป้าเงินเพื่อ 3.การดำเนินของ ชปท. ต้องเป็นอิสระ 4.กระบวนการทำงานต้องโปร่งใส

นายธีระชัย ภูวนาถนรานุบาล ผู้ช่วยผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย กล่าวถึงการพัฒนาลิขสิทธิ์ของไทยว่า ปัจจุบันธนาคารอ้างว่าไม่สามารถปล่อยสินเชื่อได้ เนื่องจากเอ็นพีแอลเป็นอุปสรรคในการปล่อยสินเชื่อ ต้องมีการะไในการกันสำรองหนี้สงสัยจะสูญด้วย เกี่ยวกับเรื่องนี้จากการศึกษาพบว่าเอ็นพีแอลไม่ใช่อุปสรรคในการปล่อยสินเชื่อ และการกันสำรองไม่ใช่อุปสรรค ซึ่งปัจจุบันนี้ธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบกันสำรองได้ 85% ถือว่าเพียงพอ ไม่เป็นอุปสรรคในการปล่อยสินเชื่อ และลูกค้าที่มาขอสินเชื่อไม่ใช่ลูกค้าเอ็นพีแอลเต็มเพราะเป็นเอสเอ็มอี ส่วนกรณีปีไอเอสปัจจุบันได้รวมแล้วธุรกิจที่เกณฑ์ที่กำหนด และเชื่อว่าทุกธนาคารสามารถเพิ่มทุนได้ ส่วนกรณีที่มีมาตรการกำกับดูแลที่ลูกค้าค้างจ่ายเกิน 3 เดือนก็ไม่ใช่อุปสรรคในการปล่อยสินเชื่อ อุปสรรคที่แท้จริงอยู่ที่ธนาคารพาณิชย์ที่ต้องเข้าใจและรู้เรื่องธุรกิจของลูกค้า โดยต้องพิจารณาว่าธุรกิจลูกค้าไปถูกทางหรือไม่ ขณะเดียวกันธนาคารพาณิชย์ต้อง

มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปล่อยสินเชื่อ จะดูหลักประกันอย่างเดียวไม่ได้ ต้องดูฐานะการเงินของลูกค้าย และเข้าใจว่าธุรกิจของลูกค้ายมีข้อดี-ข้อเสียอย่างไร ตลาดเป็นอย่างไร ดูต้นทุนขั้นต่ำของลูกค้ายอีกทั้งความแตกต่างของสินค้า ขณะเดียวกันลูกค้ายต้องเข้าใจธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้กระบวนการปล่อยสินเชื่อเป็นไปอย่างยั่งยืน และธนาคารควรกระจายกระบวนการให้สาขาของธนาคารพาณิชย์ทราบด้วย

นายนิมิตร นนทพันธ์ ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ธนาคารกรุงเทพ จำกัด กล่าวว่า การดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจทั้งการเงินการคลัง ภาครัฐบาลชุดไหนจะเข้ามาบริหารประเทศควรจะทำให้ความสำคัญกับเวลาที่เหมาะสมด้วย เช่น ปัจจุบันที่ ธปท. ให้สถาบันการเงินสำรองสินเชื่อปกติ 1% ถือว่าเป็นภาวะที่ไม่เหมาะสม ซึ่งการสำรองดังกล่าวควรทำในช่วงที่ภาวะของประเทศปกติ รัฐบาลไม่ควรจะดำเนินการตามกรอบไอเอ็มเอฟมากนัก เพราะไอเอ็มเอฟไม่ได้เข้าใจและรู้เศรษฐกิจทุกเรื่องจึงสั่งยามิต

ทั้งนี้ ยอมรับว่าการทำงานของธนาคารในอดีตที่ผ่านมาไม่ได้เน้นด้านการทำงาน มีการแข่งขันด้านมาร์เกตแชร์ แข่งกันโต เน้นระดมเงินฝาก ไม่สนใจเรื่องบริหารจัดการ การบริหารความเสี่ยง ซึ่งประเด็นดังกล่าวทำให้สถาบันการเงินอ่อนแอในยุคที่มีการเปิดเสรีอย่างใดก็ตาม ปัจจุบันแนวโน้มทิศทางการบริหารของสถาบันการเงินได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามที่นักเศรษฐศาสตร์ได้มีมุมมองว่าการควบคุมทางการเงินยังมีความจำเป็นอยู่ และการที่สถาบันการเงินจะอยู่รอดควรจะต้องเน้นทางด้านธุรกิจที่มีรายได้จากค่าธรรมเนียมมากขึ้น โดยจะพึ่งพารายได้จากปล่อยสินเชื่ออย่างเดียวไม่ได้และให้ตลาดเป็นผู้รับความเสี่ยงของธุรกิจ โดยทางการมีการรับความเสี่ยงลดลงจากเดิมที่ทางการต้องเป็นผู้รับความเสี่ยงทั้งหมด

นายกิตติ ลิมสกุล อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์จุฬาฯ เปิดเผยว่า นโยบายของ ธปท. ควรเน้นนโยบายการเงินที่ชัดเจน และอยากเสนอแนะให้ ธปท. ใช้นโยบายการเงิน 1 ประเทศ 2 ทุน คือไปเน้นด้านการสะสมทุนในชนบทหรือการสร้างเศรษฐกิจในชนบทให้มีพื้นฐานที่แข็งแกร่ง ซึ่งอย่างน้อยจะใช้เวลา 15 ปี ในการพัฒนา โดยใช้ระบบเครือข่ายภายในขึ้นมาเพื่อรักษาแรงกระแทกจากทุนต่างประเทศที่ไหลเข้ามา เพราะจะเป็นการป้องกันวิกฤตเศรษฐกิจในระยะยาว

นายธีระชัยกล่าวเสริมว่า ตามความคิดเห็นของภาคเอกชนและนักวิชาการ ธปท. ยินดีรับฟังและนำไปพิจารณาเพื่อปรับปรุงนโยบายการเงินของ ธปท. ต่อไป โดยเฉพาะในเรื่องของช่วงเวลาการนำมาตรการมาใช้ ส่วนนโยบายการเงิน 1 ประเทศ 2 ทุน เป็นประเด็นที่น่าสนใจมาก เพราะการใช้ระบบเสรีทางการเงินยอมรับว่าจะมีกลุ่มธุรกิจเล็กยังอ่อนแอไม่สามารถแข่งขันตลาดเสรีได้เต็มที่ เพราะฉะนั้นต้องมีการสร้างกำแพงบังลม แต่หน้าที่ตรงนี้กระทรวงการคลังน่าจะเข้ามาดูด้วย โดยจะประสานต่อเรื่องนี้ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน ธปท. ได้มีการพัฒนาระบบของตัวเองเข้าเป็นระบบเศรษฐกิจใหม่แล้วซึ่งสามารถติดตามดูข้อมูลได้ในเว็บไซต์ของ ธปท. ได้ ซึ่งถือว่าโปร่งใสที่สุด

นายก้องเกียรติ โอภาสวงการ ประธานกรรมการบริหารบริษัทหลักทรัพย์แอสเสทเพลส จำกัด เปิดเผยถึงการที่ ธปท. มีการกำหนดเป้าหมายอัตราเงินเพื่อออกมา เท่าที่ศึกษาเงินในตามทฤษฎีประกอบด้วย 1.ธนาคารกลางต้องมีอิสระในการปรับตัว 2.รัฐต้องไม่มีหนี้ภาค 3.ธนาคารกลางต้องพยายามอัตราเงินเพื่ออย่างมีเป้าหมาย 4.ต้องมีตลาดรองตราสารเพื่อปรับสภาพตามดีมานด์ ซัพพลาย แต่ประเทศไทยยังมีความน่าเป็นห่วงในเรื่อง 1. ตัวเลขเงินเพื่อที่ใส่ในของซีพีไอน่าห่วง เพราะวราคาน้ำมันเป็นปัจจัยหนึ่งที่ไม่สามารถควบคุม 2.ใครเป็นคนตั้งเป้าหมายดังกล่าว 3.ความน่าเชื่อถือของธนาคารกลาง เพราะในอดีตคนขาดความเชื่อถือธนาคารกลางมาก 4.การสื่อสาร เพราะปัจจุบัน 90% คนทั่วประเทศไม่เข้าใจเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลธนาคารกลาง แม้ว่าการศึกษาของคนไทยจะเริ่มดีขึ้นเมื่อเทียบกับอดีตที่ผ่านมา ส่วนการเปิดเว็บไซต์ของ ธปท. ยืนยันอย่างเดียวยังคงไม่เพียงพอ ต้องทำความเข้าใจต่อข้อมูลข่าวสารของ ธปท. และการที่รัฐตั้งเป้าเงินเพื่อ 3-4% จะต้องตอบให้ประชาชนได้ทราบโดยเป้าหมายดังกล่าวเหมาะสมกับประเทศไทยหรือไม่ และจะต้องมีการเคลื่อนไหวได้ด้วย ไม่ใช่ตั้งแล้วเวลาทำไม่ได้ก็มาอภัยประเด็นอนมาแก้ตัว สิ่งที่น่ากลัวต่อไปภายหลังจากที่เงินเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก เงินทุนจากทั่วโลกจะไหลเข้าประเทศไทยมาก ซึ่งประเด็นดังกล่าวไทยจะทำอย่างไร และในกรณีทีสภาพคล่องในระบบการเงินที่ล้นอยู่ 4-5 แสน

ล้านบาท ธปท. จะมีการดำเนินการอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยเชื่อว่าหาก ธปท. จะออกพันธบัตรมาดูดซับสภาพคล่องคงจะต้องทำงานหนัก ซึ่งน่าเป็นห่วงมากสำหรับเรื่องนี้ ขณะที่ตลาดเงินตลาดทุนปัจจุบันอยู่ในสภาพที่ไม่เอื้ออำนวย

ด้านการปรับโครงสร้างหนี้ข้ามภาค ประกอบกับสถาบันการเงินระบุว่าหากปรับโครงสร้างหนี้โดยใช้มาตรการแปลงหนี้เป็นทุนก็ไม่สามารถขายหุ้นได้หลังจากที่เป็นผู้ถือหุ้น เพราะสภาพตลาดไม่เอื้ออำนวย ไม่มีผู้ซื้อ ด้านนักลงทุนต่างประเทศมองตลาดหุ้นไทยเล็กจึงไม่นำเงินมาลงทุน อย่างไรก็ตามเท่าที่ทราบสถาบันการเงินส่วนใหญ่คงจะต้องปล่อย การปรับโครงสร้างหนี้ให้เป็นไปตามกลไกของเศรษฐกิจ

ส่วนในการดำเนินการบริหารหนี้สาธารณะยอมรับว่าค่อนข้างยาก เพราะต้องเกี่ยวโยงสินทรัพย์สาธารณะ และสาเหตุที่หนี้ของภาครัฐปรับตัวลดลงข้ามภาคเกิดจากผู้บริหารธนาคารรัฐมีอำนาจในการจัดการเรื่องดังกล่าวน้อย ทางแก้ไขที่รัฐบาลควรเปิดอำนาจให้ผู้บริหารจัดการกับหนี้ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม การกลับหนี้ของภาครัฐท้ายที่สุดเชื่อว่าจะต้องขายเงินลงทุนหรือขายหุ้นที่รัฐเข้าไปถือหุ้นเพื่อลดภาระหนี้ของรัฐบาลหรือแปรรูปรัฐวิสาหกิจให้เร็วขึ้นไม่เห็นเฉพาะสถาบันการเงินของรัฐ

นายศุภวุฒิ สายเชื้อ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการฝ่ายวิจัยและวางแผน บล.เมอริลลี่ ลินช์ จำกัด เปิดเผยว่า การเปลี่ยนแปลงของ ธปท. ถือว่าสำคัญมาก โดยเฉพาะความเป็นอิสระ โปร่งใส และไม่เข้าใจว่าทำไม ธปท. จึงเริ่มให้ความสำคัญในช่วงนี้น่าจะทำมาตั้งนานแล้ว ซึ่งการนำการกำหนดเป้าหมายเงินเพื่อมาใช้ทำให้ความน่าเชื่อถือจะอยู่ที่ ธปท. อย่าง

เดียว โดยในส่วนของเงินสำรองไม่ต้องมีไว้เป็นจำนวนมากเหมือนในอดีต โดยภาคเอกชนต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดของตัวเองซึ่งต้องมีการแบกรับความเสี่ยงมากกว่าเดิม เชื่อว่า ธปท. คงใช้นโยบายอัตราดอกเบี้ยต่ำต่อไป แต่อัตราเงินเฟ้อในประเทศสูงขึ้นถึง 3% ก็จะทำให้ความสำคัญว่า ธปท. ควรทำอย่างไร เพราะปัจจุบันเงินเฟ้อ 1% ธปท. คงไม่ขึ้นดอกเบี้ย

นายสุชาติ ฆาดาทรงเวช อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เปิดเผยว่า ไทยได้ล้มละลายมาแล้ว 3 ครั้ง โดยเกิดจากการบริหารงานที่ผิดพลาดของ ธปท. ทั้งนั้น และเชื่อว่าการกำหนดเป้าหมายเงินเฟ้อจะเป็นตัวทำลายชาติอีกครั้งหนึ่ง

นายสมชัย สัจจพงษ์ ผู้อำนวยการกองนโยบายและงานแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ กระทรวงการคลัง เปิดเผยว่า สิ่งที่เอกชนได้รับทั้งรัฐบาลใหม่และเก่าต้องรู้อีกหนึ่งไปคือการจัดทำระบบการเงินใหม่ขึ้นมาว่าจะส่งผลดีต่อประเทศอย่างไรบ้าง และต้องรู้ว่า จะส่งผลกระทบต่อการค้าเงินการคลังอย่างไร เพราะจากการศึกษาข้อมูลของญี่ปุ่น โดยเฉพาะดัชนีนิคเคอปี 1980-1990 มาเทียบกับดัชนีดาวโจนส์ ตั้งแต่ปี 1990-2000 มีลักษณะไปในทิศทางเดียวกัน โดยรายงานในการศึกษาพบว่าหากเฟดไม่ดำเนินนโยบายการเงินอย่างระมัดระวังเศรษฐกิจสหรัฐจะพังในเดือน ก.ค. ปี 2000 ซึ่งจะกระทบต่อทั่วโลก

ที่มา: หนังสือพิมพ์ อัญจักร , วันพฤหัสบดีที่ 15 พ.ค. 2543

ทวิ้นสภาลากยาวจนรัฐคลังไม่ทัน

นายพลตรี พิชัย อนันต์ ผู้อำนวยการ สำนักงบประมาณ ให้สัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าวถึงการประชุมสามัญสามัญเพื่อพิจารณางบประมาณรายจ่ายปี 44. ที่มีขึ้นวันที่ 28 มิ.ย. ศกนี้ อาจจะทำให้รัฐบาลไม่สามารถใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายปี 44 ได้ทันตามที่กำหนด คือวันที่ 1 ต.ค. 43 เพราะหากใช้ระยะเวลาในการพิจารณา งบประมาณเต็มเพดานที่กำหนด คือ การพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 105 วัน และสมาชิกวุฒิสภาอีก 20 วัน รวม 125 วัน แล้วจะ

ทำให้ระยะเวลาที่งบประมาณรายจ่ายปี 44 จะออกมาเป็นกฎหมายบังคับใช้ได้ในช่วงใกล้สิ้นเดือน ก.ย. ซึ่งจวนเจียนสิ้นปีงบประมาณ 43 ไปแล้ว อันจะส่งผลให้งบประมาณปี 44 ที่จะเริ่มใช้ตั้งแต่เดือน ต.ค.นี้ อาจจะไม่มียกย่องของรัฐบาลไหลเข้าสู่ภาคธุรกิจเอกชน เพราะส่วนราชการคงตั้งเรื่องขออนุมัติจากสำนักงบประมาณไม่ทัน จะมีก็แต่งบรายจ่ายประจำ เช่น เงินเดือน และค่าพัสดุเท่านั้นที่จะเบิกออกมาใช้ได้ก่อน

อย่างไรก็ตาม การพิจารณางบประมาณรายจ่ายของ ส.ส. และ ส.ว.นั้น หากนับรวมกันก็ต้องใช้เวลาในการพิจารณางบประมาณถึง 125 วัน แต่ตนเชื่อมั่นว่า ส.ส. และ ส.ว.ที่พิจารณาเงินงบประมาณในครั้งนี้ คงใช้เวลาไม่เต็มเพดานที่กฎหมายกำหนด เพราะวงเงินงบประมาณที่เข้า

สู่การพิจารณาของสภาครั้งนี้ มีงบลงทุนไม่มากนัก งบประมาณส่วนใหญ่เป็นงบชำระหนี้เงินต้น และดอกเบี้ยและรายจ่ายประจำ ซึ่งรายจ่ายเหล่านี้ถือว่าเป็นรายจ่ายที่คงที่อยู่แล้ว โดยงบประมาณรายจ่ายปี 44 รัฐบาลกำหนดรายจ่ายไว้ที่ 910,000 ล้านบาท และมีรายได้ 805,000 ล้านบาท ขาดดุลงบประมาณ 105,000 ล้านบาท

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ตลอดระยะเวลา 8 เดือนของปีงบประมาณ 43 ซึ่งเริ่มตั้งแต่เดือน ต.ค. 42 จนถึงเดือน พ.ค. 43 ปรากฏว่า รายได้ของรัฐบาลที่ตั้งไว้ 805,000 ล้านบาท ไม่สามารถทำได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยกระทรวงการคลัง ได้ปรับลดประมาณการรายได้ลง 6,300 ล้านบาท แต่ยังเชื่อว่า จะสามารถจัดเก็บรายได้ตามเป้า.

ข่าวมติกรม. : บิดหนี้เหลือ 2.65 ล้านล้านออก 8 มาตรการเร่งแก้ไข

Source - การเงินธนาคาร (Th)

Monday, June 12,2000

นายธารินทร์ มิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าวว่า คณะกรรมการรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายเศรษฐกิจ พิจารณากรอบการก่อหนี้สาธารณะของประเทศและการบริหารจัดการหนี้ในช่วงวิกฤติ เพื่อนำไปสู่การพิจารณาในรายละเอียดและการวางมาตรการเพื่อบริหารจัดการหนี้ของภาครัฐบาลและรัฐวิสาหกิจต่อไปในอนาคต

ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2543 มียอดหนี้ภาครัฐคงค้างหรือหนี้สาธารณะ 2,650,000 ล้านบาท ซึ่งวงเงินนี้ไม่รวมหนี้ของธนาคารแห่งประเทศไทย และจากหนี้สาธารณะดังกล่าวเป็นหนี้ที่รัฐบาลต้องรับภาระในงบประมาณ ซึ่งหมายถึงเป็นภาระต่อประชาชนโดยตรงจำนวน 974,607 ล้านบาท โดยเป็นวงเงินที่รวมการชดเชยความเสียหายให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน 500,000 ล้านบาทแล้ว

จากที่รัฐบาลต้องรับภาระและชดใช้ผ่านงบประมาณ และภายใต้เงื่อนไขที่ว่า หากรัฐบาลไม่ต้องชดเชยความเสียหายให้แก่กองทุนฟื้นฟูเพิ่มเติมในอนาคต จะเป็นภาระในงบประมาณรายจ่าย ปี 2544 คิดเป็นสัดส่วน 10.6% ของงบประมาณปี 2545 คิดเป็นสัดส่วน 12.3% ของงบประมาณ และหากรัฐบาลต้องชดเชยให้กองทุนฟื้นฟูเพิ่มเติม จะเป็นภาระต่องบประมาณรายจ่ายปี 2544 คิดเป็น 11.1% ของงบประมาณปี 2545 คิดเป็นสัดส่วน 13.9% ของงบประมาณ และปี 2546 คิดเป็นสัดส่วน 14.7% ของงบประมาณ

อย่างไรก็ตาม กระทรวงการคลังได้เสนอ 8 แนวทางการบริหารจัดการหนี้ของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ โดยมีปรับการดำเนินงานโครงการเงินกู้ ปรับแนวทางก่อหนี้และลดเพดานก่อหนี้ ลดภาระหนี้ต่างประเทศ โดยการบริหารความเสี่ยง และ Refinancing ปรับระบบวิธีการงบประมาณให้ทันสมัย ปรับพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณและกฎหมายที่เกี่ยวข้องปรับโครงสร้างฐานะหนี้และการจัดเก็บภาษี โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสินค้าฟุ่มเฟือย เพิ่มอัตราการนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจ และเร่งรัดการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

ที่มา : การเงินการธนาคาร; ฉบับที่ 218 มิถุนายน 2543

● หนุณ นร.หวักะทีถึงปริญญาเอก ● เน้นกระจายท้องถิ่นปิดทางใบสั่ง

ปฏิวัติโฉมหน้างบประมาณปี 44 ทิ้งถังเงินรก

นายพลตรีพิชัย ปิยะอนันต์ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เผยว่างบประมาณปี 2544 จะเป็นปีงบประมาณที่เกิดการเปลี่ยนแปลงวิธีการใช้งบประมาณจากวิธีเดิมมากที่สุดคือจะมีโครงการนำร่องโดยใช้วิธีการกำหนดงบประมาณบนพื้นฐานของงบประมาณ (Performance Base Budgeting) หมายถึง การทำงบประมาณแบบมีสัญญาว่า ผลลัพธ์ของการใช้งบประมาณจะออกมาเป็นอย่างไร ซึ่งแตกต่างจากวิธีการปัจจุบันที่ไม่มีการทำสัญญาผลลัพธ์

นอกจากนี้งบประมาณด้านการเกษตรจะเน้นให้สหกรณ์เข้ามามีบทบาทในการปฏิบัติมากกว่าปัจจุบันที่กระทรวงเกษตรฯเป็นผู้ปฏิบัติการ โดยกำหนดแนวทางการใช้งบประมาณเพื่อพัฒนาการเกษตร ทิศทางใหม่จะให้สหกรณ์ซึ่งใกล้ชิดกับตลาดเป็นผู้ปฏิบัติมากขึ้นเช่นการเลือกชนิดของปุ๋ยที่จะซื้อ วิธีการเช่นนี้จะทำให้สินค้าเกษตรที่ผลิออกมาสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ส่วนการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาด

ย่อม (SME) จะเน้นการพัฒนาแบบบูรณาการ โดยมองภาพรวมทั้งด้านปัญหา, เงินลงทุน, การตลาดและเทคโนโลยี

ทางการศึกษาจะเป็นการปฏิรูประบบการจัดการด้านการศึกษาโดยลดบทบาทของภาครัฐในก่อสร้างโรงเรียนเพื่อลดการแข่งขันกับโรงเรียนเอกชน พร้อมกับให้มาใช้เงินด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษามากขึ้นเช่นการส่งเสริมให้มีการศึกษาพื้นฐานวิทยาศาสตร์ 5 สาขาที่สำคัญคือ วิทยาศาสตร์, เคมี, ฟิสิกส์, คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ เช่นปัจจุบันนักเรียนที่มีมันสมองเป็นเลิศไปแข่งขันวิทยาศาสตร์โอลิมปิกแต่เมื่อกลับมาแล้วไม่สนใจจะเรียนวิทยาศาสตร์พื้นฐานใน 5 สาขาเหล่านี้ เพราะตลาดแรงงานไม่กว้างเพียงพอ ดังนั้น เพื่อ

ส่งเสริมเด็กเหล่านี้ให้ศึกษาในสาขาต่อไปสำเนียงงบประมาณจะสนับสนุนให้เด็กเหล่านี้ได้รับทุนการศึกษาจากรัฐบาลจนสามารถจบปริญญาเอกตั้งแต่มูปี 44 นี้ หลังจากนั้นจะหาโครงการงานวิจัยให้หรือหากต้องการรับราชการก็จะให้เงินเดือนสูงกว่าข้าราชการทั่วไปอย่างน้อย 30%

นอกจากนี้ในปีงบประมาณ 44 นี้จะมีการกระจายอำนาจการคลังไปท้องถิ่นโดยจะเพิ่มงบประมาณให้องค์กรบริหารส่วนตำบลจาก 3,000 ล้านบาท เป็น 30,000 ล้านบาท และงบของเทศบาลจาก 30,000 ล้านบาทเป็น 40,000 ล้านบาท ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลในการจัดสรรงบประมาณให้ท้องถิ่นบริหารเอง โดยในปีงบประมาณ 2544 จะทำกับ 20% ของงบประมาณรายได้และเพิ่มเป็น 35% ในปี 2549.

ที่มา : หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, วันอังคารที่ 13 มิ.ย. 2543. หน้า 8.

● ศึกษาแก่ พ.ร.บ. งบประมาณ

นอกเหนือปัญหาตรงนี้ ตัวกฎหมายวิธีการงบประมาณเองเป็นข้อจำกัดจึงมีการศึกษาควรรักษาในด้านไหนบ้าง ขณะนี้มี 6 เรื่องที่ตั้งประเด็นแล้วให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรายงานกลับมาภายในเดือน ก.ค. คือ

ประเด็นแรกในการพิจารณาจัดทำงบประมาณต้องอยู่ในภาพรวมฐานะการเงินการคลังของประเทศ เพราะฉะนั้นจะมาพิจารณาใดๆไม่ได้ ต้องคำนึงเงินกู้ หนี้สินที่เป็นหนี้สาธารณะด้วย ฝ่ายนิติบัญญัติบ่นมาตลอดจะได้ตรวจสอบเมื่อใช้หนี้แต่ตอนกู้ไม่ได้ผ่านกระบวนการของฝ่ายนิติบัญญัติ แต่ปีนี้ทำให้สำนักงานงบประมาณทำแล้วคือเอกสารงบประมาณโดยสังเขปเกี่ยวกับรายละเอียดของเงินกู้ให้ได้รับทราบ

ประเด็นที่สองลักษณะการจัดทำงบประมาณเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะด้านองค์กรอิสระ องค์กรการมหาชนมีการใช้กลไกของเงินอุดหนุนทั่วไปมากขึ้น ฉะนั้นวิธีการจัดหลักเกณฑ์ การคิด วิธีการตรวจสอบ ต้องปรับให้เข้าด้วย รวมทั้งเงินนอกงบประมาณมีความสำคัญกับหลายหน่วยงานก็ไปอยู่ภายใต้กรอบกฎหมายประสิทธิภาพการทำงานและการตรวจสอบอย่างไร

ประเด็นที่สาม การยึดกรอบงบประมาณปีต่อปี และมีงบประมาณสัดส่วนสูง ทำให้การพิจารณาเชิงยุทธศาสตร์พัฒนาประเทศระยะกลางและยาวถูกกลืนไป และกำลังตั้งว่าใน พ.ร.บ.วิธีการงบประมาณ จะคำนึงถึงประสิทธิภาพการจัดและการตรวจสอบในระยะกลางและยาวได้อย่างไร จะทำให้มีความสมบูรณ์และครบวงจรเรื่องการจัดบริหารและการตรวจสอบได้อย่างไร

ประเด็นที่สี่เป็นรายละเอียดทางปฏิบัติที่ต้องปรับปรุง การเบิกจ่าย เงินประจำงวด และที่สำคัญที่สมาชิกสภาฯ บ่นมาตลอดคือการโอนย้ายเปลี่ยนแปลงงบต่างๆ ระหว่างปีงบประมาณ ซึ่งนำแปลกบางครั้งเราใช้เวลาของกรมการและส่วนราชการหารุ่งหามค่าถกเถียงยอดเงิน บางอย่าง เสร็จแล้วสามารถไปเปลี่ยนแปลงกันกลางปีงบประมาณได้ ทักท้วงกันมากจึงศึกษาหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม และอำนาจเรื่องนี้ควรจะเป็นอย่างไร การตรวจสอบความรับผิดชอบฝ่ายนิติบัญญัติควรอยู่ระดับไหน

ประเด็นที่ห้า เรื่องของท้องถิ่นในปีงบประมาณ 2544 จะต้องจัดสรรสัดส่วนงบรายได้สูงถึง 20% โดยในปีงบประมาณ 2544 จะจัดให้ 21% และภายในปี 2549 ต้องขึ้นเป็น 35% ปัจจุบัน พ.ร.บ.งบไม่ได้รองรับไว้เพราะต้องจัดผ่านส่วนราชการไป ประเด็นสุดท้าย บางครั้งการปรับปรุง พ.ร.บ.งบประมาณคงเฉพาะตัว พ.ร.บ.งบประมาณไม่ได้ อาจเกี่ยว พ.ร.บ.เงินคงคลัง และระเบียบการก่อหนี้

สิ่งที่เราคิดในเชิงการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารภาครัฐกำลังเดินไปทิศทางไหนและระบบงบที่จะมารองรับควรจะเป็นอย่างไร งานเหล่านี้ประการแรกไม่เสร็จเดือนนี้ปีหน้า อาศัยเวลาอีกหลายปีต้องทำต่อเนื่องและต้องได้รับความร่วมมือกับฝ่ายนิติบัญญัติ เพราะต้องมีกฎหมายใหม่ออกมา และสามารถทำงานเชิงตรวจสอบและสนับสนุนแนวคิดนี้ ซึ่งเป็นกระแสหลักที่เกิดขึ้นทั่วโลกเกี่ยวกับการบริหารปฏิรูปภาครัฐ

ที่มา : หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, วันจันทร์ที่ 19 มิ.ย. 2543. หน้า 8.

14 มิถุนายน 2543 กองบรรณาธิการ

“อาจารย์น้อย” แสดงความเชื่อมั่นอีกแล้ว ยันเก็บ รายได้ปีงบประมาณ 2543 เกินเป้า 590 ล้านบาท ส่วนงบประมาณปี 2544 เข้าเป้าแน่ 805,000 ล้านบาท โฉ่ผลงานที่ผ่านมาทำให้ภาษีจากฐานการบริโภค การผลิต นำเข้าคิดตัวเพิ่มขึ้น

นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เปิดเผยว่า การที่รัฐบาลยังจำเป็นต้องจัดทำงบประมาณแบบขาดดุล โดย ต้องกู้เงินจากต่างประเทศ เพราะเป็นนโยบายสำคัญในการใช้งบประมาณเพื่อ ดูแลปัญหาเศรษฐกิจ ความยากจนของประชาชน และเพื่อให้เศรษฐกิจฟื้นตัว โดยรัฐบาลได้ดูแลงบประมาณทั้งหมดบนพื้นฐานของความรอบคอบ โดยเฉพาะปัญหาเกี่ยวกับหนี้สิน

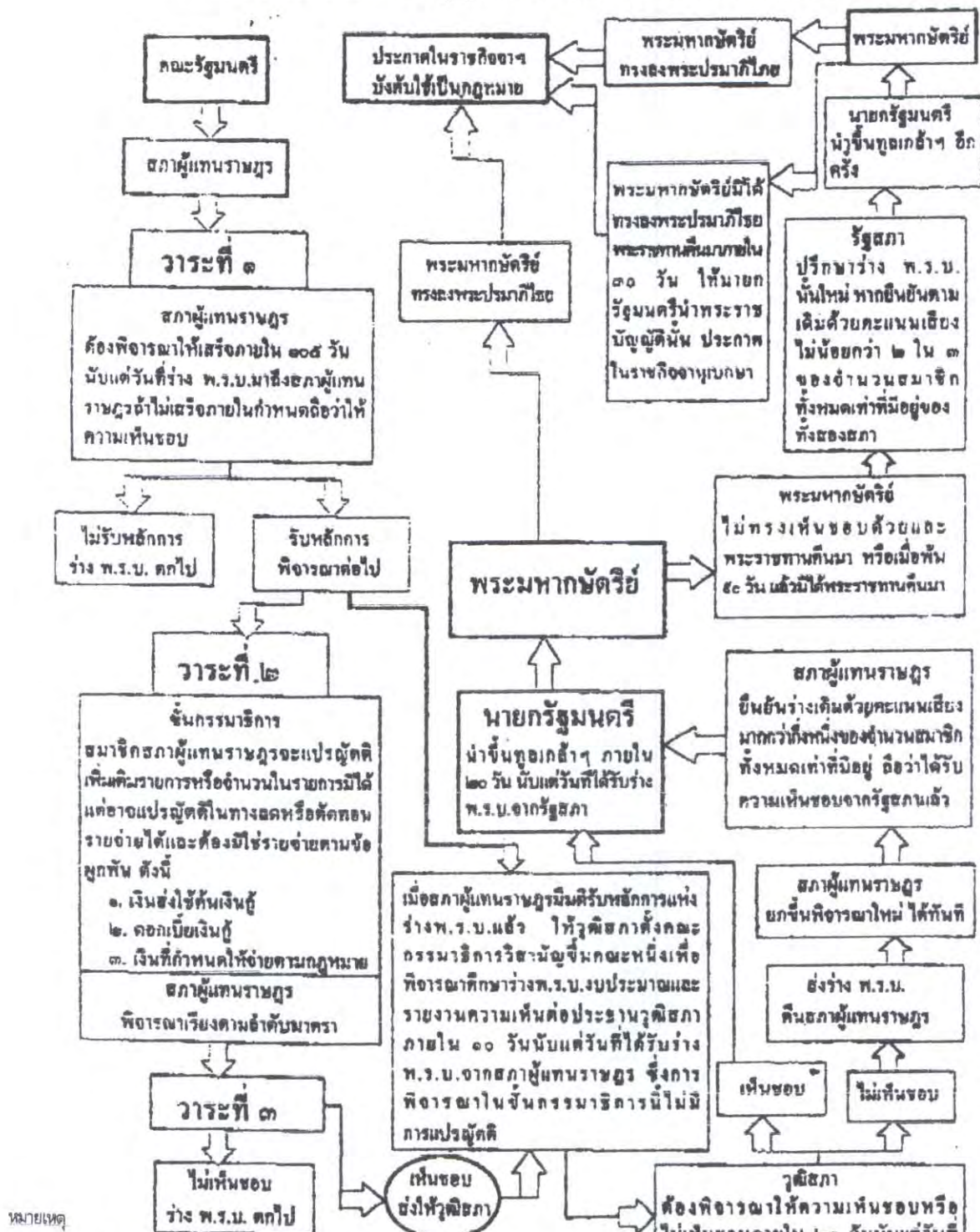
นายธารินทร์กล่าวว่า รัฐบาลได้ควบคุมรายจ่ายและยอดเงินกู้อย่างชัดเจน และรอบคอบที่สุด เพื่อไม่ให้เป็นการระดมเงินบริหารงานในอนาคต และเห็นว่า งบประมาณที่จัดทำในปี 2544 เหมาะสมแล้ว ซึ่งจากการ ประเมินการจัดเก็บรายได้ในรอบ 8 เดือนที่ผ่านมาและแนวโน้มในอนาคต เชื่อว่าการจัดเก็บรายได้คงไม่มีทั้งปัญหา ทั้งในปีงบประมาณปี 2543 และงบประมาณปี 2544 ด้วยรายงานข่าวจากทำเนียบรัฐบาลแจ้งว่า นายธารินทร์ได้ชี้แจงถึง การคาดการณ์รายได้ของรัฐบาลในปีงบประมาณ 2543 และแนวโน้มปี 2544 ให้คณะรัฐมนตรีรับทราบ โดยระบุว่าเพื่อเป็นประโยชน์ในการประกอบการชี้แจงงบรายจ่ายปี 2544 ต่อรัฐสภา ซึ่งกระทรวงการคลังรายงานไว้ เอกสาร งบประมาณประจำปี 2543 ได้กำหนดรายได้ไว้จำนวน 750,000 ล้านบาท และต่อมาได้ปรับปรุงเป็น 743,030 ล้านบาท เพื่อใช้เป็นฐานคำนวณรายได้ในงบปี 2544 ที่กำหนดไว้ 805,000 ล้านบาท หรืออัตราเพิ่ม 8.3% ซึ่งการ ประเมินการได้รวมผลกระทบจากมาตรการ 10 สิงหาคม และการลดภาษีน้ำมันแล้ว

รายงานข่าวกล่าวว่า มาตรการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ แม้บางมาตรการทำให้รัฐสูญเสียรายได้จำนวนมาก แต่ก็ได้ส่งผลให้เศรษฐกิจฟื้นตัว ทำให้การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล โดยเฉพาะภาษีจากฐานการบริโภค การผลิต การนำเข้า และผลประโยชน์การธุรกิจดีขึ้น กระทรวงการคลังจึง ประเมินการรายได้ล่าสุด เมื่อวันที่ 7 มิ.ย. ที่ผ่านมาว่าจะเก็บได้ที่ 750,590 ล้านบาท สูงกว่าเอกสารงบประมาณเล็กน้อย และสูงกว่างบประมาณการปรับปรุง จึงเชื่อว่าการจัดเก็บรายได้ในงบประมาณปี 2544 ที่ 805,000 ล้านบาท หรือขยายตัวเพิ่ม 7.3 คงจะสามารถจัดเก็บได้

ที่มา : หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2543

ภาคผนวก

กระบวนการตราพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

หมายเหตุ

1. ในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรหรือของคณะกรรมการธิการ การเสนอ การแปรญัตติหรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการธิการมีส่วนไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการใช้งบประมาณ รายจ่ายจะกระทำมิได้
2. ถ้า พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณออกไม่ทันปีงบประมาณ ให้ใช้ กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณปีก่อนนั้นไปพลาง

2 กันยายน 2541

ที่มา : ศูนย์บริการข้อมูลและกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

จัดทำโดย : ส่วนบริการวิชาการหอสมุดรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. 244-1318-21 โทรสาร. 244-1322